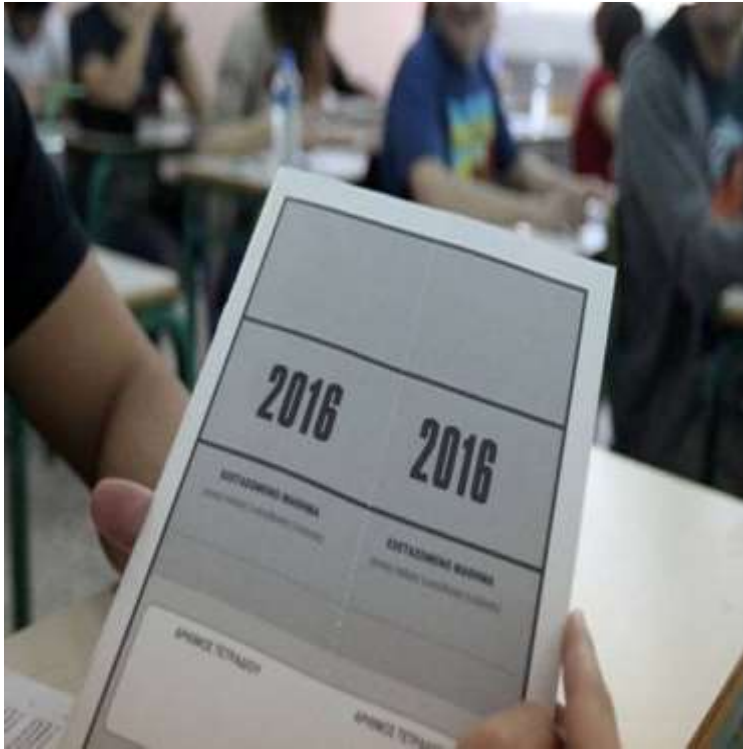

**ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ
ΣΤΗΝ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ 1964-2016**

**ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ**

Ιανουάριος 2016

© E.O.E., 2016

Το έργο αυτό διατίθεται με άδεια Creative Commons

Αναφορά Δημιουργού - Μη Εμπορική Χρήση - Παρόμοια Διανομή 4.0 Διεθνές (CC BY-NC-SA 4.0).

Προκειμένου να δείτε αντίγραφο της άδειας επισκεφθείτε: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.el>

Η μελέτη είναι διαθέσιμη ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα του Ε.Ο.Ε.: eoe.minedu.gov.gr

Εθνικός Οργανισμός Εξετάσεων

Α. Παπανδρέου 37, Μαρούσι, 15180

W: eoe.minedu.gov.gr

E: eoe@minedu.gov.gr

T: 2103443871, 3841, 2770

ISBN: 978-618-82861-1-5

Εθνικός Οργανισμός Εξετάσεων (Ε.Ο.Ε.)– Ανεξάρτητη Αρχή
Ανδρέα Παπανδρέου 37, 151 80 Μαρούσι
Τηλέφωνο: +30 210 344 3841
Email: eoe@minedu.gov.gr
Ιστοσελίδα: eoe.minedu.gov.gr

**ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ
ΣΤΗΝ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ 1964-2016**

Καταγραφή – επεξεργασία υλικού
και γενική επιμέλεια της έκδοσης
από το
Τμήμα Επιστημονικής Υποστήριξης Ε.Ο.Ε.

Ανδρέας Λάμπρος
Χριστίνα Μιτσιάλη
Κωνσταντίνος Παπαμεντζελόπουλος

Ιανουάριος 2016

Ανδρέα Παπανδρέου 37, Μαρούσι

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Προλογικό σημείωμα σ. 4

Εισαγωγή σ. 5

Α. Εισιτήριες Εξετάσεις 1964 σ. 8

Β. Ακαδημαϊκό Απολυτήριο 1965 – 1966 σ. 9

Γ. Γενικές Εισιτήριες Εξετάσεις 1967 – 1979 σ. 12

- Η μεταρρύθμιση του 1976 σ. 14

Δ. Πανελλήνιες Εξετάσεις 1980 – 1982 σ. 16

Ε. Γενικές Εξετάσεις – Δέσμες 1983 – 1999 σ. 17

Στ. Πανελλαδικές Εξετάσεις 2000 – 2015 σ. 19

Ζ. Σύντομη αναφορά στο σύστημα εξετάσεων του Ν. 4186/2013 σ. 24

Η. Περιγραφή του Ν.4327/2015 – Νέο Εξεταστικό Σύστημα 2016 σ. 27

Συμπεράσματα σ. 30

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Από το 1964, έτος κατά το οποίο ξεκίνησαν οι διαδικασίες για την επιλογή των υποψηφίων για την εισαγωγή στα Πανεπιστήμια από το Υπουργείο Παιδείας, το ζήτημα της εισαγωγής στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση είναι ένα από τα πιο συζητημένα εκπαιδευτικά ζητήματα. Η προβληματική που έχει αναπτυχθεί από τότε μέχρι και σήμερα αφορά κυρίως στους εξής άξονες:

- Α. το αδιάβλητο και δίκαιο της διαδικασίας επιλογής,
- Β. το καθορισμό των εξεταζόμενων μαθημάτων,
- Γ. την εξεταστέα ύλη,
- Δ. τη μορφή των θεμάτων,
- Δ. τον τρόπο βαθμολόγησης,
- Ε. τη συμμετοχή ή όχι του απολυτηρίου του Λυκείου στο μέσο όρο της βαθμολογίας των Εξετάσεων,
- Στ. τον καθορισμό του αριθμού των εισακτέων,
- Ζ. την αποδέσμευση του τρόπου εισαγωγής στις Σχολές από τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.

Πέραν της παραπάνω προβληματικής σε αυτούς τους συνήθεις άξονες που εντάσσονται στο ζήτημα του τρόπου εισαγωγής, δυστυχώς δε γίνεται λόγος για το θέμα των πρακτικών, αλλά και των αποτελεσμάτων/συνεπειών της επιλογής των υποψηφίων. Η εντύπωση, όμως, που επικρατεί είναι ότι οι υποψήφιοι τείνουν να εξαντλούν τον αριθμό των επιλογών που δικαιούνται. Σημαντικό ρόλο σ' αυτό φαίνεται να παίζουν και οι γονείς, οι καθηγητές αλλά και οι ιδιοκτήτες και το προσωπικό των ιδιωτικών φροντιστηρίων. Επικρατεί, επίσης, η εντύπωση ότι σημαντικός αριθμός φοιτητών εισάγεται σε τμήματα που δεν κατείχαν ψηλή θέση στη σειρά των προτιμήσεών τους. Το σίγουρο είναι ότι το παλιό όνειρο της ελληνικής κοινωνίας «μια θέση στο Πανεπιστήμιο για όλους» προκαλεί σήμερα ερωτηματικά.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το ζήτημα της μετάβασης από τη Δευτεροβάθμια στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση αποτέλεσε σταθερή μέριμνα της Πολιτείας εφαρμόζοντας άλλοτε μικρές και άλλοτε μεγάλες αλλαγές, όπως αποδεικνύει η μελέτη του τρόπου εισαγωγής των υποψηφίων στην Ανώτατη Εκπαίδευση.

Από την ίδρυση του Πανεπιστημίου Αθηνών το 1837 και μέχρι το 1924, η εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση γινόταν χωρίς σημαντικούς φραγμούς,¹ με την προϋπόθεση οι υποψήφιοι να είναι **κάτοχοι απολυτηρίου Γυμνασίου**. Οι απόφοιτοι άλλων σχολείων καθώς και οι «κατ' οίκον διδαχθέντες» υποχρεούνταν να υποστούν εξετάσεις μέσα σε ένα Γυμνάσιο που θα οριζόταν από τη Γραμματεία της Δημόσιας Εκπαίδευσης, και να εμφανίσουν το αποδεικτικό αυτής της εξέτασης. Μόνοι οι αλλοδαποί φοιτητές εξετάζονταν από επιτροπή καθηγητών του Πανεπιστημίου (Δ. 14/24-4-1837). **Στον χώρο της τεχνικής εκπαίδευσης**, οι απόφοιτοι του ιδρυθέντος το 1886 Πρακτικού Λυκείου εγγράφονταν μετά από **εισαγωγικές εξετάσεις** στις 4ετούς διάρκειας ανώτατες σχολές Πολιτικών Μηχανικών και Μηχανουργών του Ε.Μ.Π., το οποίο προήχθη σε Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα το 1887.² Τη διενέργεια γραπτών εισαγωγικών εξετάσεων ακολούθησαν και άλλες σχολές (Ανωτάτη Γεωπονική Σχολή Αθηνών και Ανωτάτη Σχολή Οικονομικών και Εμπορικών Επιστημών Αθηνών το 1920 [Ν. 1844/1920 και Ν. 2191/1920]).

Με τον Ν. 2905/27-7-1922 **θεσπίστηκαν για πρώτη φορά οι εισαγωγικές εξετάσεις, που εφαρμόστηκαν δύο χρόνια αργότερα (1924-25) στη Φυσικομαθηματική Σχολή** και από το 1926 στις υπόλοιπες σχολές του Πανεπιστημίου Αθηνών.³

Τα επόμενα χρόνια και **μέχρι το 1961-1962**,⁴ **οι εισαγωγικές εξετάσεις διοργανώνονταν από κάθε εκπαιδευτικό ίδρυμα ξεχωριστά**. Ο κάθε υποψήφιος μπορούσε να

¹ Ουσιαστικά κάποια πρώτα μέτρα επιλογής φοιτητών άρχισαν να λαμβάνονται από τα τέλη του 19ου αι. για τις φιλολογικές και νομικές επιστήμες, όπου εμφανιζόταν ο μεγαλύτερος συνωστισμός υποψηφίων φοιτητών. Σχετικά βλ. Τότσκα Β., Το σύστημα εισαγωγής στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση από το 1964 έως το 1997: ερμηνευτική και κριτική προσέγγιση (Διπλ. Εργ.), Θεσσαλονίκη 2010, σσ. 12-13.

² Για την εξέλιξη του Ε.Μ.Π. σε Α.Ε.Ι., ό.π. σ. 13.

³ Στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, όπως είναι φανερό, το μέτρο καθιερώθηκε και εφαρμόστηκε αρκετά αργότερα σε σχέση με άλλα Α.Ε.Ι., ίσως όταν υπήρξε μεγάλη πίεση από τον αριθμό των υποψηφίων. Ακολούθησαν το Α.Π.Θ. (Ν. 3341/1925, Ν.Δ. 21/9/1926, Ν.Δ. 13/3/1930), η Πάντειος Ανώτατη Σχολή Πολιτικών Επιστημών (Α.Ν. 886/1937), οι Ανώτατες Βιομηχανικές Σχολές Πειραιά και Θεσσαλονίκης (Α.Ν. 800/1948).

⁴ Δεν είναι τυχαίο ότι αυτή την περίοδο κάνει την εμφάνισή της η εξωσχολική ενισχυτική διδασκαλία των φροντιστηρίων, η οποία απορρέει από την επιτακτικότητα της ανάγκης για καθιέρωση εξεταστικής δοκιμασίας και κατάρτησης της ακώλυτης εισαγωγής στα ΑΕΙ, προκειμένου να αντιμετωπιστεί η «αγραμματοσύνη» των αποφοίτων του Γυμνασίου που εγγράφονται στο πανεπιστήμιο και ο κίνδυνος πτώσης της ποιοτικής στάθμης των σπουδών.

Για την εμφάνιση και εξέλιξη του θεσμού

βλ. <http://www.eriande.elemedu.upatras.gr/eriande/synedria/synedrio4/praktika1/polyxronaki.htm>.

λάβει μέρος σε όσες εξετάσεις ήθελε, εφόσον δεν συνέπιπταν οι ημερομηνίες διεξαγωγής τους, και αν πετύχαινε σε περισσότερες από μία σχολές, αναγκαστικά επέλεγε τη μία από αυτές.

Σημαντική μεταβολή στο σύστημα αυτό αποτελεί η διενέργεια των εισαγωγικών εξετάσεων, κατά τα έτη 1938-1940, όχι στα ιδρύματα⁵ αλλά στις έδρες των Γενικών Επιθεωρητών Μέσης Εκπαίδευσης (Δ. 13/9/1938 και Α.Ν. 1494/1938) με μια διαδικασία που μοιάζει πρόδρομος του «συγκεντρωτικού συστήματος» διενέργειας των εξετάσεων πρόσβασης στην Τριτοβάθμια, που θα ακολουθήσει. Κατά τη διαδικασία αυτή οι επιτροπές αποτελούνταν από καθηγητές Β/θμιας και οι υποψήφιοι εξετάζονταν σε θέματα που ορίζονταν από το Ανώτατο Εκπαιδευτικό Συμβούλιο, στο οποίο συμμετείχε και ένας καθηγητής της Φιλοσοφικής ή της Φυσικομαθηματικής Σχολής του Πανεπιστημίου⁶ και ο οποίος κληρωνόταν από τον Υπουργό. Τα θέματα στα οποία οι υποψήφιοι καλούνταν να εξεταστούν αποστέλλονταν σε σφραγισμένο φάκελο στον Γενικό Επιθεωρητή και τον Νομάρχη και αποσφραγίζονταν την ημέρα των εξετάσεων. Τα γραπτά δοκίμια, αφού διορθώνονταν από την επιτροπή με την παρουσία του Προέδρου-Γενικού Επιθεωρητή, στέλνονταν στις σχολές για τις οποίες οι υποψήφιοι έδιναν εξετάσεις και ξαναβαθμολογούνταν από τους καθηγητές των σχολών αυτών, οι οποίοι ορίζονταν από τον Πρύτανη.⁷

Πάντως ακριβώς η δυνατότητα του συστήματος να συμμετάσχει κάποιος υποψήφιος σε εξετάσεις για περισσότερες από μία σχολές δημιούργησε προβλήματα όσον αφορά: τον μεγάλο αριθμό υποψηφίων μιας σχολής που διεκδικούσαν θέση και σε άλλη· τη δυσκολία ακριβοδίκαιης διόρθωσης των γραπτών και έγκαιρης έκδοσης αποτελεσμάτων· την εισαγωγή υποψηφίων με βάση όχι τις κλίσεις και τα ενδιαφέροντα αλλά την τύχη με αντίκτυπο στο επίπεδο σπουδών· την αδυναμία κάποιων σχολών να συμπληρώσουν αριθμό εισακτέων με αποτέλεσμα τη διαρροή φοιτητικού δυναμικού στο εξωτερικό προκειμένου να παρακολουθήσουν σπουδές του ενδιαφέροντός τους. Η «θεραπεία» του προβλήματος που εφάρμοσε το Υπουργείο ήταν η κάλυψη των θέσεων εισακτέων με όλο και πιο χαλαρές προϋποθέσεις: κάλυψη των μισών θέσεων χωρίς εξετάσεις αλλά με τον βαθμό του απολυτηρίου (17 και άνω)· σε περίπτωση μη συμπλήρωσης αριθμού εισακτέων τις θέσεις θα καταλάμβαναν υποψήφιοι με Μ.Ο. 5 στα βασικά μαθήματα κι όχι κάτω του 3 σε περισσότερα του 1 (Ν.4137/1961)· συμπλήρωση αριθμού εισακτέων από υποψηφίους που δεν πληρούσαν ούτε τις βασικές ανωτέρω προϋποθέσεις (Ν.4263/ 1962)·

⁵ Το 1941 οι εξετάσεις επανήλθαν στα Πανεπιστήμια.

⁶ Το 1939 με τροποποίηση (Δ. 9/11/1939) ο καθορισμός των θεμάτων γινόταν από το Ανώτατο Εκπαιδευτικό Συμβούλιο χωρίς συμμετοχή καθηγητών του Πανεπιστημίου, και κληρώνονταν από επιτροπή που την αποτελούσαν ο υπουργός, ο πρόεδρος του Ανωτάτου Εκπαιδευτικού Συμβουλίου και ο Διευθυντής Ανωτάτης Εκπαιδεύσεως.

⁷ Σχετ., ό.π. (σημ. 1), σ.16.

διενέργεια «πανελλήνιου διαγωνισμού τελειοφοίτων Γυμνασίου» στο μάθημα της Έκθεσης και απαλλαγή των επιτυχόντων από τις εισιτήριες εξετάσεις (Υ.Α. 6488/1962).

Το 1964 γίνονται **για πρώτη φορά κοινές εισιτήριες εξετάσεις** για όλα τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, οι οποίες διενεργούνται **κεντρικά από το Υπουργείο Παιδείας** με θέματα κοινά για όλους τους υποψηφίους (Β.Δ. 378/1964).⁸ Από το 1964 και μέχρι σήμερα ισχύει αυτό το «συγκεντρωτικό σύστημα» για την είσοδο των αποφοίτων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Οι εξετάσεις -με διάφορες ονομασίες και παραλλαγές στο σύστημά τους- αποτελούσαν (και εξακολουθούν να αποτελούν) κεντρικό άξονα του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος.

Τα συστήματα πρόσβασης στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση,⁹ με σύστημα συγκεντρωτικό, και η χρονική διάρκεια ισχύος του καθενός είναι:

- **1964:** Οι πρώτες **εισιτήριες εξετάσεις** κεντρικά και ενιαία για όλα τα ΑΕΙ από το Υπουργείο Παιδείας με το Β.Δ. 378/1964 (ΦΕΚ 111).
- **1965 – 1966:** **Ακαδημαϊκό Απολυτήριο** (Α και Β τύπος) με το Ν.Δ 4379/1964, Ν.Δ. 277/1965, 377/1965, 546/1965, 424/1966.
- **1967 – 1979:** **Γενικές Εισιτήριες Εξετάσεις** (κύκλοι σχολών ΑΕΙ και ΚΑΤΕΕ) με το Α.Ν. 40/1967 (ΦΕΚ 104), Ν.Δ. 237/1969, Ν.Δ. 1137/1972, Ν.Δ. 1161/1972, αριθμ. 252/1974 γνωμοδότηση ΣτΕ και Π.Δ. 327/1974 (ΦΕΚ 123).
- **1980 – 1982:** **Πανελλήνιες εξετάσεις** των δύο τελευταίων τάξεων του Λυκείου με το Ν. 1035/1980 (ΦΕΚ 60).
- **1983 – 1999:** **Γενικές εξετάσεις (Δέσμες)** με το Ν. 1351/83 ΦΕΚ 56, με το Νόμο 1771/88 ΦΕΚ 71, εγκύκλιος Β3/159/8.1.91.
- **2000 -2015:** **Πανελλαδικές εξετάσεις** (προαγωγικές και απολυτήριες) με το Ν. 2525/1997 (ΦΕΚ 188 Α'), Ν. 2909/2001 (ΦΕΚ 90 Α').
- **2013 κ.ε.:** **Νέο Λύκειο** με το Ν. 4186/2014
- **Νέο Σύστημα 2016** με το Ν. 4327/2015

⁸ Το σύστημα αυτό ομοιάζει με αυτό του 1938-1940 (διαγωνισμός στις έδρες Επιθεωρητών Μέσης Εκπ/σης-κεντρική επιτροπή από καθηγητές Ανώτατης και Μέσης Εκπ/σης-βαθμολογητές Μέσης και Ανώτατης Εκπ/σης). Η διαφορά είναι ότι σχηματίζονταν και τοπικές επιτροπές σε κάθε πόλη, καθώς και ότι οι σχολές των Παν/μίων, του Πολυτεχνείου και οι ανεξάρτητες διαιρέθηκαν σε 4 ομάδες κι οι υποψήφιοι μπορούσαν να διαγωνίζονται για σχολές 2 το πολύ ομάδων.

⁹ Οι εξετάσεις πάντως αποτελούσαν και συνεχίζουν να αποτελούν βασική προϋπόθεση για την εγγραφή των υποψηφίων στην ανώτατη εκπαίδευση. Είτε προσπαθώντας να αποδεσμευτεί η Β/θμια από την Γ/θμια Εκπ/ση -όπως έγινε με τις πρώτες εξετάσεις (1887-88, Ε.Μ.Π. και 1924-25, Πανεπιστήμιο Αθηνών)- είτε, αντίθετα, προσπαθώντας να συνδεθεί άμεσα η Β/θμια με το σύστημα εισαγωγής στα Α.Ε.Ι., οι εξετάσεις αποτελούν θέμα έντονου προβληματισμού και συνεχών τροποποιήσεων.

A. ΕΙΣΙΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 1964

Οι σχολές χωρίστηκαν σε τέσσερις (4) ομάδες με συντελεστή για κάθε μάθημα που κυμαινόταν από το 2 μέχρι το 7, ανάλογα με τη σχολή.

Α' ΟΜΑΔΑ: ΝΟΜΙΚΕΣ-ΘΕΟΛΟΓΙΚΕΣ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΕΣ → Έκθεση-Αρχ. Ελληνικά-Λατινικά-Ιστορία
Για τις ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΕΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΕΣ: αντί Ιστορίας → ξένη γλώσσα

Β' ΟΜΑΔΑ: ΓΕΩΠΟΝΙΚΕΣ-ΦΥΣΙΚΟΜΑΘΗΜΑΤΙΚΕΣ-ΧΗΜΙΚΩΝ-ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΕΣ
→ Έκθεση Μαθηματικά-Φυσική-Χημεία

ΙΑΤΡΙΚΕΣ → Έκθεση-Φυσική-Χημεία-Βιολογία και Ανθρωπολογία
Για ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΕΣ: αντί Βιολογ.-Ανθρωπ. → Ζωολογία

Γ' ΟΜΑΔΑ: ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΕΣ → Έκθεση-Άλγεβρα-Γεωμετρία-Τριγωνομετρία-Φυσική-Χημεία
Για την ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ προστίθεται και Γραμμικό και Ελεύθερο Σχέδιο

Δ' ΟΜΑΔΑ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ-ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ → Έκθεση-Αρχ. Ελληνικά-Ιστορία-Γεωγραφία
Για την Α.Σ.Ο.Ε.Ε. → Έκθεση-Μαθηματικά-Ιστορία-Γεωγραφία
Για ΠΑΝΤΕΙΟ → Έκθεση- Αρχ. Ελληνικά-Ιστορία
Για ΑΝΩΤΑΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ → Έκθεση-Μαθηματικά-Γεωγραφία

Οι απόφοιτοι του Λυκείου είχαν δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις για τα Πανεπιστήμια και τις Παιδαγωγικές Ακαδημίες, ενώ οι απόφοιτοι των Τεχνικών Λυκείων διεκδικούσαν τις θέσεις στις σχολές των υπομηχανικών. Οι υποψήφιοι μπορούσαν να διαγωνίζονται για σχολές 2 το πολύ ομάδων.

- Για την εισαγωγή μέτραγε μόνο ο Μ.Ο. των γραπτών. Η τελική βαθμολογία ήταν το άθροισμα των γινομένων του κάθε βαθμού του γραπτού επί τον συντελεστή του. Επιτυχών θεωρούνταν όποιος συγκέντρωνε συνολικό βαθμό 190.

Β. ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΟ 1965 – 1966

Τα σημαντικότερα μέτρα του Ν.Δ. 4379/1964 είναι τα εξής:

- Η μέση γενική εκπαίδευση διαιρείται σε δύο αυτοτελείς τύπους σχολείων, το Γυμνάσιο και το Λύκειο.
- Καταργούνται οι εισαγωγικές εξετάσεις για το Γυμνάσιο και καθιερώνεται η εννιάχρονη υποχρεωτική εκπαίδευση και η δωρεάν παιδεία σε όλες τις βαθμίδες.
- Η δημοτική γλώσσα ορίζεται ως ισότιμη με την καθαρεύουσα και η διδασκαλία των αρχαίων ελληνικών στο Γυμνάσιο γίνεται από μεταφράσεις με εξαίρεση τρεις ώρες εβδομαδιαίως στη Γ' Γυμνασίου.
- Καθιερώνεται το **Ακαδημαϊκό Απολυτήριο**.
- Επεκτείνεται ο θεσμός των υποτροφιών.
- Ιδρύονται νέες πανεπιστημιακές μονάδες στα Γιάννενα και την Πάτρα.
- Ιδρύεται το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Κατά το νέο θεσμό, ο οποίος καθορίζεται από τις διατάξεις του Ν.Δ. 4379/1964 και των κανονιστικών Β. Διαταγμάτων 546/1965 (Φ.Ε.Κ. 123 Α) και 424/1966 (Φ.Ε.Κ. 110 Α), οι κάτοχοι Απολυτηρίου Λυκείου, οι οποίοι επιθυμούν να εισαχθούν και να φοιτήσουν στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και τις άλλες Ανώτατες μεταγυμνασιακές σχολές της χώρας (την Εθνική Ακαδημία Σωματικής Αγωγής, τις Παιδαγωγικές Ακαδημίες, τις Ανώτατες Σχολές Οικιακής Οικονομίας και τη Σχολή Νηπιαγωγών), οφείλουν να τύχουν ειδικού τίτλου, του «Ακαδημαϊκού Απολυτηρίου», το οποίο, όπως έχει ήδη αναφερθεί, είναι δύο τύπων, «**Ακαδημαϊκό Απολυτήριο τύπου Α'**» και «**Ακαδημαϊκό Απολυτήριο τύπου Β'**».

- **Α τύπος:** δίνει πρόσβαση στις σχολές Θεολογίας, Νομικής, Φιλοσοφίας
- **Β τύπος:** δίνει πρόσβαση στις σχολές Ιατρικής, Οδοντιατρικής, Κτηνιατρικής, Πολυτεχνείου, Φυσικομαθηματικού, Γεωπονίας και Δασολογίας.

Τα Ακαδημαϊκά Απολυτήρια και των δύο τύπων είναι ισότιμα για την εγγραφή στις υπόλοιπες σχολές, υπό την αναγκαία προϋπόθεση ότι οι υποψήφιοι, οι οποίοι διεκδικούν την εγγραφή τους στην Εθνική Ακαδημία Σωματικής Αγωγής, τις Παιδαγωγικές Ακαδημίες και τη Σχολή Νηπιαγωγών, θα περάσουν πριν τις γραπτές εξετάσεις ειδική υγειονομική εξέταση και πρακτική δοκιμασία. Οι κληρικοί, οι σπουδαστές ανωτάτων σχολών, των οποίων το πτυχίο παρέχει το δικαίωμα της εγγραφής μόνο στη Θεολογική σχολή των Πανεπιστημίων, κατόπιν επιτυχών εισιτηρίων εξετάσεων, μπορούν να διεκδικήσουν Ειδικό Ακαδημαϊκό Απολυτήριο για εγγραφή

στη Θεολογική Σχολή. Ο αριθμός των κατά τύπο και σχολή χορηγουμένων Ακαδημαϊκών Απολυτηρίων είναι κατ' έτος ίσος προς τον αριθμό εισακτέων, ο οποίος ορίζεται για κάθε σχολή πριν από το χρόνο διενέργειας των εξετάσεων.

Τα εξεταστέα μαθήματα και για τους δύο τύπους Ακαδημαϊκού Απολυτηρίου είναι τα ίδια, τα βασικά δηλαδή μαθήματα του Λυκείου: **Αρχαία Ελληνικά, Νέα Ελληνικά, Μαθηματικά, Φυσικά και Ιστορία.**

Στα εξεταζόμενα μαθήματα προστίθεται το μάθημα των Λατινικών για τους υποψηφίους της Θεολογικής, της Φιλοσοφικής και της Νομικής Σχολής των Πανεπιστημίων, το μάθημα της Ξένης Γλώσσας για τους υποψήφιους στα τμήματα Αγγλικών, Γαλλικών, Ιταλικών και Γερμανικών σπουδών των Φιλοσοφικών Σχολών καθώς και Σχέδιο (ελεύθερο και γραμμικό) για τους υποψηφίους των Αρχιτεκτονικών σχολών.

Τα θέματα των εξετάσεων, είναι κοινά για όλους τους υποψηφίους κατά τύπο Ακαδημαϊκού Απολυτηρίου. Ορίζονται από την Κεντρική Επιτροπή Εξετάσεων και αποστέλλονται μία ή δύο μέρες πριν την έναρξη των εξετάσεων, στις Τοπικές Επιτροπές, σε φωτοαντίγραφα μέσα σε σφραγισμένους απόρρητους φακέλους. Στο γενικό μέσο όρο του Ακαδημαϊκού Απολυτηρίου συνυπολογίζεται ο βαθμός προαγωγής από τη Β' στη Γ' Λυκείου και το Απολυτήριο Λυκείου.

Τα γραπτά δοκίμια των διαγωνιζόμενων υποψηφίων συγκεντρώνονται από τα περιφερειακά κέντρα στην Αθήνα και ανακατεμένα διορθώνονται και βαθμολογούνται, σε πρώτη και δεύτερη διόρθωση και βαθμολόγηση, από βαθμολογητές όλων των ειδικοτήτων και από όλα τα σχολεία της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της χώρας. Σε περίπτωση που εμφανιστεί διαφορά βαθμών μεταξύ των δύο βαθμολογητών, η οποία ξεπερνά τις 6 μονάδες, τα γραπτά δοκίμια τίθενται από τον έλεγχο τριμελούς αναθεωρητικής επιτροπής της αντίστοιχης ειδικότητας και αναβαθμολογούνται.

Ως ειδικός βαθμός των εξετάσεων ορίζεται το άθροισμα των γινομένων, τα οποία εξάγονται από τον πολλαπλασιασμό του βαθμού καθενός μαθήματος επί το συντελεστή κατά μάθημα. Κατά τύπο Ακαδημαϊκού Απολυτηρίου και κατά μάθημα οι **συντελεστές** είναι:

α) για το Ακαδημαϊκό Απολυτήριο τύπου Α',

- στα Αρχαία Ελληνικά **6**
- στα Νέα Ελληνικά **6**
- στα Μαθηματικά **2**
- στα Φυσικά **2**
- στην Ιστορία **4**,

β) για το Ακαδημαϊκό Απολυτήριο τύπου Β',

στα Αρχαία Ελληνικά **2**

στην Ιστορία 2,
στα Νέα Ελληνικά 4,
στα Μαθηματικά 6,
στα Φυσικά 6.

Στον ειδικό βαθμό των εξετάσεων προστίθεται το γινόμενο, το οποίο εξάγεται από τον πολλαπλασιασμό του μέσου όρου των γενικών βαθμών της ετήσιας προόδου του υποψηφίου, του αναγραφόμενου στο Ενδεικτικό προαγωγής του από τη Β΄ προς τη Γ΄ τάξη του Λυκείου, επί το συντελεστή 6.

Ο βαθμός που προκύπτει με βάση τα παραπάνω είναι ο Γενικός Βαθμός των Εξετάσεων Ακαδημαϊκού Απολυτηρίου και με βάση αυτόν τον βαθμό γίνεται η σύγκριση και η επιλογή των υποψηφίων για τις Ανώτατες σχολές, σύμφωνα με τις προτιμήσεις τους, όπως έχουν δηλωθεί. Ειδικά, όμως, για τους υποψηφίους των σχολών Θεολογικής, Φιλοσοφικής και Νομικής, όπως και των τμημάτων Ξένων Γλωσσών, ο Γενικός Βαθμός των Εξετάσεων λαμβάνεται κατά την επιλογή προσαυξημένος από το βαθμό του μαθήματος των Λατινικών και της ξένης γλώσσας, αναλόγως. Ο βαθμός των μαθημάτων αυτών είναι: των Λατινικών, ο μέσος όρος των αναγραφόμενων στο γραπτό δοκίμιο δύο βαθμών των δύο βαθμολογητών, πολλαπλασιαζόμενος επί το συντελεστή 3, της ξένης γλώσσας, ο μέσος όρος των μέσων όρων των βαθμών της προφορικής και γραπτής εξέτασης στην ξένη γλώσσα, πολλαπλασιαζόμενος επί το συντελεστή 5. Κατά την επιλογή των υποψηφίων για τα τμήματα Ξένων Γλωσσών αποκλείονται αυτοί που δεν συγκέντρωσαν κατά την εξέταση στην αντίστοιχη ξένη γλώσσα τουλάχιστον δέκα (10)¹⁰.

Η επεξεργασία των ατομικών στοιχείων των υποψηφίων, η εξαγωγή των μέσων όρων των βαθμών κατά μάθημα και των συνολικών βαθμών, η κατανομή των επιτυχόντων στις σχολές σύμφωνα με τις προτιμήσεις τους, η κατάρτιση και έκδοση των πινάκων εισακτέων στις σχολές, η εκτύπωση των Ακαδημαϊκών Απολυτηρίων και των ενημερωτικών σημειωμάτων σε όσους απέτυχαν, όπως και κάθε άλλη σχετική εργασία, γίνεται με τεχνικά μέσα, μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή σε όλες τις φάσεις τους έργου. Διασφαλίζεται, έτσι, η ακριβής και αδιάβλητη έκδοση των αποτελεσμάτων¹¹.

- Κοινά εξεταζόμενα μαθήματα με διαφορετικούς συντελεστές ανά τύπο Ακαδημαϊκού Απολυτηρίου.

¹⁰ Τότσα Βαΐα, *Το σύστημα εισαγωγής στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση από το 1964 έως το 1997 : ερμηνευτική και κριτική προσέγγιση*, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης Φιλοσοφική Σχολή Τμήμα Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής Τομέας Παιδαγωγικής Μεταπτυχιακός Κύκλος Σπουδών Πρωτεύον μάθημα: Ιστορική Παιδαγωγική, Θεσσαλονίκη 2010, σ. 30-35

¹¹ Παπαχρίστος 1967 στο: Μεγάλη Παιδαγωγική Εγκυκλοπαίδεια, σελ. 349-350

- Για την εισαγωγή στις Σχολές εκτός από τα εξεταζόμενα μαθήματα λαμβάνονταν υπόψη το Ενδεικτικό Προαγωγής από τη Β΄ στη Γ' Λυκείου και το Απολυτήριο¹².

Γ. ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΙΣΙΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 1967 – 1979

Ο Α.Ν. 40/67:

- κατήργησε για τα ακαδημαϊκά έτη 1967-68 και 1968-69 το Ακαδημαϊκό Απολυτήριο,
- **επανέφερε «τας εισιτηρίους εξετάσεις δια τας Ανωτέρας και Ανωτάτας Σχολάς»,**
- επανέφερε τη διδασκαλία της καθαρεύουσας σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης,
- επανέφερε τις εισαγωγικές εξετάσεις από το δημοτικό στο γυμνάσιο που έγινε εξατάξιο,
- κατήργησε την επέκταση της υποχρεωτικής φοίτησης στο γυμνάσιο.

Από το 1970 έως και το 1983 ισχύει ο ν. 237/69 αλλά κάθε χρόνο έχουμε έκδοση Β.Δ. ή Π.Δ. με τα οποία καθορίζονται οι όποιες αλλαγές. (π.χ. ΠΔ. 327/74).

Στο πλαίσιο αυτό ιδρύονται περιφερειακά πανεπιστήμια , εκτός του Πανεπιστημίου Πατρών (1964), της Πολυτεχνικής Σχολής Πατρών (1967) και του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (1964-1970), έχουμε το Πανεπιστήμιο Κρήτης (1973) και το Πανεπιστημίου Θράκης (1973). Έτσι, διαπιστώθηκε και αύξηση του φοιτητικού πληθυσμού σε ΑΕΙ και ΤΕΙ από 58.000 που ήταν το 1965/66 σε 85.776 το 1970/71¹³.

Από το έτος 1967, οπότε και καταργείται το «Ακαδημαϊκό Απολυτήριο» ως σύστημα επιλογής, επανήλθε μια μορφή του προηγούμενου συστήματος με μεικτά χαρακτηριστικά. **Οι εξετάσεις διενεργούνταν στις έδρες των Πανεπιστημίων** (Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Πάτρα, Ιωάννινα), από τις Επιτροπές Εξετάσεων που εδρεύουν στις 4 έδρες των πανεπιστημίων. Τα θέματα ορίζονταν από την **Κεντρική Επιτροπή Εισιτηρίων Εξετάσεων** και επιλέγονταν από τη διδαχθείσα, σε όλες τις τάξεις του Γυμνασίου, ύλη. Διαβιβάζονταν με τηλέτυπο στις 4 Επιτροπές Εισιτηρίων Εξετάσεων. Η βαθμολόγηση των γραπτών γινόταν με την κλίμακα 0-20 από καθηγητές ΑΕΙ και Λυκειάρχες ή Γυμνασιάρχες. Οι συντελεστές ανά μάθημα καταργούνταν και **ως γενικός βαθμός εξετάσεων λογιζόταν το άθροισμα όλων των βαθμών που έλαβε ο υποψήφιος από τους δυο βαθμολογητές**. Οι υποψήφιοι εισάγονταν στις σχολές της

¹² Στο Παράρτημα της παρούσας μελέτης επισυνάπτονται: α. το Β.Δ. 4379/ ΦΕΚ 182/24.10.1964 «Περὶ ὀργανώσεως καὶ διοικήσεως τῆς Γενικῆς (Στοιχειώδους καὶ Μέσης) Ἐκπαιδεύσεως», β. το Β.Δ. 277/ ΦΕΚ 88/20.05.1965 «Περὶ καθορισμοῦ τῆς ἐξεταστέας ὕλης πρὸς ἀπόκτησιν Ἀκαδημαϊκοῦ Ἀπολυτηρίου» καὶ γ. τα Θέματα των Εξετάσεων του 1965, έτους εφαρμογής του Ακαδημαϊκού Απολυτηρίου.

¹³ Κάτσικας & Θεριανός 2004, σελ. 176-177

προτίμησής τους κατά σειρά συνολικής βαθμολογίας μέχρι συμπλήρωσης του ορισμένου αριθμού εισακτέων (numerus clausus) και **συνυπολογιζόταν στη βαθμολογία των εξετάσεων ο βαθμός του απολυτηρίου.**

Καινοτομία του συστήματος εισαγωγής θεωρήθηκε η **διαίρεση των Α.Ε.Ι.** και όλων γενικά των ιδρυμάτων μεταγυμνασιακής εκπαίδευσης **σε 13 κύκλους σχολών και κατόπιν σε 12** (Κυρίδης 1997, σελ. 159-160)¹⁴.

Οι σχολές των ΑΕΙ χωρίστηκαν σε δώδεκα κύκλους, οι οποίοι – με τα ανάλογα εξεταζόμενα μαθήματα – ήταν οι εξής:

Α' ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ: Έκθεση, Αρχαία Ελληνικά, Ιστορία και Λατινικά.

Β' ΝΟΜΙΚΟΣ: Έκθεση, Αρχαία Ελληνικά, Ιστορία και Λατινικά.

Γ' ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΟΣ: Έκθεση, Μαθηματικά Α' (Άλγεβρα) και Β' (Γεωμετρία, Τριγωνομετρία), Φυσική και Χημεία.

Δ' ΦΥΣΙΚ/ΘΗΜΑΤΙΚΟΣ: Έκθεση, Μαθηματικά Α' (Άλγεβρα) και Β' (Γεωμετρία, Τριγωνομετρία), Φυσική και Χημεία.

Ε' ΓΕΩΠ/ΚΟΣ-ΔΑΣ/ΚΟΣ: Έκθεση, Μαθηματικά Α' (Άλγεβρα) και Β' (Γεωμετρία, Τριγωνομετρία), Φυσική και Χημεία.

ΣΤ' ΙΑΤΡΙΚΟΣ: Έκθεση, Φυσική, Χημεία και Ανθρωπολογία.

Ζ' ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΟΣ: Έκθεση, Φυσική, Χημεία και Ανθρωπολογία.

Η' ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ: Έκθεση, Μαθηματικά, Φυσικά και Ιστορία.

Θ' ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΣ: Έκθεση, Φυσικά και Ιστορία.

Ι' ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΟΣ: Έκθεση, Μαθηματικά, Φυσικά και Ιστορία.

ΙΑ' ΙΕΡΑΤΙΚΟΣ: Έκθεση, Αρχαία Ελληνικά, Ιστορία και Λατινικά.

ΙΒ' ΤΕΧΝΙΚΟΣ: Έκθεση, Μαθηματικά Α' (Άλγεβρα) και Β' (Γεωμετρία, Τριγωνομετρία) και Φυσικά. Ενοποιήθηκαν οι κύκλοι Γ', Δ', Ε', ΣΤ', Ζ'.

Μετά την ίδρυση των ΚΑΤΕΕ ο κύκλος ΙΒ' (Τεχνικός) αντικαταστάθηκε από πέντε (5) νέους κύκλους σχολών των ΚΑΤΕΕ και καθορίστηκαν για καθένα από αυτούς τα εξεταζόμενα μαθήματα.

Οι κύκλοι αυτοί ήταν:

ΥΓΕΙΑΣ και ΚΟΙΝ. ΠΡΟΝΟΙΑΣ, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ, ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ.

➤ Τη περίοδο αυτή για την εισαγωγή στα Πανεπιστήμια μετρά και ο βαθμός του απολυτηρίου.

¹⁴ Τότσκα Βάϊα, ό.π., σ. 41

- Ορίζονται 4 Επιτροπές Διοργάνωσης Εισιτηρίων Εξετάσεων που εδρεύουν στις 4 έδρες των πανεπιστημίων.
- Διαίρεση των ΑΕΙ σε 12 κύκλους σπουδών με αντίστοιχα εξεταζόμενα μαθήματα.

Η μεταρρύθμιση του 1976

Μετά την πτώση της χούντας, κατατέθηκε στη Βουλή στις 12 Μαΐου 1975 η αιτιολογική έκθεση επί του σχεδίου νόμου βάση του οποίου, δρομολογούνται σημαντικές μεταβολές σε όλους τους τομείς.

Οι αλλαγές που επέφερε η μεταρρύθμιση του 1976 θα μπορούσαν να συνοψιστούν στα ακόλουθα:

- αναγνώριση της δημοτικής γλώσσας ως επίσημης γλώσσας της εκπαίδευσης
- χωρισμός του εξαταξίου Γυμνασίου σε τριετές Γυμνάσιο και τριετές Λύκειο
- επιμήκυνση του υποχρεωτικού χρόνου σπουδών από 6 σε 9 χρόνια
- δημιουργία ΤΕΕ με στόχο την κατεύθυνση ενός μέτρου του μαθητικού πληθυσμού στα ΤΕΣ και ΤΕΛ ώστε να αποσυμφορηθεί η Γενική Εκπαίδευση
- **θέσπιση** εισαγωγικών εξετάσεων για τα Λύκεια και **Πανελληνίων εξετάσεων** για την εισαγωγή στα ΑΕΙ στο πλαίσιο της λειτουργίας του Λυκείου
- **αντικατάσταση των εξετάσεων εισόδου στα ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, τις οποίες διενεργούσαν πριν τα ίδια τα ιδρύματα, με γενικές αντικειμενικές εξετάσεις για όλα τα ιδρύματα γνωστές ως εξετάσεις Ακαδημαϊκού Απολυτηρίου**
- καθιέρωση στο Γυμνάσιο της διδασκαλίας των αρχαίων ελληνικών από μετάφραση
- καθιέρωση του μαθήματος του επαγγελματικού προσανατολισμού
- εισαγωγή του θεσμού των πολιτιστικών και αθλητικών δραστηριοτήτων στο Γυμνάσιο
- εισαγωγή του θεσμού των μαθητικών κοινοτήτων

Η κυβέρνηση έδινε ιδιαίτερη έμφαση στο επιχείρημα της «**ισοτιμίας**» των δύο εκπαιδευτικών δικτύων που αναπτύχθηκαν, της κλασικής παιδείας και της τεχνικής-επαγγελματικής, ιδιαίτερα ως προς τις δυνατότητες πρόσβασης στα ΑΕΙ. Οι απόφοιτοι του τρίχρονου Γυμνασίου (που θεσπίστηκε ενιαίο και υποχρεωτικό για όλους) μπορούσαν να πάρουν μέρος στις εισαγωγικές εξετάσεις για το 3χρονο Γενικό Λύκειο (Γ.Λ.) ή το 3χρονο Τεχνικό Επαγγελματικό Λύκειο (ΤΕΛ). Το πρώτο, καθώς δεν εξασφάλιζε επαγγελματική αποκατάσταση, το κύριο μέλημά του ήταν να προετοιμάζει την πρόσβαση των μαθητών στην Τριτοβάθμια

Εκπαίδευση. Το δεύτερο, παρείχε μια ορισμένη γενική μόρφωση και μία τεχνική-επαγγελματική κατάρτιση. **Οι μαθητές και των δύο τύπων Λυκείου μπορούσαν να συμμετάσχουν, στο τέλος της Β' και Γ' τάξης, στις πανελλήνιες εξετάσεις**, η βαθμολογία των οποίων (μαζί με τους βαθμούς του ενδεικτικού των τάξεων αυτών) αποτελούσε το κριτήριο για την εισαγωγή στις Ανώτατες και Ανώτερες Σχολές, που αντιστοιχούσαν στον τύπο ειδίκευσης που διάλεξαν οι μαθητές μέσα στο Λύκειο. Έτσι **θεμελιωνόταν η ισοτιμία μεταξύ Γ.Λ και ΤΕΛ**¹⁵.

Η κατάσταση διαφοροποιούνταν όσον αφορά την πρόσβαση των μαθητών ΤΕΛ στις Ανώτερες Τεχνικές-Επαγγελματικές Σχολές, που γινόταν με πιο εύκολο τρόπο. Η εγγραφή τους σε αυτές τις σχολές γινόταν χωρίς τη συμμετοχή τους στις πανελλήνιες εξετάσεις, δηλαδή μόνο στη βάση της σχολικής επίδοσης. Κυρίως, όμως, γιατί είχε ήδη οριστεί με ρήτρα ότι το 32% των εισαγομένων στις Σχολές αυτές θα ήταν απόφοιτοι του ΤΕΛ.

- Θέσπιση Πανελληνίων Εξετάσεων με θέματα που ορίζονται κεντρικά και όχι από τα Πανεπιστήμια.
- Ισοτιμία μεταξύ Ανώτερης γενικής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και Ανώτερης τεχνικής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης
- Δικαίωμα πρόσβασης σε ΑΕΙ έπειτα από συμμετοχή σε Πανελλήνιες Εξετάσεις για τους αποφοίτους Γ.Λ και ΤΕΛ.
- Στο γενικό βαθμό εισαγωγής στα Τμήματα λαμβάνεται υπόψη και το Απολυτήριο.

¹⁵ «Προβλεπόταν ότι η πλειοψηφία των αποφοίτων του 3χρονου Γυμνασίου θα δίσταζε να θέσει υποψηφιότητα ή θα αποτύγχανε στην «αυστηρή» επιλογή για τη γενική κατεύθυνση. Όσοι λοιπόν θα ήθελαν να συνεχίσουν τις σπουδές τους δεν θα είχαν άλλη επιλογή πέρα από το ΤΕΛ. Και καθώς θα φοιτούσαν σ' αυτόν τον τύπο σχολείου δε θα είχαν πολλές πιθανότητες πρόσβασης στα ΑΕΙ, λαμβάνοντας υπόψη τους λόγους που έχουν ήδη ειπωθεί. Όσοι πάλι θα δίσταζαν ή θα αποτύχαιναν μπροστά στις εξετάσεις για το ΤΕΛ, θα κατευθύνονταν στην αγορά εργασίας ως ανειδίκευτοι εργάτες ή θα εισέρχονταν στις Τεχνικές Επαγγελματικές Σχολές Νέου Τύπου. Ιδιαίτερης προσοχής χρήζει η δήλωση του Γ. Ράλλη όπως έχει καταγραφεί στα πρακτικά της Βουλής(«Και το ίδιο το παιδί και ο πατέρας του θα αντιληφθούν και πρέπει να αντιληφθούν ότι ίσως θα ήταν καλύτερο, αν τυχόν πετύχουν στα Λύκεια και των δύο τύπων, να προτιμήσουν το Τεχνικό Λύκειο. Γιατί δεν είναι πλασμένοι για τις επιστήμες», Γ. Ράλλης, Πρακτικά της Βουλής, Τ. 23/2/77-23/3/77, σελ. 3401)», Τότσκα Βάια, ό.π., σ. 49, 50.

Δ. ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 1980 – 1982

Οι εξετάσεις αλλάζουν εντελώς μορφή και ονομάζονται Πανελλήνιες Εξετάσεις Τύπου Α' και Τύπου Β' (Ν.1035/1980). Οι σχολές των Πανεπιστημίων χωρίστηκαν σε δύο ομάδες (τύπους):

Α' Θεωρητικής Κατεύθυνσης: Φιλοσοφικές, Νομικές, Θεολογικές σχολές

Β' Θετικής Κατεύθυνσης: Πολυτεχνικές, Φυσικομαθηματικές, Ιατρικές σχολές.

Οι σχολές Οικονομικών Επιστημών εντάχθηκαν και στους δύο τύπους.

Με τον νόμο αυτό γίνονται ουσιαστικές αλλαγές, όπως:

α) Ο μεγάλος περιορισμός της ύλης, η οποία καθορίζεται από τη διδαχθείσα στις 3 τάξεις του Λυκείου

β) Οι Πανελλήνιες Εξετάσεις γίνονται στη Β' και Γ' τάξη του Λυκείου και συμμετέχουν όλοι οι μαθητές που φοιτούν, ανεξάρτητα εάν θέλουν να εισαχθούν σε κάποια σχολή ή όχι (δηλ. συμμετέχουν στις εξετάσεις για να προαχθούν και για να πάρουν το απολυτήριο τους).

Τα εξεταζόμενα μαθήματα κατά τύπο ήταν:

Α' Θεωρητικής Κατεύθυνσης: Έκθεση, Αρχαία Ελληνικά, Ιστορία και Λατινικά.

Β' Θετικής Κατεύθυνσης: Έκθεση, Μαθηματικά, Φυσική και Χημεία.

Για πρώτη φορά για τα έτη 1981-83 ισχύει η δυνατότητα βελτίωσης αλλά και η κατοχύρωση βαθμολογίας (ένας υποψήφιος έχει δικαίωμα να δώσει εξετάσεις για βελτίωση της βαθμολογίας μέχρι και σε 4 μαθήματα της προηγούμενης χρονιάς και μέχρι και σε 2 μαθήματα της προπροηγούμενης χρονιάς. Σε περίπτωση που δεν πάρει καλύτερο βαθμό διατηρεί τον προηγούμενο, ενώ αν τον βελτιώσει εκδίδεται νέο απολυτήριο).

- Εμφανίζει κοινά στοιχεία με το Ακαδημαϊκό Απολυτήριο.
- Η εισαγωγή κρινόταν από το άθροισμα των γινομένων των ακολούθων βαθμών επί ειδικό συντελεστή (ανάλογα με τη σχολή):
 - των βαθμών των εξεταζόμενων μαθημάτων σε Β' και Γ' Λυκείου
 - του Μ.Ο. της γενικής προαγωγικής και απολυτήριας βαθμολογίας σε Β' και Γ' Λυκείου αντίστοιχα
- Κριτήριο εισαγωγής στα ΚΑΤΕΕ ήταν μόνο ο Μ.Ο. προαγωγικής και απολυτήριας βαθμολογίας Β' και Γ' Λυκείου.

Ε. ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ – ΔΕΣΜΕΣ 1983 – 1999

Το σύστημα εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση άλλαξε το 1983 με το Ν. 1351/1983 (ΦΕΚ 56 Α΄) και καθιερώθηκε το σύστημα των Γενικών Εξετάσεων (ΔΕΣΜΕΣ), το οποίο ήταν το μακροβιότερο σύστημα που εφαρμόστηκε στην Ελλάδα μέχρι και το 1999, με μικρές αλλαγές, το 1988 και το 1991, που όμως δεν άλλαξαν τη γενική του φιλοσοφία. Με αυτό το σύστημα, καθιερώνονται 4 Δέσμες μαθημάτων και αντίστοιχα σχολών που μπορεί να εξεταστεί και να δηλώσει ο υποψήφιος.

Οι 4 Δέσμες μαθημάτων και αντίστοιχων σχολών ήταν οι ακόλουθες:

- Η 1^η ΔΕΣΜΗ περιελάμβανε τα μαθήματα:

Έκθεση, Μαθηματικά, Φυσική και Χημεία,

και οδηγούσε στην ομάδα των Πολυτεχνικών, Φυσικομαθηματικών και Γεωπονικών σχολών

- Η 2^η ΔΕΣΜΗ περιελάμβανε τα μαθήματα:

Έκθεση, Φυσική, Χημεία και Βιολογία,

και οδηγούσε στην ομάδα των Ιατρικών, Οδοντιατρικών, Φαρμακευτικών σχολών

- Η 3^η ΔΕΣΜΗ περιελάμβανε τα μαθήματα:

Έκθεση, Αρχαία Ελληνικά, Ιστορία και Λατινικά,

και οδηγούσε στην ομάδα Θεολογικών, Φιλοσοφικών και Νομικών σχολών

- Η 4^η ΔΕΣΜΗ περιελάμβανε τα μαθήματα:

Έκθεση, Μαθηματικά, Ιστορία και Κοινωνιολογία (ή αργότερα η Πολιτική Οικονομία)

και οδηγούσε στην ομάδα των σχολών Πολιτικών Επιστημών, Δημόσιας Διοίκησης, Οικονομικών Επιστημών και Κοινωνιολογίας.

Πέρα από τις παραπάνω 4 Δέσμες και άρα 4 ομάδες σχολών, δημιουργήθηκε και μία ομάδα σχολών κοινή για όλες τις δέσμες. Η κοινή ομάδα περιελάμβανε τα Παιδαγωγικά Τμήματα, τα Τμήματα Νηπιαγωγών, τα Τμήματα Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού καθώς και τα Τμήματα Μουσικών Σπουδών.

Από το 1983 ως και το 1988 (οπότε και καταργήθηκε) προβλεπόταν και η 5^η ΔΕΣΜΗ με μαθήματα γενικής ωφελιμότητας, τα οποία εξεταζόταν μόνο ενδοσχολικά . Η 5^η Δέσμη απευθυνόταν στους τελειόφοιτους που απλώς ήθελαν να αποκτήσουν το απολυτήριο Λυκείου, χωρίς να έχουν δυνατότητα πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Μέχρι και το 1987 οι πανελλαδικές εξετάσεις είχαν διπλό ρόλο: και απολυτήριες για τα 4 μαθήματα και εισιτήριες. Για τον υπολογισμό του τελικού αριθμού μορίων συνυπολογιζόταν και η επίδοση των μαθητών στις τρεις τάξεις του Λυκείου κατά 25%, ενώ το υπόλοιπο 75% προέκυπτε από τη γραπτή επίδοση στα 4 πανελλαδικά μαθήματα.

Από το 1988 (Ν. 1771/1988/ΦΕΚ 71 Α΄) οι Γενικές εξετάσεις απέκτησαν τον τελικό τους χαρακτήρα, δηλαδή αποκλειστικά και μόνο εισιτήριες, όπως έμειναν γνωστές. Τα βασικά χαρακτηριστικά λοιπόν των Δεσμών από το 1988 ως το 2000, με μικρές τροποποιήσεις το 1991 (Ν.1946/1991/ΦΕΚ 69 Α΄) είναι τα ακόλουθα:

1. Οι εξετάσεις των Δεσμών ήταν **αποκλειστικά εισαγωγικές**, σε αντίθεση με το Ενιαίο Λύκειο, που ακολούθησε από το 2000 ως το 2015.
 2. Οι υποψήφιοι είχαν τη **δυνατότητα κατοχύρωσης** της βαθμολογίας τους σε μαθήματα που έγραψαν καλά και επανεξέτασής τους σε μάθημα που δεν επέτυχαν.
 3. Τα γραπτά βαθμολογούνταν σε **80βαθμη κλίμακα**, άρα 160 το άριστα από τους 2 βαθμολογητές.
 4. Ίσχυε συντελεστής βαρύτητας για το **κύριο μάθημα** ανά Δέσμη.
 5. Το **μηχανογραφικό δελτίο** υποβαλλόταν πριν τις εξετάσεις,
 6. Οι εξετάσεις διεξάγονταν **μετά** τις απολυτήριες εξετάσεις.
 7. **Δεν** υπήρχε η δυνατότητα παραπομπής σε επαναληπτικές εξετάσεις.
-
- 4 Δέσμες μαθημάτων και συναφών τμημάτων
 - Αποκλειστικά εισαγωγικές εξετάσεις
 - Κατοχύρωση βαθμολογίας
 - Βάση ή αυξημένος συντελεστής στο κύριο μάθημα

Στ. ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2000 – 2015 ΕΝΙΑΙΟ-ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ-ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

Από το 1997 νομοθετήθηκε (Ν. 2525/1997/ΦΕΚ 188 Α' και Ν. 2909/2001/ ΦΕΚ 90 Α') και από το 2000 εφαρμόστηκε για πρώτη φορά νέο σύστημα πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση για τους αποφοίτους του Ενιαίου Λυκείου (όπως ονομάστηκε πλέον).

Τα δέκα βασικά χαρακτηριστικά του συστήματος πρόσβασης με το Ενιαίο Λύκειο, που έμειναν σταθερά σε όλη τη διάρκεια αυτού του συστήματος πρόσβασης (2000-2015), ήταν τα εξής:

- 1) Για τη φοίτηση των μαθητών και τη διάκριση των μαθημάτων ορίστηκαν τρεις (3) κατευθύνσεις ως εξής:
 - Θεωρητική κατεύθυνση
 - Θετική κατεύθυνση
 - Τεχνολογική κατεύθυνση. Η κατεύθυνση αυτή στην τελευταία τάξη χωρίζονταν σε δύο κύκλους και συγκεκριμένα στον κύκλο Τεχνολογίας και Παραγωγής και στον κύκλο Πληροφορικής και Υπηρεσιών. Ο μαθητής επέλεγε με την έναρξη της Β' Λυκείου την κατεύθυνση που θα ακολουθούσε.
- 2) Τα μαθήματα στις δύο τελευταίες τάξεις του Λυκείου διακρίνονται σε μαθήματα:
 - γενικής παιδείας
 - κατεύθυνσης
 - επιλογής που εξετάζονται γραπτά και
 - μαθήματα που δεν εξετάζονται γραπτά
- 3) Οι σχολές και τα τμήματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης κατατάχθηκαν σε πέντε (5) επιστημονικά πεδία ανάλογα με το γνωστικό τους αντικείμενο. Τα πέντε αυτά επιστημονικά πεδία ήταν:
 - I Το επιστημονικό πεδίο: Ανθρωπιστικών , Νομικών και Κοινωνικών Επιστημών
 - II Το επιστημονικό πεδίο: Θετικών Επιστημών
 - III Το επιστημονικό πεδίο: Επιστημών Υγείας
 - IV Το επιστημονικό πεδίο: Τεχνολογικών Επιστημών
 - V Το επιστημονικό πεδίο: Επιστημών Οικονομίας και Διοίκησης

Για κάθε ένα από τα ανωτέρω επιστημονικά πεδία καθορίστηκαν δύο μαθήματα αυξημένης βαρύτητας, από τα μαθήματα κατεύθυνσης της Γ' τάξης, με συντελεστές 1,3 για

το πρώτο από αυτά και 0,7 για το δεύτερο. Για το τελευταίο V πεδίο καθορίστηκαν ως μαθήματα αυξημένης βαρύτητας το μάθημα επιλογής Αρχές Οικονομικής Θεωρίας και τα Μαθηματικά Γενικής Παιδείας, μαθήματα κοινά για όλους τους υποψηφίους.

- 4) Ο υποψήφιος - κάτοχος απολυτηρίου Ενιαίου Λυκείου είχε τη δυνατότητα να επιλέξει μέχρι δύο από τα πέντε παραπάνω επιστημονικά πεδία και να δηλώσει προτίμηση ακόμη και για όλα τα τμήματα που περιλαμβάνονταν σε αυτά τα δύο επιστημονικά πεδία που επέλεξε.
- 5) Εισάγεται για πρώτη φορά η εκατοντάβαθμη κλίμακα για κάθε βαθμολογητή.
- 6) Για τον υπολογισμό του βαθμού πρόσβασης κάθε μαθήματος συνυπολογίζεται και ο προφορικός βαθμός (των δύο τετραμήνων) και ο γραπτός βαθμός (των πανελλαδικών εξετάσεων), με συντελεστές βαρύτητας. Για την αντικειμενικοποίηση της βαθμολογίας προβλέπεται προσαρμογή των προφορικών βαθμών προς τον τελικό γραπτό βαθμό στην περίπτωση που η διαφορά μεταξύ τους ήταν μεγάλη. Στην περίπτωση αυτή ο προφορικός βαθμός αυξάνονταν ή μειώνονταν κατά περίπτωση, έτσι ώστε να προσεγγίσει τελικά τον γραπτό βαθμό στις δύο (2) μονάδες στην εικοσάβαθμη κλίμακα. Τελικά, ο προφορικός βαθμός επηρέαζε τον βαθμό πρόσβασης του μαθήματος ελάχιστα-κατά 0,6 βαθμούς στην εικοσάβαθμη κλίμακα (λόγω αντίστοιχων συντελεστών 0,7% και 0,3%).
- 7) Για την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, συνυπολογίζονται όλα τα πανελλαδικά μαθήματα που δίνονται κάθε έτος συμμετοχής με επιπλέον μοριοδότηση να προσφέρουν τα δύο μαθήματα αυξημένης βαρύτητας για κάθε επιστημονικό πεδίο.
- 8) Για τους υποψηφίους που δικαιολογημένα δεν προσήλθαν στις πανελλαδικές εξετάσεις, προβλέπονται για πρώτη φορά επαναληπτικές εξετάσεις στα μαθήματα που απουσίασαν. Αυτό εξηγείται κυρίως από το γεγονός ότι οι πανελλαδικές εξετάσεις είναι και απολυτήριες.
- 9) Το μηχανογραφικό δελτίο υποβάλλεται από τους υποψηφίους μετά τη διενέργεια των πανελλαδικών εξετάσεων και μετά τη γνωστοποίηση των γραπτών πανελλαδικών βαθμών.

10) Οι απόφοιτοι που ήθελαν να είναι ξανά υποψήφιοι για εισαγωγή, δεν είχαν πια το δικαίωμα να κατοχυρώσουν βαθμολογία σε κάποιο(α) από τα μαθήματα. Αντιθέτως, είχαν δικαίωμα είτε να ξαναδώσουν εξετάσεις, είτε να είναι υποψήφιοι για το 10% των θέσεων εισακτέων, χωρίς νέα εξέταση, αλλά με τη βαθμολογία που πέτυχαν στην τελευταία τους εξέταση. Το δικαίωμα του 10% ήταν αρχικά απεριόριστο χρονικά, ενώ τελικά ίσχυσε για 2 έτη μετά την τελευταία εξέταση.

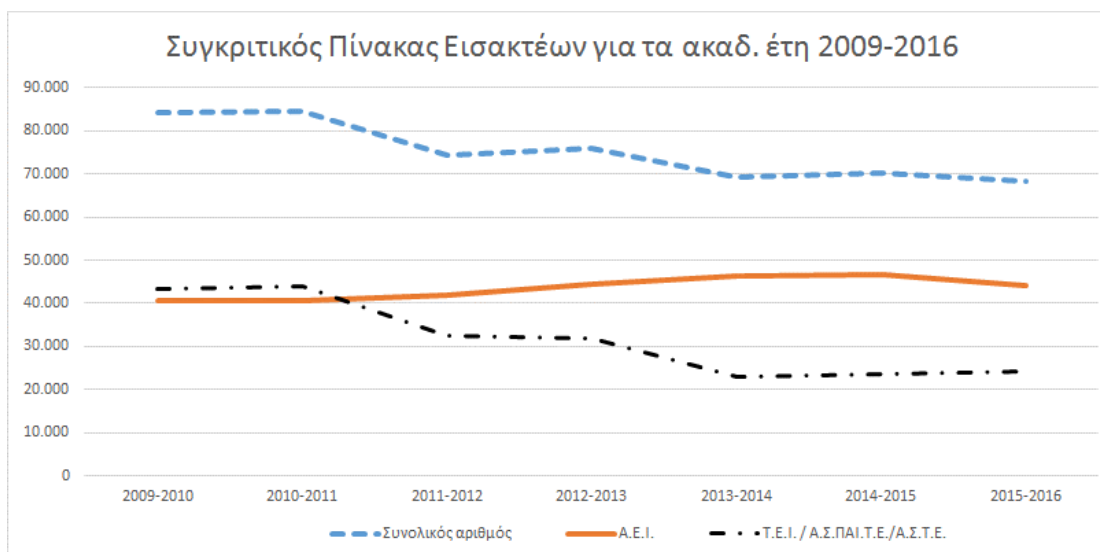
Επιπλέον χαρακτηριστικά του συστήματος πρόσβασης του Ενιαίου Λυκείου, τα οποία όμως κατά περιόδους άλλαζαν είναι και τα ακόλουθα:

- 1) Τα εξεταζόμενα μαθήματα της Γ' Λυκείου σε πανελλαδικό επίπεδο **συνεχώς μειώνονται**: από δεκατέσσερα μαθήματα το 2000, γίνονται εννιά (το 2001) και τελικά έξι (το 2006, με το Ν. 3255/2004/ΦΕΚ 138 Α').
- 2) Επίσης, το 2005 καταργούνται οι πανελλαδικές εξετάσεις **της Β' Λυκείου** και η πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση βασίζεται αποκλειστικά πλέον στις πανελλαδικές της Γ' Λυκείου.
- 3) Καταργήθηκε το δικαίωμα να επιλέγει ο υποψήφιος ελεύθερα τα δύο επιστημονικά πεδία ανεξάρτητα της κατεύθυνσης που παρακολούθησε στο Λύκειο. Ο υποψήφιος πλέον μπορεί να επιλέξει 1 ή 2 επιστημονικά πεδία, αρκεί να έχει εξεταστεί πανελλαδικά σε συγκεκριμένα **συναφή μαθήματα** βαρύτητας (Φ.253/120785/Β6/2005/ΦΕΚ 1581 Β').
- 4) Καθιερώθηκε για τέσσερα (4) έτη **βάση ως προϋπόθεση** για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Σύμφωνα με τη ρύθμιση αυτή προϋπόθεση για να είναι υποψήφιος κάποιος για εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση ορίστηκε η επιτυχία γενικού βαθμού πρόσβασης ίσου ή μεγαλύτερου του 10 ή η συγκέντρωση συνόλου μορίων τουλάχιστον ίσου με το μέγιστο δυνατό αριθμό μορίων, δηλαδή τουλάχιστον 10.000 με μέγιστο δυνατό αριθμό τις 20.000. Το κριτήριο της βάσης ίσχυσε από το 2006 (Ν. 3404/2005/ΦΕΚ 260 Α') ως και το 2009 (Ν. 3848/2010/ΦΕΚ 918 Β') οπότε και καταργήθηκε και ο υποψήφιος μπορούσε να διεκδικήσει την εισαγωγή του με όσα μόρια και αν είχε.

- 5) Από το 2011 (Ν. 3966/2011/ΦΕΚ 118 Α΄) αποδесμεύεται το απολυτήριο του ΓΕΛ από την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και καθιερώνεται **το ενδοσχολικό απολυτήριο**. Δηλαδή, όποιος θέλει μόνο το απολυτήριο, μπορεί να μη δώσει πανελλαδικές εξετάσεις και να το αποκτήσει, ενώ μέχρι το 2010 η συμμετοχή στις πανελλαδικές εξετάσεις ήταν υποχρεωτική και για το απολυτήριο και για την πρόσβαση στην τριτοβάθμια. Άρα, οι πανελλαδικές εξετάσεις γίνονται πλέον κυρίως εισαγωγικές και λιγότερο απολυτήριες.
- 6) Τα τελευταία έτη του συστήματος εμφανίστηκε μία αργή αλλά σταθερή μείωση του αριθμού εισακτέων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, κυρίως όσον αφορά τα ΤΕΙ, σε αντίθεση με τα Πανεπιστήμια, τα οποία φαίνεται να δέχονται σταθερό ή σχετικά αυξανόμενο αριθμό εισακτέων. Στον παρακάτω πίνακα-γράφημα αποτυπώνεται αυτή η τάση, η οποία εν πολλοίς οφείλεται στην εφαρμογή του σχεδίου «Αθηνά».

Συγκριτικός Πίνακας Εισακτέων για τα ακαδ. έτη 2009-2016			
Ακαδ. έτος	Συνολικός αριθμός εισακτέων	Πανεπιστήμια	ΤΕΙ/ΑΣΠΑΙΤΕ/ΑΣΤΕ
2009-2010	84.230	40.770	43.460
2010-2011	84.690	40.750	43.940
2011-2012	74.440	41.920	32.520
2012-2013	76.094	44.381	31.713
2013-2014	69.288	46.494	22.794
2014-2015	70.305	46.735	23.570
2015-2016	68.345	44.200	24.145

- Εξετάσεις απολυτήριες και εισαγωγικές
- 5 κατευθύνσεις μαθημάτων και συναφών τμημάτων
- Δυνατότητα για 10% χωρίς νέα εξέταση
- Επαναληπτικές εξετάσεις για πρώτη φορά
- Μικρή προσμέτρηση των προφορικών βαθμών στη συνολική βαθμολογία

Ζ. ΝΕΟ ΛΥΚΕΙΟ (Ν.4186/2013/ΦΕΚ 193 Α') - 2013 ΓΙΑ Α' ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΑΙ 2015 ΓΙΑ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Με το Ν.4186/2013 ιδρύεται το Νέο Λύκειο, με εφαρμογή από το 2013 στην Α' Λυκείου και σταδιακά σε πλήρη εφαρμογή μέχρι το 2015 στη Γ' Λυκείου και άρα στις πανελλαδικές εξετάσεις. Ωστόσο, ο Νόμος δέχτηκε αρκετές τροποποιήσεις και σε χρονική μετάθεση και στην ουσία του, ώστε τελικά δεν εφαρμόστηκε ποτέ στη Γ' Λυκείου.

Η φιλοσοφία του Νέου Λυκείου με το Ν. 4186 ήταν

- η προσμέτρηση των βαθμών όλων των τάξεων του λυκείου
- η αποδέσμευση του απολυτηρίου από τις πανελλαδικές εξετάσεις, οι οποίες είναι μόνο εισιτήριες.
- ο περιορισμός των πανελλαδικών μαθημάτων από 6 του Ενιαίου Λυκείου σε 4 του Νέου Λυκείου.
- η χρήση Τράπεζας Θεμάτων τόσο στις προαγωγικές εξετάσεις των 3 τάξεων του Λυκείου, όσο και στις πανελλαδικές εξετάσεις για εισαγωγή στην τριτοβάθμιας εκπαίδευση.
- οι περιορισμένες επιλογές τμημάτων που θα είχε ο υποψήφιος.

Στην Γ' Λυκείου προβλέπονταν 3 ομάδες προσανατολισμού :

1. Ομάδα Ανθρωπιστικών Σπουδών,
2. Ομάδα Θετικών Σπουδών
3. Ομάδα των Οικονομικών–Πολιτικών–Κοινωνικών και Παιδαγωγικών Σπουδών.

Ανάλογα με τις Ομάδες Προσανατολισμού, ο μαθητής θα μπορούσε να είναι υποψήφιος για ένα (1) μόνο επιστημονικό πεδίο. Τα 5 επιστημονικά πεδία εξειδίκευσης που είχαν οριστεί και τα τέσσερα (4) εξεταζόμενα μαθήματα ανά πεδίο ήταν τα εξής:

α) Ε.Π.Ε. – Ανθρωπιστικές Σπουδές, Νομικές:

I. Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία.

II. Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία.

III. Ιστορία και

IV. Λατινικά.

β) Ε.Π.Ε. – Θετικές και Τεχνολογικές Επιστήμες:

I. Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία.

II. Μαθηματικά.

III. Φυσική και

IV. Χημεία.

γ) Ε.Π.Ε. – Επιστήμες Υγείας:

I. Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία.

II. Φυσική.

III. Χημεία και

IV. Βιολογία.

δ) Ε.Π.Ε. – Επιστήμες Οικονομίας, Κοινωνικές και Πολιτικές Επιστήμες:

I. Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία.

II. Μαθηματικά και Στοιχεία Στατιστικής.

III. Αρχές Οικονομικής Επιστήμης και

IV. Στοιχεία Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών.

ε) Ε.Π.Ε. – Παιδαγωγικών Επιστημών:

I. Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία.

II. Μαθηματικά και Στοιχεία Στατιστικής.

III. Ιστορία και

IV. Αρχές Φυσικών Επιστημών.

Μετά την απόλυση ο υποψήφιος (ξανα)δίνει σε πανελλαδικό επίπεδο τα ανωτέρω 4 μαθήματα : Νεοελληνική Γλώσσα και τα 3 μαθήματα της ομάδας προσανατολισμού ανά επιστημονικό πεδίο και εξάγεται ο μέσος όρος (Μ.Ο.) των πανελλαδικών μαθημάτων. Στις 3 τάξεις του Λυκείου βαθμός προαγωγής των τριών τάξεων είναι ο Μ.Ο. των προφορικών και των γραπτών. Ο Μ.Ο. κάθε τάξης προσαρμόζεται στον Μ.Ο. των 4 πανελλαδικών (περίπου στη 1 μονάδα) και μετά προσμετράται με ορισμένους συντελεστές. Το μέγιστο βάρος πάντως βρίσκεται στο Μ.Ο. των γραπτών των πανελλαδικών μαθημάτων, ενώ οι βαθμοί των τριών τάξεων δεν μετράνε πολύ και λόγω προσαρμογής τους στον πανελλαδικό βαθμό και λόγω μειωμένων συντελεστών βαρύτητας.

Καινοτομία είναι ότι για τις γραπτές εξετάσεις στο τέλος κάθε τάξης τα θέματα προκύπτουν κατά 50% από τους διδάσκοντες (ή από την Κεντρική Επιτροπή Εξετάσεων για τις πανελλαδικές) και κατά 50% από κεντρική τράπεζα θεμάτων που δημιουργεί το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και διαχειρίζεται για τις πανελλαδικές εξετάσεις ο Εθνικός Οργανισμός Εξετάσεων (Ε.Ο.Ε.)

Ο Νόμος 4186/2013 δεν υλοποιήθηκε στην πλήρη εφαρμογή του, αλλά δέχτηκε ουσιώδεις τροποποιήσεις, ώστε τελικά περάσαμε στο Νέο Σύστημα του Ν. 4327/2015/ΦΕΚ 50 Α΄, προς εφαρμογή από τις πανελλαδικές εξετάσεις του 2016.

- Θεωρητικό μοντέλο χωρίς εφαρμογή στην πράξη
- 3 ομάδες προσανατολισμού με 5 πεδία τμημάτων
- Προσμέτρηση των βαθμών των τριών τάξεων του Λυκείου
- Τράπεζα θεμάτων στο 50% στις γενικές εξετάσεις

Η. ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ 2016 (Ν.4327/2015/ΦΕΚ 50 Α')

Το Νέο Σύστημα προς εφαρμογή στις πανελλαδικές εξετάσεις του 2016, αποτελεί τύποις τροποποίηση του Νέου Λυκείου του Ν.4186/2013, αλλά στην ουσία ένα εντελώς διαφορετικό σύστημα πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, που προσιδιάζει αρκετά με το σύστημα των Δεσμών.

Στην προτελευταία τάξη του Γενικού Λυκείου οι μαθητές επιλέγουν μία από τις δύο ομάδες προσανατολισμού (Ανθρωπιστικών ή Θετικών Σπουδών). Οι μαθητές της τελευταίας τάξης Γενικού Λυκείου με την έναρξη του σχολικού έτους επιλέγουν υποχρεωτικά μία (1) Ομάδα Μαθημάτων Προσανατολισμού από τις 3 προσφερόμενες:

- Ανθρωπιστικών Σπουδών
- Θετικών Σπουδών
- Οικονομίας & Πληροφορικής

Οι Ομάδες Προσανατολισμού επιτρέπουν την πρόσβαση σε συγκεκριμένα Επιστημονικά Πεδία. Ως Επιστημονικό Πεδίο νοείται ένα σύνολο ομοειδών ή συγγενών γνωστικών αντικειμένων, που θεραπεύονται από αντίστοιχα τμήματα των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. Οι σχολές και τα τμήματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης κατατάσσονται σε πέντε (5) Επιστημονικά Πεδία, που ορίζονται ως εξής:

1ο Επιστημονικό πεδίο: Ανθρωπιστικές, Νομικές και Κοινωνικές Επιστήμες

2ο Επιστημονικό πεδίο: Θετικές και Τεχνολογικές Επιστήμες

3ο Επιστημονικό πεδίο: Επιστήμες Υγείας και Ζωής

4ο Επιστημονικό πεδίο: Επιστήμες της Εκπαίδευσης

5ο Επιστημονικό πεδίο: Επιστήμες Οικονομίας και Πληροφορική.

Οι υποψήφιοι για εισαγωγή, μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων απόλυσης από το Γενικό Λύκειο και των αποτελεσμάτων των Εξετάσεων Εισαγωγής στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, καταθέτουν δήλωση προτίμησης (μηχανογραφικό δελτίο) για δύο (2) κατ' ανώτατο όριο Επιστημονικά Πεδία και για συγκεκριμένα τμήματα ή σχολές των πεδίων αυτών.

Υπάρχει ευελιξία στην επιλογή των επιστημονικών πεδίων, ώστε μαθητές από συγκεκριμένη ομάδα προσανατολισμού να μπορούν να κατευθυνθούν σε ομοειδή ή συναφή επιστημονικά πεδία. Σε περίπτωση που επιλέξουν ομοειδή πεδία, οι υποψήφιοι δεν χάνουν μόρια, ενώ σε περίπτωση που κινηθούν προς συναφή πεδία, συχνά οι υποψήφιοι χάνουν κάποια μόρια. Στον ακόλουθο πίνακα απεικονίζονται οι δυνατότητες για επιλογή πεδίων και οι αντίστοιχοι συντελεστές βαρύτητας για δύο μαθήματα ανά πεδίο.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΔΙΑ		ΟΜΑΔΕΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ		
		ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΘΕΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΠΟΥΔΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ
1	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΝΟΜΙΚΕΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ	1. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ (ΟΠ) (1,3) 2. ΙΣΤΟΡΙΑ (ΟΠ) (0,7) 3. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ 4. ΛΑΤΙΝΙΚΑ (ΟΠ)		
2	ΘΕΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ		1. ΦΥΣΙΚΗ (ΟΠ) (0,7) 2. ΧΗΜΕΙΑ (ΟΠ) 3. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ 4. ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ (ΟΠ) (1,3)	
3	ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΖΩΗΣ	1. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ (ΟΠ) 2. ΙΣΤΟΡΙΑ (ΟΠ) 3. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (0,4) 4. ΒΙΟΛΟΓΙΑ (ΓΠ) (0,9)	1. ΦΥΣΙΚΗ (ΟΠ) 2. ΧΗΜΕΙΑ (ΟΠ) (0,7) 3. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ 4. ΒΙΟΛΟΓΙΑ (ΟΠ) (1,3)	1. ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ (ΟΠ) 2. Α.Ε.Π.Π. (ΟΠ) 3. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (0,4) 4. ΒΙΟΛΟΓΙΑ (ΓΠ) (0,9)
4	ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	1. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ (ΟΠ) 2. ΙΣΤΟΡΙΑ (ΟΠ) 3. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (1,3) 4. ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ (ΓΠ) (0,7)	1. ΦΥΣΙΚΗ (ΟΠ) 2. ΧΗΜΕΙΑ (ΟΠ) 3. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (1,3) 4. ΙΣΤΟΡΙΑ (ΓΠ) (0,7)	1. ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ (ΟΠ) 2. Α.Ε.Π.Π. (ΟΠ) 3. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (1,3) 4. ΙΣΤΟΡΙΑ (ΓΠ) (0,7)
5	ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ			1. ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ (ΟΠ) (1,3) 2. Α.Ε.Π.Π. (ΟΠ) 3. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ 4. Α.Ο.Θ. (ΟΠ) (0,7)

Για την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, ο υπολογισμός των μορίων γίνεται με τον παρακάτω τύπο:

$$[(A+B+Γ+Δ) \times 2 + (A \times 1,3) + (B \times 0,7)] \times 100 = \text{ΣΥΝΟΛΟ ΜΟΡΙΩΝ για συγκεκριμένο πεδίο,}$$

όπου Α, Β, Γ, Δ είναι οι γραπτοί βαθμοί των 4 πανελλαδικών μαθημάτων του συγκεκριμένου πεδίου και Α,Β είναι οι γραπτοί βαθμοί των 2 μαθημάτων με συντελεστές βαρύτητας του συγκεκριμένου πεδίου.

Όπως προκύπτει από τα ανωτέρω, για την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση δεν προσμετράται ούτε ο βαθμός του απολυτηρίου, ούτε οι βαθμοί των τάξεων του Λυκείου, ούτε οι προφορικοί βαθμοί των 4 ή 5 πανελλαδικών μαθημάτων, αλλά μόνο οι γραπτοί βαθμοί των 4 ή 5 πανελλαδικών μαθημάτων.

- 3 ομάδες προσανατολισμού με 5 πεδία τμημάτων
- Αποκλειστικά εισαγωγικές εξετάσεις
- Αποδέσμευση του Λυκείου από την πρόσβαση
- Συντελεστές βαρύτητας σε 2 ορισμένα μαθήματα
- Ευελιξία στις επιλογές τμημάτων από τους υποψηφίους

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Οι διαδικασίες των πανελλαδικών εξετάσεων τον τελευταίο μισό αιώνα παρουσιάζουν κάποια σταθερά χαρακτηριστικά, τα κυριότερα από τα οποία είναι:

1. Πρόκειται για μια διαδικασία αυστηρά ελεγχόμενη από το Υπουργείο Παιδείας σε κεντρικό επίπεδο. Δεν παρατηρείται καμιά τάση αποκέντρωσης ούτε προς τα ιδρύματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ούτε σε περιφερειακό επίπεδο νομών, δήμων ή σχολικών μονάδων.
2. Ο αριθμός εισακτέων καθορίζεται από το Υπουργείο Παιδείας σε κεντρικό επίπεδο και είναι σταθερός και κλειστός (*numerus clausus*). Τα ιδρύματα δεν παίζουν ουσιαστικό ρόλο, παρά μόνο με εισηγητικές προτάσεις για τον αριθμό εισακτέων που θα δεχτούν.
3. Ο αριθμός των τμημάτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης βαίνει συνεχώς αυξανόμενος. Η αύξηση αυτή ανακόπηκε με την εφαρμογή του σχεδίου «Αθηνά» για την αναδιάρθρωση του χάρτη της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης το 2013, οπότε τα τμήματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης από 534 μειώνονται σε 405.
4. Ο αριθμός των εξεταζόμενων μαθημάτων είναι σχετικά σταθερός (4-6 μαθήματα). Μια πρόσκαιρη εξαίρεση παρατηρήθηκε το 2000 με την πρώτη εφαρμογή του Ενιαίου Λυκείου, οπότε και αυξήθηκαν κατακόρυφα τα εξεταζόμενα μαθήματα.
5. Οι πανελλαδικές εξετάσεις είναι κατεξοχήν εισαγωγικές και λιγότερο απολυτήριες. Με αυτόν τον τρόπο έχει γίνει προσπάθεια να μείνει το Λύκειο αυτόνομη βαθμίδα και όχι προστάδιο του Πανεπιστημίου και το απολυτήριό του ανεξάρτητο από την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Μακρόχρονη εξαίρεση αποτέλεσε το Ενιαίο Λύκειο, με μικρή όμως τελικά προσμέτρηση των ενδοσχολικών βαθμών.
6. Το σύστημα παρουσιάζει μια σταθερή αξιόπιστη εικόνα. Επί δεκαετίες οι πανελλαδικές εξετάσεις θεωρούνται και είναι αδιάβλητες και αντικειμενικές. Αυτό αποτελεί αιτία και συνάμα αποτέλεσμα της διατήρησης του αυστηρού κεντρικού ελέγχου των εξετάσεων από το Υπουργείο Παιδείας.
7. Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας επί δεκαετίες έχουν αντεπεξέλθει άριστα στις ιδιαίτερες απαιτήσεις διοργάνωσης των πανελλαδικών εξετάσεων, συμβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο στη διατήρηση του κύρους του θεσμού. Τόσο η αρμόδια Διεύθυνση Εξετάσεων, όσο και οι υποστηρικτικές υπηρεσίες Μηχανοργάνωσης του Υπουργείου έχουν

επιδείξει ιδιαίτερη ικανότητα, προσαρμοστικότητα, εργατικότητα και διάθεση εκσυγχρονισμού.

8. Οι πανελλαδικές εξετάσεις αποτελούν μια διαδικασία πολύπλοκη, χρονοβόρα και με χιλιάδες εμπλεκόμενους. Έτσι, συχνά ολόκληρες εκπαιδευτικές δομές, όπως Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας, οι περιφερειακές υπηρεσίες και οι σχολικές μονάδες αποδιοργανώνονται και επικεντρώνουν τους υλικούς και ανθρώπινους πόρους επί δύο μήνες στην οργάνωση και διεξαγωγή των πανελλαδικών εξετάσεων.
9. Οι πανελλαδικές εξετάσεις αποτελούν πεδίο συχνών αλλαγών. Πέρα από τους βασικούς νόμους που αναφέρονται στην παρούσα μελέτη, υπάρχουν ακόμη δεκάδες νόμοι και εκατοντάδες προεδρικά διατάγματα και υπουργικές αποφάσεις που μεταβάλλουν, τροποποιούν ή προσθαφαιρούν πολλά χαρακτηριστικά του θεσμού. Αυτή η πολυνομία αλλά και οι απανωτές αλλαγές επιβαρύνουν τις διαδικασίες, κάποιες φορές αναστατώνουν τον προγραμματισμό του εκπαιδευτικού έργου και ίσως δυσκολεύουν και τις επιλογές των μαθητών.
10. Οι διαδικασίες των πανελλαδικών εξετάσεων παρουσιάζουν για ποικίλους λόγους (κυρίως κοινωνικούς) μεγάλο ενδιαφέρον. Οι ίδιοι οι υποψήφιοι, οι οικογένειές τους, η εκπαιδευτική κοινότητα, η κοινή γνώμη, τα ΜΜΕ δείχνουν υπερβάλλοντα ζήλο στην προβολή των πανελλαδικών εξετάσεων. Αυτό ωστόσο, πιθανόν δημιουργεί μία παραπλανητική εικόνα ότι οι πανελλαδικές εξετάσεις είναι η καρδιά του εκπαιδευτικού συστήματος, ενώ θα έπρεπε να είναι μία απλώς περίοδος της εκπαίδευσης των μαθητών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

α. Το Β.Δ. 4379/ ΦΕΚ 182/24.10.1964

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΒΑΣΙΛΕΥΣΤΕΥΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΣΗΛΛΗΝΙΚΗ

ΤΗ. 20 ΜΑΪΟΥ 1964

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ

1414

Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 277

* Περὶ καθορισμοῦ τῆς ἑξαετίας ὧς πρὸς ἀποτέλεσμα
Ἀκαδημαϊκοῦ Ἀπολυτοῦ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐχόντες ὅς· ἔπει τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 8 τοῦ
άρθρου 13 τοῦ Ν.Δ. 4379/1964 (Φ.Ε.Κ. 182 Α') ἀπερὶ
ἀπονομῆς καὶ ἀπονομῆς τῆς Γενικῆς (Συνταγματικῆς
καὶ Βίτης) Ἐκπαιδευτικῆς μετὰ γνώμης τῆς ὁμοθυμαδὸν
τοῦ Πανεπιστημίου Ἰνστιτούτου παραβλεπομένης εἰς τὴν
ἐν ἀριθ. 272-2/1965 πράξεως αὐτοῦ καὶ γνωμοδότησαν τοῦ
Συνεδρίου Ἐκπαιδευτικῆς παραβλεπομένης εἰς τὴν ἐν ἀριθ.
108/1965 πράξει αὐτοῦ, πρὸς τὸν τοῦ Προέδρου τῆς Κο-
μίσσεως καὶ Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ
ὁργανοποιήσεως, ἀποφασίσαντες καὶ διατάξαντες·

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Ἐκπαιδευτικὴ Γενικὴ Ἀκαδημαϊκὴ Ἀπολυτοῦ τῆς Α'.

Ἀρθρον 1.

Ἡ ἑξαετία ὧς πρὸς ἀποτέλεσμα Ἀκαδημαϊκοῦ Ἀ-
πολυτοῦ τῆς Α' καθορίζεται εἰς κατωθί·

1. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

1. Θέματα·

α) Εἰς τοὺς ἐπιμέρους θίκεται πρὸς μεταφράσεως καὶ
μετὰ γνώμης ἢ ἀποτέλεσμα πρὸς ἀποτέλεσμα ἑ-
καστοῦ μέρους εἰς τὴν ἐκπαιδευτικὴν ἐν κατὰ τὴν
ἐν ἀριθ. 272-2/1965 πράξει αὐτοῦ καὶ γνωμοδότησαν τοῦ
Συνεδρίου Ἐκπαιδευτικῆς παραβλεπομένης εἰς τὴν ἐν ἀριθ.
108/1965 πράξει αὐτοῦ, πρὸς τὸν τοῦ Προέδρου τῆς Κο-
μίσσεως καὶ Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ
ὁργανοποιήσεως, ἀποφασίσαντες καὶ διατάξαντες·

β) Ἐπὶ τοῦ καὶ πρὸς ἀποτέλεσμα πρὸς ἀποτέλεσμα ἑ-
καστοῦ μέρους εἰς τὴν ἐκπαιδευτικὴν ἐν κατὰ τὴν
ἐν ἀριθ. 272-2/1965 πράξει αὐτοῦ καὶ γνωμοδότησαν τοῦ
Συνεδρίου Ἐκπαιδευτικῆς παραβλεπομένης εἰς τὴν ἐν ἀριθ.
108/1965 πράξει αὐτοῦ, πρὸς τὸν τοῦ Προέδρου τῆς Κο-
μίσσεως καὶ Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ
ὁργανοποιήσεως, ἀποφασίσαντες καὶ διατάξαντες·

* Ἀκαδημαϊκὸν ὧς ἀποτέλεσμα ἀποτέλεσμα εἰς τὴν ἐν
ἀριθ. 272/58-4-65 Φ.Ε.Κ. (τεύχος Α').

πρὸς ἀποτέλεσμα πρὸς ἀποτέλεσμα ἑ-
καστοῦ μέρους εἰς τὴν ἐκπαιδευτικὴν ἐν κατὰ τὴν
ἐν ἀριθ. 272-2/1965 πράξει αὐτοῦ καὶ γνωμοδότησαν τοῦ
Συνεδρίου Ἐκπαιδευτικῆς παραβλεπομένης εἰς τὴν ἐν ἀριθ.
108/1965 πράξει αὐτοῦ, πρὸς τὸν τοῦ Προέδρου τῆς Κο-
μίσσεως καὶ Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ
ὁργανοποιήσεως, ἀποφασίσαντες καὶ διατάξαντες·

γ) Οἱ ὑποθέσεις ἀποφασίζονται καὶ ἀποτέλεσμα ἑ-
καστοῦ μέρους εἰς τὴν ἐκπαιδευτικὴν ἐν κατὰ τὴν
ἐν ἀριθ. 272-2/1965 πράξει αὐτοῦ καὶ γνωμοδότησαν τοῦ
Συνεδρίου Ἐκπαιδευτικῆς παραβλεπομένης εἰς τὴν ἐν ἀριθ.
108/1965 πράξει αὐτοῦ, πρὸς τὸν τοῦ Προέδρου τῆς Κο-
μίσσεως καὶ Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ
ὁργανοποιήσεως, ἀποφασίσαντες καὶ διατάξαντες·

2. Βαθμολογία.

Κατὰ τὴν βαθμολογίαν λαμβάνονται ὡς ἑξῆς πρὸς
ἀποτέλεσμα πρὸς ἀποτέλεσμα ἑ-
καστοῦ μέρους εἰς τὴν ἐκπαιδευτικὴν ἐν κατὰ τὴν
ἐν ἀριθ. 272-2/1965 πράξει αὐτοῦ καὶ γνωμοδότησαν τοῦ
Συνεδρίου Ἐκπαιδευτικῆς παραβλεπομένης εἰς τὴν ἐν ἀριθ.
108/1965 πράξει αὐτοῦ, πρὸς τὸν τοῦ Προέδρου τῆς Κο-
μίσσεως καὶ Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ
ὁργανοποιήσεως, ἀποφασίσαντες καὶ διατάξαντες·

3. Διόρθωση ἑξαετίας.

Ἐπὶ πρὸς ἀποτέλεσμα πρὸς ἀποτέλεσμα ἑ-
καστοῦ μέρους εἰς τὴν ἐκπαιδευτικὴν ἐν κατὰ τὴν
ἐν ἀριθ. 272-2/1965 πράξει αὐτοῦ καὶ γνωμοδότησαν τοῦ
Συνεδρίου Ἐκπαιδευτικῆς παραβλεπομένης εἰς τὴν ἐν ἀριθ.
108/1965 πράξει αὐτοῦ, πρὸς τὸν τοῦ Προέδρου τῆς Κο-
μίσσεως καὶ Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ
ὁργανοποιήσεως, ἀποφασίσαντες καὶ διατάξαντες·

II. ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Ἡ ἑξαετία τῶν Νέων Ἑλλήνων εἰς τὴν ἐκπαιδευτικὴν ἐν
κατὰ τὴν ἐν ἀριθ. 272-2/1965 πράξει αὐτοῦ καὶ γνωμοδότησαν τοῦ
Συνεδρίου Ἐκπαιδευτικῆς παραβλεπομένης εἰς τὴν ἐν ἀριθ.
108/1965 πράξει αὐτοῦ, πρὸς τὸν τοῦ Προέδρου τῆς Κο-
μίσσεως καὶ Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ
ὁργανοποιήσεως, ἀποφασίσαντες καὶ διατάξαντες·

Α' ΚΑΘΕΣΤΑΣΙΣ ΙΔΙΩΝ

1. Θέματα·

Τὴν ἑξαετία πρὸς ἀποτέλεσμα πρὸς ἀποτέλεσμα ἑ-
καστοῦ μέρους εἰς τὴν ἐκπαιδευτικὴν ἐν κατὰ τὴν
ἐν ἀριθ. 272-2/1965 πράξει αὐτοῦ καὶ γνωμοδότησαν τοῦ
Συνεδρίου Ἐκπαιδευτικῆς παραβλεπομένης εἰς τὴν ἐν ἀριθ.
108/1965 πράξει αὐτοῦ, πρὸς τὸν τοῦ Προέδρου τῆς Κο-
μίσσεως καὶ Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ
ὁργανοποιήσεως, ἀποφασίσαντες καὶ διατάξαντες·

2. Βαθμολογία.

Κατὰ τὴν βαθμολογίαν λαμβάνονται ὡς ἑξῆς πρὸς
ἀποτέλεσμα πρὸς ἀποτέλεσμα ἑ-
καστοῦ μέρους εἰς τὴν ἐκπαιδευτικὴν ἐν κατὰ τὴν
ἐν ἀριθ. 272-2/1965 πράξει αὐτοῦ καὶ γνωμοδότησαν τοῦ
Συνεδρίου Ἐκπαιδευτικῆς παραβλεπομένης εἰς τὴν ἐν ἀριθ.
108/1965 πράξει αὐτοῦ, πρὸς τὸν τοῦ Προέδρου τῆς Κο-
μίσσεως καὶ Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ
ὁργανοποιήσεως, ἀποφασίσαντες καὶ διατάξαντες·

φόρου του δοθέντος το γραπτόν βαθμολογείται με μηδέν (0) ανεξαρτήτως των άλλων τυχόν αρετών του.

3. Διάρκεια εξέτασης.

*Όροι τρείς από του τέλους της υπαγορεύσεως.

B' ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

1. 'Εξεταστέα ὤλη:

*Ὁρίζονται πρὸς ἐξέτασιν τὰ ἀκόλουθα κείμενα δοκίμων ποιητῶν καὶ πεζογράφων ἐκ τῶν περιλαμβανομένων εἰς τὰ ἐγκεκριμένα 'Αναγνωστικά τῆς Β' καὶ Γ' τάξεως τοῦ Λυκείου (Ε' καὶ ΣΤ' τοῦ ἑξατάξιου Γυμνασίου).

Ποίησις :

Δημοτικά τραγούδια (τάξ. Ε' σ. 36-42, 112-126, τάξ. ΣΤ' σ. 209-215).

Κρητικὴ λογοτεχνία : ἀποσπάσματα ἐκ τοῦ 'Ερωτοκρίτου, τῆς 'Ερωφίλης καὶ τῆς Θυσίας τοῦ 'Αβραάμ (τάξ. Ε' σ. 31-36, 43-55).

Ρήγας, Χριστόπουλος, Βηλαράς (τάξ. Ε' σ. 101-106). Σολωμός (τάξ. Ε' σ. 106-112, τάξ. ΣΤ' σ. 216-231). Κάλβος (τάξ. Ε' σ. 268-275, τάξ. ΣΤ' σ. 232-236). Ποιήματα διαφόρων ποιητῶν (τάξ. Ε' σ. 275-304, τάξ. ΣΤ' σ. 237-269).

Πεζογραφία :

*Α. Καραῖ, Πολιτικά Παραινέσεις πρὸς Ἕλληνας (τάξ. ΣΤ' σ. 104-109).

Δ. Βικέλα, 'Ο Παπα - Νάρκισσος (τάξ. Ε' σ. 194-209).

Μακρυγιάννη, 'Απομνημονεύματα (τάξ. ΣΤ' σελ. 60-65). 'Α. Καραβίτσα, Τὸ Γιούσουρι (τάξ. Ε' σ. 219-228). Ναυγία (τάξ. ΣΤ' σ. 52-55).

Ι. Κονδυλάκη, 'Επικήδειος (τάξ. ΣΤ' σ. 200-206). Μ. Μητσάκη, Τὸ φίλημα (τάξ. ΣΤ' σελ. 49-51).

'Α. Παπαδιαμάντη, 'Η Σταχομαζώχτρα (τάξ. Ε' σ. 209-219), Παναγία Γλυκοφιλοῦσα (τάξ. ΣΤ' σ. 33-49).

2. Τρόπος εξέτασεως.

Εἰς τοὺς ὑποψηφίους δίδεται τὸ ἐπιλεγόμενον κείμενον εἰς πολυγραφημένα ἀντίτυπα, ἀπαιτεῖται δέ : α) ἡ γραμματολογικὴ τοποθέτησις τοῦ ἔργου καὶ τοῦ συγγραφέως (βιογραφικὰ στοιχεῖα, λογοτεχνικὸν εἶδος, σχολή ἢ περίοδος), β) ἀνάλυσις τοῦ κειμένου καθ' ἣν ἰδιαίτερα προσοχὴ πρέπει νὰ δίδεται εἰς τὴν ἀπόδοσιν τοῦ κεντρικοῦ νοήματος, εἰς τὴν σύνθεσιν τῶν ἐπὶ μέρους νοημάτων καὶ εἰς τὴν δομὴν τοῦ κειμένου καὶ τὰς ἐνότητας αἱ ὁποῖαι τὸ ἀπαρτίζουν, γ) παρατηρήσεις σχετικαὶ μετὰ τὴν γλῶσσαν καὶ τὸ ὄφος τοῦ δοθέντος συγγραφέως, ἀποφευγομένων τῶν ἀορίστων διατυπώσεων. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν τὸ θέμα εἶναι διήγημα, εἶναι δυνατόν νὰ ζητηθῇ καὶ ἀδρομερὴς χαρακτηρισμὸς τῶν ὁρώτων προσώπων· ἐὰν τὸ δοθὲν θέμα εἶναι ποιητικόν, εἶναι δυνατόν νὰ ζητηθῇ καὶ μετρικὴ ἀνάλυσις (προσδιορισμὸς τοῦ στίχου, εἶδος στροφῶν, ὁμοιοκαταληξία κλπ).

3. Βαθμολογία.

Κατὰ τὴν βαθμολόγησιν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν, πλὴν τῶν εἰς τὸ ἄρθρ. 3 ἀναφερομένων στοιχείων, ἡ ὁρθὴ ἀπάντησις εἰς τὰς δοθείσας παρατηρήσεις.

4. Διάρκεια εξέτασεως.

*Όροι τρείς ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς υπαγορεύσεως.

III. ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

1. 'Εξεταστέα ὤλη : (ἀπὸ τὰ ἐγκεκριμένα διδακτικά ἑγχειρίδια).

Εἰς τοὺς ὑποψηφίους δίδεται ἀνὰ ἓν θέμα ἐκ τῆς Γεωμετρίας, τῆς Ἀλγέβρας καὶ τῆς Τριγωνομετρίας συνιστάμενον εἰς μίαν ἐρώτησιν ἀπὸ τὴν θεωρίαν, ἐπιδεκτικὴν συντόμου ἀπαντήσεως. Ἡ ἐρώτησις αὕτη συνοδεύεται διὰ μὲν

τὴν Ἀλγέβραν καὶ τὴν Τριγωνομετρίαν ἀπὸ ἀντίστοιχον ἀσκήσιν ἀποτελοῦσαν ἐφαρμογὴν τῆς ἀναμενομένης ἀπαντήσεως, διὰ δὲ τὴν Γεωμετρίαν ἀπὸ ἓν ἀπλοῦν πρόβλημα, τοῦ ὁποῦ ἡ πραγματικὴ βασίζεται εἰς εὐκόλουν συνδυασμὸν γνώσεων ἐκ τῆς ἐξεταστέας ὤλης μὴ ἀμέσως φανερὰν ἀπὸ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ προβλήματος. Οἱ ὑποψήφιοι οὐδεὶς νὰ ἀπαντήσουν εἰς ὅλα τὰ δοθέντα θέματα.

A) Γεωμετρία :

α) Ἐπιπεδομετρία

1. Κοινὸν σημεῖον : α) τῶν διαμέσων τριγώνου, ὁμοίως β) τῶν διχοτόμων τῶν γωνιῶν (κύκλος ἐγγεγραμμένος), γ) τῶν μεσοκαθέτων (κύκλος περιγεγραμμένος), δ) τῶν εὐθειῶν τῶν ὑψῶν τριγώνου.

2. Ἀναλογίαι μεταξὺ εὐθυγράμμων τμημάτων. Θεώρημα τοῦ Θαλῆ.

3. Θεωρήματα περὶ τῆς ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς διαιρέσεως πλευρᾶς τριγώνου ἀπὸ τὴν ἀντίστοιχον ἐσωτερικὴν καὶ ἐξωτερικὴν διχοτόμον αὐτοῦ.

4. Ἐννοια τῆς ὁμοιότητος τριγώνου. Τρόποι ἐλέγχου τῆς ὁμοιότητος δύο τριγώνων (κριτήρια ὁμοιότητος χωρὶς ἀποδείξεις).

5. Μετρικαὶ σχέσεις εἰς τὸ ὀρθογώνιον τρίγωνον : Πυθαγόρειον θεώρημα καὶ πορίσματα τοῦ.

Μετρικαὶ σχέσεις εἰς τυχόν τρίγωνον (χωρὶς ἀποδείξεις).

6. Ἐμβαδὸν εὐθυγράμμων σχημάτων (ὀρθογωνίου, παραλληλογράμμου, τριγώνου, τραπεζίου, πολυγώνου).

7. Κανονικὰ πολύγωνα. Περιγεγραμμένος κύκλος.

Σχέσις μεταξὺ τῆς πλευρᾶς κανονικοῦ πολυγώνου μετὰ τρεῖς ἢ τέσσαρας ἢ ἐξ πλευρᾶς καὶ τῆς ἀκτίνος τοῦ περιγεγραμμένου κύκλου.

*Εφαρμογαὶ τῶν τύπων διὰ τὸ μήκος περιφερείας κύκλου καὶ διὰ τὸ ἔμβαδόν κύκλου.

β) Στερομετρία:

1. Εὐθεῖα καὶ ἐπίπεδον εἰς τὸν χώρον. Προσδιορισμὸς ἐπιπέδου. Τομὴ δύο ἐπιπέδων.

2. Εὐθεῖαι παράλληλοι εἰς τὸν χώρον. Εὐθεῖα παράλληλος πρὸς ἐπίπεδον, ἐπίπεδα παράλληλα. Γωνία μετὰ πλευρᾶς ἀντιστοίχως παραλλήλους.

3. Εὐθεῖα κάθετος πρὸς ἐπίπεδον. Θεώρημα τῶν τριῶν καθέτων.

Κάθετος καὶ πλάγιοι πρὸς ἐπίπεδον ἐξ ἑνὸς σημείου. Γωνία εὐθείας καὶ ἐπιπέδου.

4. Ἐννοια ἀσυνβάτων εὐθειῶν καὶ γωνίας αὐτῶν.

5. Ἐννοια διέδρου γωνίας. Ἐπίπεδα κάθετα. Ἐννοια στερεᾶς γωνίας.

6. Πολύεδρα : ὀρθογώνια παραλληλεπίπεδα, παραλληλεπίπεδα, πρίσματα, πυραμίδες. Μέτρησις τῆς ἐπιφανείας καὶ τοῦ ὄγκου τῶν (χωρὶς ἀποδείξεις).

7. Ὁρθὸς κυκλικὸς κύλινδρος καὶ ὀρθὸς κυκλικὸς κώνος. Μέτρησις τῆς ἐπιφανείας καὶ τοῦ ὄγκου τῶν (χωρὶς ἀποδείξεις).

8. Σφαῖρα. Μέγιστοι καὶ μικροὶ κύκλοι σφαίρας. Ἐννοια τοῦ σφαιρικοῦ τμήματος, τῆς σφαιρικῆς ζώνης, τῆς σφαιρικῆς ἀτράκτου.

Τύποι διὰ τὸν ὀπολογισμὸν τῆς ἐπιφανείας σφαιρικῆς ζώνης, τῆς ἐπιφανείας καὶ τοῦ ὄγκου σφαίρας (χωρὶς ἀποδείξεις).

B) Ἀλγέβρα:

1. Ἀξιοσημεῖωτα γινόμενα : $(\alpha + \beta)(\alpha - \beta) = \alpha^2 - \beta^2$,

$(\alpha \pm \beta)^2 = \alpha^2 \pm 2\alpha\beta + \beta^2$, $\alpha^2 \pm \beta^2 = (\alpha \pm \beta)(\alpha \mp \alpha\beta + \beta^2)$.

Ταυτότης : $\alpha\left(x + \frac{\beta}{2\alpha}\right)^2 + \frac{4\alpha\kappa - \beta^2}{4\alpha} = \alpha\kappa^2 + \beta\kappa + \gamma$ με $\alpha \neq 0$.

2. Ἐξισώσεις 1ου βαθμοῦ με ἓνα ἀγνώστον. Ἐξισώσεις 1ου βαθμοῦ με δύο ἀγνώστους. Σύστημα δύο ἐξισώσεων 1ου βαθμοῦ με δύο ἀγνώστους. (Ὁρισμοὶ καὶ μέθοδοι ἐπιλύσεως).

3. Ἀπλᾶ προβλήματα ἐπιλύμενα μὲ τὴν βοήθειαν ἐξισώσεων 1ου βαθμοῦ.

4. Ἡ ἔννοια τῆς ρίζης σχετικῶς ἀριθμοῦ. Ἐννοια τοῦ ἀσυμμέτρου (τοῦ μὴ ρητοῦ) ἀριθμοῦ.

5. Ἐξισώσεις 2ου βαθμοῦ μὲ ἓνα ἀγνωστον. Ἀθροισμα καὶ γινόμενον τῶν λύσεων (ρίζων) μιᾶς ἐξισώσεως 2ου βαθμοῦ.

6. Διτετράγωνος ἐξίσωσης μὲ ἓνα ἀγνωστον.

7. Τριώνυμον 2ου βαθμοῦ $ax^2 + bx + \gamma$: μετασχηματισμὸς τοῦ εἰς $a\left(x + \frac{b}{2a}\right)^2 + \frac{4a\gamma - b^2}{4a}$ καθὼς καὶ εἰς

$a(x - p_1)(x - p_2)$, ὅταν ἡ ἐξίσωσις $ax^2 + bx + \gamma = 0$ ἔχῃ λύσεις (ρίζας) εἰς τὸ πεδίου τῶν πραγματικῶν ἀριθμῶν.

8. Ἀριθμητικαὶ καὶ γεωμετρικαὶ πρόοδοι (Ὁρισμοὶ καὶ τύποι διὰ τὸν νουστὸν ὅρον καὶ διὰ τὸ ἄθροισμα τῶν πρώτων ὁρῶν).

9. Ἐφαρμογαὶ τῶν δεκαδικῶν λογαριθμῶν θετικῶν ἀριθμῶν εἰς τὸν ὑπολογισμὸν γινομένων, πηλίκων, δυνάμεων καὶ ριζῶν.

10. Ἐννοια συναρτήσεως. Γραφικὴ παράστασις συναρτήσεως ψ τῆς μεταβλητῆς x ὁριζομένων ὑπὸ ἐξισώσεων τῆς μορφῆς: $\psi = ax$, $\psi = ax + b$, $\psi = ax^2 + bx + \gamma$, $\psi = \frac{a}{x}$ ὅπου a, b, γ δεδομένοι σταθεραί.

Γ) Τριγωνομετρία:

1. Τριγωνομετρικοὶ ἀριθμοὶ ημ, συν, σφ, σφ, τόξων καὶ γωνιῶν.

2. Βασικαὶ σχέσεις μεταξὺ τῶν τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν τοῦ αὐτοῦ τόξου (τῆς αὐτῆς γωνίας) καὶ ἔκφρασις τῶν τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν τόξου (γωνίας) συναρτήσεως τοῦ ἑνὸς ἐξ αὐτῶν.

3. Σχέσις μεταξὺ τῶν τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν δύο συμπληρωματικῶν τόξων (γωνιῶν) περιλαμβανομένων μεταξὺ τοῦ 0° καὶ 90°.

4. Τριγωνομετρικοὶ ἀριθμοὶ ἀμβλείας γωνίας (τόξου περιλαμβανομένου μεταξὺ 90° καὶ 180°).

Σχέσις μεταξὺ τῶν τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν δύο παραπληρωματικῶν τόξων (γωνιῶν) περιεχομένων μεταξὺ 0° καὶ 180°.

5. Πίνακες τῶν τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν τῶν τόξων (γωνιῶν) τῶν περιλαμβανομένων μεταξὺ 0° καὶ 90°.

6. Τριγωνομετρικοὶ τύποι συνδέοντες τὰς πλευρὰς καὶ τὰς γωνίας ὀρθογωνίων τριγώνων.

7. Ἐπίλυσις ὀρθογωνίων τριγώνων μὲ τὴν βοήθειαν πινάκων τῶν φυσικῶν τιμῶν τῶν τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν.

8. Ἀπλᾶ τοπογραφικαὶ ἐφαρμογαὶ τῆς ἐπιλύσεως τριγώνων.

2. Βαθμολογία:

Ἡ βαθμολογία θὰ δίδεται χωριστὰ δι' ἑκαστὸν ἀπὸ τοὺς τρεῖς κλάδους, Γεωμετρίαν, Ἀλγεβραν, Τριγωνομετρίαν καὶ ὁ πρὸς τὰ ἄνω στοργικὸν μέσος ὅρος τῶν τριῶν βαθμῶν θὰ ἀποτελῇ τὸν βαθμὸν τοῦ ὑποψήφιου εἰς τὸ μαθηματικά.

3. Διάρκεια ἐξετάσεως:

Τρεῖς ὥραι μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐκφωνήσεως τῶν θεμάτων.

IV. ΦΥΣΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ

Εἰς τοὺς ὑποψήφιους δίδεται ἕκ μὲν τῆς Φυσικῆς καὶ τῆς Χημείας ἀνὰ ἓν ἀπλοῦν θέμα ἀπὸ τὴν θεωρίαν καὶ ἓν πρό-

βλημα, ἕκ δὲ τῆς Ἀνθρωπολογίας δύο ἀπλᾶ θέματα. Τὸ πρόβλημα τῆς Φυσικῆς ἀναφέρεται ἀποκλειστικῶς εἰς θέματα τῆς κατωτέρου ἀναγραφομένης ἐξεταστέας ὧλης καὶ πρέπει νὰ εἶναι ἀπλοῦν. Δι' αὐτοῦ θὰ ἐλέγχεται ἡ ἰκανότης τοῦ ὑποψήφιου νὰ ὑπολογίζῃ ἐν φυσικῶν μέγεθος βάσει γνωστῶν σχέσεων. Εἰς τὴν λύσιν τοῦ προβλήματος εἶναι δυνατόν νὰ εἰσέρχωνται καὶ ὁρισμένα συνήθη φυσικὰ μεγέθη ἢ φαινόμενα (π.χ. ἡ πίεσις, ἡ εἰδικὴ θερμότης κλπ.), θεωρούμενα γνωστὰ ἀπὸ τὴν διδασκαλίαν τῆς Φυσικῆς εἰς τὰ σχολεῖα Δευτεροβαθμίου (Μέσης) Ἐκπαιδεύσεως. Τὸ πρόβλημα τῆς Χημείας πρέπει νὰ εἶναι ἀπλοῦν πρόβλημα ὑπολογισμοῦ βάρους καὶ ὄγκου ἀναφερόμενον εἰς σαφεῖς χημικὰς ἀντιδράσεις καὶ νὰ λαμβάνεται ἀποκλειστικῶς ἀπὸ θέματα τῆς κατωτέρου ἀναγραφομένης ἐξεταστέας ὧλης. Προκειμένου περὶ ἀερίων ταῦτα λαμβάνονται ὑπὸ κανονικὰς συνθήκας θερμοκρασίας καὶ πίεσεως. Ἀπλᾶ βοηθητικαὶ ἔννοιαι ἀφορῶσαι τὴν Φυσικὴν καὶ τὴν Χημείαν (π.χ. ἡ πυκνότης, ἡ θερμοκρασία κλπ) θεωροῦνται γνωσταὶ ἀπὸ τὴν διδασκαλίαν εἰς τὰ σχολεῖα Δευτεροβαθμίου (Μέσης) Ἐκπαιδεύσεως.

Οἱ ὑποψήφιοι ὀφείλουσι νὰ ἀπαντήσουν εἰς ὅλα τὰ ζητούμενα θέματα.

1. Ἐξεταστέα ὧλη:

Α'. ΦΥΣΙΚΗ

α) Ἀπὸ τὴν Ἑνέργειαν.

1. Ἔργον δυνάμεως καὶ ἰσχύς (ὁρισμοὶ καὶ ἀντίστοιχοι μονάδες).

Ἑνέργεια καὶ μορφαὶ αὐτῆς. Μηχανικὴ ἑνέργεια καὶ αἱ δύο μορφαὶ τῆς: δυναμικὴ καὶ κινητικὴ ἑνέργεια. Μετατροπῆς τῆς μηχανικῆς ἐνεργείας. Ἀρχὴ τῆς ἰσοδυναμίας μᾶζης καὶ ἐνεργείας.

2. Μέτρησις ποσοτήτων θερμότητος (θερμοδομετρία) μὲ τὴν μέθοδον τῶν μγμάτων. Μετατροπῆς τῆς μηχανικῆς ἐνεργείας εἰς θερμότητα καὶ τῆς θερμότητος εἰς μηχανικὴν ἑνέργειαν. Μηχανικὸν ἰσοδύναμον τῆς θερμότητος. Ἀρχὴ τῆς διατηρήσεως τῆς ἐνεργείας.

β) Ἀπὸ τὴν Ὀπτικήν.

1. Ἀνάλυσις τοῦ φωτὸς διὰ πρίσματος. Ἰδιότητες τῶν ἀκτινοβολιῶν τοῦ φάσματος. Φάσμα τοῦ ἥλιου καὶ τοῦ φάσματος ἑκπομπῆς καὶ φάσματα ἀπορροφῆσεως. Ὑπεύθυνοι καὶ ὑπεριώδεις ἀκτινοβολαί.

2. Θεωρίαι περὶ τῆς φύσεως τοῦ φωτὸς (θεωρία ἐκπομπῆς τοῦ NEWTON καὶ θεωρία τῶν κυμάτων τοῦ HUYGENS). Ἑρμηνεία τῶν φαινομένων συμβολῆς καὶ παραλλάσεως.

γ) Ἀπὸ τὸν Ἠλεκτρισμὸν.

1. Τὸ στοιχειώδες ἠλεκτρικὸν φορτίον (e) καὶ οἱ φορεῖς του. Ἐξήγησις τῆς ἠλεκτρίσεως τῶν σωμάτων διὰ τριβῆς, ἐπαφῆς καὶ ἐξ ἐπαγωγῆς.

2. Ἑρμηνεία τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος (ροῇ ἠλεκτρονίων), πραγματικὴ καὶ συμβατικὴ φορά του. Ἀποτελέσματα (δράσεις) τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος.

3. Ἐντάσις τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, ἀντίστασις ἀγωγοῦ, νόμος τοῦ OHM διὰ τμήμα ἀγωγοῦ καὶ διὰ κλειστὸν κύκλωμα.

4. Ἑνέργεια καὶ ἰσχύς τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, νόμος τοῦ JOULE, Ἐφαρμογὴ αὐτοῦ (λαμπτήρ πυρακτώσεως, συσκευαὶ παραγωγῆς θερμότητος). Ἑνέργεια καὶ ἰσχύς παρεχόμενη ὑπὸ γεννητρίας συνεχοῦς ρεύματος εἰς κλειστὸν κύκλωμα.

5. Ἀγωγιμότης τῶν ἀερίων. Ἠλεκτρικαὶ ἐκκενώσεις ἐντὸς ἀραιῶν ἀερίων. Λαμπτήρες μὲ ἀραιὸν ἀέριον. Καθοδικαὶ ἀκτῖνες. Φύσις καὶ παραγωγή τῶν καθοδικῶν ἀκτίνων.

6. Ἀγωγιμότης εἰς τὸ κενόν. Θερμικὴ ἐκπομπὴ ἡλεκτρονίων. Ἀκτῖνες RÖNTGEN. Φύσις τῶν ἀκτίνων RÖNTGEN. Σωλὴν BRAUN.

δ) Θεμελιώδεις γνώσεις ἀπὸ τῆς Φυσικῆς τοῦ ατόμου:

1. Μελέτη τῶν ἀκτινοβολιῶν τοῦ ραδίου. Τὰ φυσικὰ ραδιενεργὰ στοιχεῖα. Ἡ μεταστοιχείωσις τῶν φυσικῶν ραδιενεργῶν στοιχείων.

2. Γενικαὶ ἐννοιαὶ ἐπὶ τῆς δομῆς τῶν ατόμων: α) ὁ πυρὴν καὶ τὰ περὶ αὐτοῦ κινούμενα ἡλεκτρόνια, β) τὰ δύο νουκλεόνια (πρωτόνιον καὶ νετρόνιον), γ) ὁ ἀτομικὸς ἀριθμὸς (Z) καὶ μαζικὸς ἀριθμὸς (A), δ) τὸ ἡλεκτρικὸν φορτίον τοῦ πυρήνως καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐντὸς αὐτοῦ πρωτονίων καὶ νετρονίων, ε) τὰ ἱσότοπα στοιχεῖα.

Β' ΧΗΜΕΙΑ

α) Ἀπὸ τῆς Γενικῆς Χημείας:

1. Ἀτομικὴ θεωρία: Ἀτομα. Μόρια. Ἀτομικὸν καὶ μοριακὸν βάρος. Γραμμομόριον. Γραμμοάτομον.

2. Ὑπόθεσις AVOGADRO. Γραμμομοριακὸς ὄγκος.

3. Χημικὴ συγγένεια καὶ σθένος τῶν στοιχείων.

4. Ὄξεα, βάσεις, ἑλκτα, Γενικαὶ ἰδιότητες αὐτῶν.

β) Ἀπὸ τῆς Ἀνόργανης Χημείας:

1. Ὄξυγόνον, ὕδρογόνον.

2. Θεῖον, ὕδρόθειον, θεικὸν ὀξύ.

3. Γενικαὶ ἰδιότητες τῶν μετάλλων (βιὰ κρισις μεταλλῶν καὶ ἀμεταλλῶν).

4. Κράματα (μεταλλεύματα, μεταλλουργία).

γ) Ἀπὸ τῶν γενικῶν μέρους τῆς Ὄργανικης Χημείας:

1. Ὄργανικαί ἐνώσεις.

2. Ἀνίχνευσις τοῦ ἄνθρακος καὶ τοῦ ὕδρογόνου εἰς τὰς ὀργανικὰς ἐνώσεις.

δ) Ἀπὸ τὸ εἰδικὸν μέρος τῆς Ὄργανικης Χημείας:

1. Ὑδρογονάνθρακες καὶ γενικαὶ ἰδιότητές των. Μεθάνιον, αἰθυλένιον, ἀκετυλένιον.

2. Ἀλκοόλαι καὶ γενικαὶ ἰδιότητές των. Αἰθυλικὴ ἀλκοόλη.

3. Ὄργανικὰ ὀξεῖα καὶ γενικαὶ ἰδιότητές των. Ὄξικὸν ὀξύ.

4. Ὑδατάνθρακες καὶ γενικὰ περὶ ὕδατανθράκων. Καλαμοσάκχαρον. Ἀμύλον.

Γ' ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ

1. Κυκλοφορία τοῦ αἵματος (Περιγραφή τῆς κυκλοφορικῆς συσκευῆς.) Αἷμα (σύνταξις καὶ ρόλος τοῦ αἵματος). Μεγάλῃ καὶ μικρᾷ κυκλοφορίᾳ. Μηχανισμὸς τῆς κυκλοφορίας τοῦ αἵματος.

2. Ἀναπνοή. Ὄργανα ἀποτελοῦντα τὴν ἀναπνευστικὴν συσκευὴν. Κατασκευὴ τοῦ πνεύμονος. Μηχανισμὸς τῆς ἀνα-

πνευστικῆς ἐκπομπῆς τῶν τριῶν βαθμῶν θ' ἀποτελεῖ τὸν βαθμὸν τοῦ ὑποφθρίου εἰς τὰ Φυσιῶ.

3. Διάρκεια ἐξέτασεως.

Ἦραι τρεῖς μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐκπνευστικῆς τῶν θεμάτων.

V. ΙΣΤΟΡΙΑ

Εἰς τοὺς ὑποφθρίους δίδονται ἐξ θεμάτων ἀνὰ δύο δι' ἐκάστην περίοδον τῆς Ἱστορίας (Ἀρχαία Ἱστορία μέχρι τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου, Μεσαιωνικὴ Ἱστορία, Ἱστορία νέων καὶ νεωτάτων χρόνων). Τὰ θεμάτων τῆς Ἑκκλησιαστικῆς Ἱστορίας ἐντάσσονται εἰς τὰς ἀντιστοιχοῦς περιόδους τῆς Πολιτικῆς Ἱστορίας. Οἱ ὑποφθρίαι ἀπείλουν νὰ ἀπαντήσουν καὶ εἰς τὰ ἐξ θεμάτων.

1. Ἐξεταστέα ὅλη. (ἐκ τῶν ἐγκεκριμένων ἐγχειριδίων Ἱστορίας τῶν σχολείων τῆς Δευτεροβαθμίου Ἑκπαιδεύσεως).

Α'. Πρωτικὴ Ἱστορία.

Α' Τάξ.) Ἱστορία τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος.

Κεφάλαιον Ζ'. Οἱ Ἕλληνες εἰς τὰς ἀποικίας.—Κεφάλαιον Η'. Ἡ Ἑλλάς κατὰ τὸν Ζ' καὶ ΣΤ' αἰῶνα.—Κεφάλαιον Π'. Ἡ Σπάρτη, ὁ Λυκούργος.—Κεφάλαιον ΙΔ'. Ἀθήναι.—Κεφάλαιον ΙΘ'. Ἑθνικὴ Ἑνότης.

Β' Τάξ.) Ἱστορία τῶν Ἀνατολικῶν λαῶν καὶ τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος ἀπὸ τῶν Μηδικῶν πολέμων μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου.

Κεφάλαιον Α' παράγρ. 6, Μῆδοι καὶ Πέρσαι. Κεφάλαιον Β', ἀρχὴ καὶ μεγαλείον τῆς Ἑλλάδος. Κεφάλαιον Γ', Ἡ Ἀθηναϊκὴ Ἡγεμονία. Κεφάλαιον Δ', Ὀργάνωσις καὶ λειτουργία τοῦ ἀθηναϊκοῦ κράτους. Κεφάλαιον ΣΤ', Ὁ αἰὼν τοῦ Περικλέους. Κεφάλαιον Ζ', Ὁ Πελοποννησιακὸς πόλεμος. Κεφάλαιον Ι', Ἡ Μακεδονικὴ ἡγεμονία. Κεφάλαιον ΙΑ', Ἡ ἀρχὴ τοῦ Μακεδονικοῦ Ἑλληνισμοῦ. Αἱ μεγάλαι κατακτήσεις. Κεφάλαιον ΙΒ', Ἡ Ἑλλάς ἀπὸ κοινωνικῆς καὶ πνευματικῆς ἀπόψεως κατὰ τὸν 4ον αἰῶνα. Γράμματα καὶ Τέχναι.

Γ' Τάξ.) Ἱστορία. Ἑλληνικὴ—Ρωμαϊκὴ ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου μέχρι τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου.

Κεφάλαιον Α' (Ἡ ἐν Ἰψῷ μάχη—Διαμελισμὸς τῆς Αὐτοκρατορίας. Τὰ κράτη τῶν Διαδόχων). Κεφάλαιον Γ', Ἡ Ἑλλάς κατὰ τοὺς ἑλληνιστικοὺς χρόνους. Κεφάλαιον Δ', Ὁ Πολιτισμὸς τῶν Ἑλληνιστικῶν χρόνων. Κεφάλαιον ΙΔ' Αἱ μεγάλαι κατακτήσεις.

Δ' Τάξ.) Ἱστορία τῶν Μέσων χρόνων.

Περίοδος Α' Κεφάλαιον Α', Οἱ χρόνοι τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου. (1. Ὁ Μέγας Κωνσταντίνος 2. Ἡ κρίσις τῆς Κωνσταντινουπόλεως). Κεφάλαιον Γ', Οἱ χρόνοι τοῦ Ἰουστινιανοῦ (Ἰουστινιανός, Πολεμικὸν ἔργον τοῦ Ἰουστινιανοῦ, Εἰρηρικὸν ἔργον τοῦ Ἰουστινιανοῦ). Κεφάλαιον Δ', Οἱ χρόνοι τοῦ Ἡρακλείου (Ἡράκλειος).

Περίοδος Β': Κεφάλαιον Β', Ἡ δυναστεία τῶν Ἰσχυ-

Ε' Τάξ.) 'Ιστορία των Νέων χρόνων.

Μέρος Α'. Κεφάλαιον Α', 'Ανακαλύψεις νέων χωρών. Κεφάλαιον Β'. 'Η 'Αναγέννησις. Κεφάλαιον Δ', 'Θρησκευτική Μεταρρύθμισις.

Μέρος Β'. Κεφάλαιον Η', Μεγίστη ισχύς της απολύτου μοναρχίας εν Γαλλίᾳ. Οἱ χρόνοι τοῦ Λουδοβίκου ΙΔ', Κεφάλαιον Θ', 'Ανάπτυξις τοῦ κοινοβουλευτικοῦ πολιτεύματος, εἰς τὴν 'Αγγλίαν.

Μέρος Γ'. Κεφάλαιον ΙΕ', 'Η 'Ανατολικὴ Εὐρώπη τὸν ΙΗ' αἰῶνα (Οἱ Ρῶσοι. Ὁ Μέγας Πέτρος, Αἰκατερίνη Β'). Κεφάλαιον ΙΖ', 'Η διανοητικὴ κίνησις τὸν ΙΗ' αἰῶνα. Κεφάλαιον ΙΗ', ΙΙ, 'Η ἀνεξαρτησία τῶν 'Ηνωμένων Πολιτειῶν. Κεφάλαιον ΙΘ', 'Η Μεγάλῃ Γαλλικῇ 'Επανάστασις. Κεφάλαιον Κ', 'Η Ναπολεόντειος Αὐτοκρατορία. Κεφάλαιον ΚΤ' (Ι) 'Ελληνες ὑπὸ τὴν Τουρκικὴν δεσποτείαν.

ΣΤ' Τάξ.) 'Ιστορία τῶν Νεωτέρων χρόνων.

Κεφάλαιον Α', 'Η κατάστασις εἰς τὴν Εὐρώπην μετὰ τὸ Συνέδριον τῆς Βιέννης. Κεφάλαιον Β', 'Η φιλελευθέρη κίνησις εἰς τὴν Βαλκανικὴν. Κεφάλαιον Γ', 'Η Μεγάλῃ 'Ελληνικῇ 'Επανάστασις. Κεφάλαιον Δ', 'Η α' φάσις τοῦ ἀγῶνος. 'Η πάλῃ πρὸς τὸν Σουλτάνον. Κεφάλαιον Ε', 'Η διοικητικὴ ὁργάνωσις. Ὁ ἐμφύλιος πόλεμος. Κεφάλαιον Στ' 'Η Εὐρώπη ἀπέναντι τῆς 'Ελληνικῆς 'Επανάστασις. Κεφάλαιον Ζ', Δευτέρα φάσις τοῦ ἀγῶνος. 'Η λύσις. Κεφάλαιον Η', Τὸ 'Ελληνικὸν Κράτος. Κεφάλαιον Θ' 'Η Εὐρώπη μέχρι τοῦ 1870. Ὁ ἀγὼν κατὰ τῆς ἀντιρρώσεως. Κεφάλαιον Ι' Τὸ 'Ανατολικὸν ζήτημα καὶ ἡ συνταγματικὴ βασιλεία εἰς τὴν 'Ελλάδα. Κεφάλαιον ΙΑ' Μεγάλῃ κρίσις τοῦ 'Ανατολικοῦ ζητήματος. Ὁ Βαλκανικὸς Πόλεμος. Κεφάλαιον ΙΒ', Ὁ πρῶτος παγκόσμιος πόλεμος.

Β'. 'Εκκλησιαστικὴ 'Ιστορία.

Κεφάλαιον Α' (Παρ. 4, 'Η ζωὴ τῶν πρώτων Χριστιανῶν - 'Αγάται). Κεφάλαιον Β' (παρ. 9, 'Η δευτέρα περίοδος τοῦ 'Αποστόλου Παύλου. Αἱ πρώται ἐκκλησίαι ἐν 'Ελλάδι. Κεφάλαιον Ζ' (παρ. 37, 'Ελληνες Διδάσκαλοι καὶ Πατέρες). Κεφάλαιον ΙΒ' (παρ. 61, τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριερχεῖον, παρ. 64, Αἱ πρὸς τὸ 'Ἔθνος μας ὑπηρεσίαι τῆς Ὀρθοδόξου 'Εκκλησίας).

2. Βαθμολογία.

'Εκαστον θέμα βαθμολογεῖται χωριστὰ, ὃ δὲ πρὸς τὰ ἄνω στοργυλεωμένους μέσους ὅρος τῶν ἐξ βαθμῶν θὰ ἀποτελῇ τὸν βαθμὸν τοῦ ὑποψηφίου εἰς τὴν 'Ιστορίαν.

3. Διάρκεια ἐξετάσεως.

'Ὅραι τρεῖς ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς ὑπαγορεύσεως.

VI. ΛΑΤΙΝΙΚΑ

1) Θέματα

α) Εἰς τοὺς ὑποψηφίους δίδεται πρὸς μετάφρασιν κείμενον ἐκ τῶν Ὑπομνημάτων τοῦ Γαίου Ἰουλίου Καίσαρος (DE BELLO GALLICO, DE BELLO CIVILI) τοὐλάχιστον 15 στίχων στερεοτύπου ἐκδόσεως, ἀνάλογον πρὸς τὰς ἐκ τοῦ ἐξατάξιου Γυμνασίου ἀποκτηθείσας γνώσεις. Τὸ κείμενον ἐν ἀνάγκῃ δίνεται νὰ ἀπλοποιηθῇ ἢ καὶ νὰ μετασχηματισθῇ ὡς ἐπὶ, ὥστε νὰ ἀποφευχθοῦν ἰδιαίτερος στριφνὴ συντάξις ἢ καὶ ἀγνώστοι λέξεις. Πρὸς ἀποφυγὴν παρακουσμάτων τὸ κείμενον ὑπαγορεύεται τρεῖς φορές.

β) 'Επὶ τοῦ κειμένου δίδονται τρεῖς γραμματικαὶ καὶ τρεῖς συντακτικαὶ παρατηρήσεις. Ὁ ἐξεταζόμενος ὀφείλει νὰ ἀπαντήσῃ εἰς ὅλας τὰς δοθείσας παρατηρήσεις.

2) Βαθμολογία:

Κατὰ τὴν βαθμολόγησιν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν, πλὴν τῶν εἰς τὸ ἄρθρ. 3 ἀναφερομένων στοιχείων, ἡ ἐπιτυχία εἰς τὴν μετάφρασιν καὶ εἰς τὰς ἀπαντήσεις ἐπὶ παρατηρήσεων.

3) Διάρκεια ἐξετάσεως

'Ὅραι 2 1/2 ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς ὑπαγορεύσεως.

* Ἄρθρον 2.

ΕΙΔΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Διὰ τὰ Τμήματα Ἀγγλικῶν καὶ Γαλλικῶν Σπουδῶν τῶν Φιλοσοφικῶν Σχολῶν τῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης ὡς καὶ Ἱταλικῶν ἢ Γερμανικῶν Σπουδῶν τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης οἱ ὑποψήφιοι ἐξετάζονται ἐπιπροσθέτως γραπτῶς καὶ προφορικῶς.

'Η ἐξέτασις συνίσταται:

Γραπτῶς: 1) εἰς γραφὴν καθ' ὑπαγόρευσιν καὶ μετάφρασιν λογοτεχνικοῦ εἴτε ἐπιστημονικοῦ Ἀγγλικοῦ, Γαλλικοῦ, Ἱταλικοῦ ἢ Γερμανικοῦ κειμένου ἀντιστοιχῶς ἐκ 15 ἕως 20 στίχων ὡς καὶ κειμένου ἐκ στίχων 10 - 15 διὰ μετάφρασιν ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς εἰς τὴν Ἀγγλικήν, Γαλλικὴν, Ἱταλικὴν ἢ Γερμανικὴν ἀντιστοιχῶς μετὰ 3 (τριῶν) γραμματικῶν παρατηρήσεων.

2) Εἰς σύντομον ἐκθεσιν ἰδεῶν.

Προφορικῶς: Εἰς ἐλευθέραν συζήτησιν διαρκείας δι' ἕκαστον ὑποψήφιον οὐχὶ μεγαλυτέρας τῶν πέντε λεπτῶν.

* Ἄρθρον 3

ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. 'Επιτρέπεται ἡ χρῆσις τῆς καθαρευούσης ἢ τῆς δημοτικῆς γλώσσης εἰς ὅλα τὰ ἐξεταζόμενα μαθήματα κατ' ἐλευθέραν ἐκλογὴν τοῦ ὑποψηφίου. 'Η προτίμησις τοῦ ὑποψηφίου εἰς μίαν ἐκ τῶν δύο τούτων γλωσσῶν οὐδὲως ἐπηρεάζει τὴν βαθμολογίαν. 'Εκείνο τὸ ὅποιον δὲν ἐπιτρέπεται καὶ ἐπηρεάζει τὴν βαθμολογίαν εἶναι ἡ ἀνάμειξις τῶν δύο γλωσσικῶν τύπων. Εἰς περίπτωσιν χρησιμοποίησεως τῆς δημοτικῆς ἀκολουθοῦνται οἱ κανόνες τῆς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας ἐγκριμένης Νεοελληνικῆς γραμματικῆς τοῦ Ὑπουργικοῦ Ἐκδόσεως Διδακτικῶν Βιβλίων (ἢ τῆς μικρᾶς Γραμματικῆς τοῦ Μ. Τριανταφυλλίδη).

2. Κατὰ τὴν βαθμολόγησιν λαμβάνονται σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν, ἀσχέτως μαθήματος, ἡ στίξις, ἡ ὀρθογραφία καὶ ἡ ἱκανότης τοῦ ὑποψηφίου νὰ ἐκφράζεται λογικῶς καὶ χωρὶς περιττολογίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

'Εξεταστέα ὅλη Ἀκαδημαϊκῶ Ἀπολυτηρίου τύπου Β'

* Ἄρθρον 4.

'Η ἐξεταστέα ὅλη πρὸς ἀπόκτησιν Ἀκαδημαϊκοῦ Ἀπολυτηρίου Τύπου Β' καθορίζεται ὡς κάτωθι:

I. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

1. Θέματα

α) Εἰς τοὺς ὑποψηφίους δίδεται πρὸς μετάφρασιν κείμενον ἐκ τοῦ Ἀισίου, τοῦ Ξενοφάντος, τοῦ Πλάτωνος καὶ τοῦ Δημοσθένους δεκαπέντε μέχρι εἰκοσι στίχων στερεοτύπου ἐκδόσεως, ἀπαρτιζόμενον ἐν κατὰ τὸ δυνατόν ὁλοκληρωμένον νόημα. Αἱ δυσκολίαι τοῦ κειμένου δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβαίνουν τὰς ἀποκτηθείσας εἰς τὰ σχολεῖα Δευτεροβαθμίου (Μέσης) Ἐκπαιδεύσεως γνώσεις. Πρὸς ἀποφυγὴν παρακουσμάτων τὸ κείμενον ὑπαγορεύεται τρεῖς φορές.

β) Οἱ ὑποψήφιοι ὑποχρεοῦνται νὰ δώσουν σύντομον—μέχρι 10 στίχων—περίληψιν τοῦ δοθέντος κειμένου εἰς τὴν νεοελληνικὴν, ἀποφεύγοντες κατὰ τὸ δυνατόν τὴν ἐπανάληψιν τῶν ἐκφράσεων τῆς μετάφρασεως.

2. Βαθμολογία.

Κατὰ τὴν βαθμολόγησιν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν, πλὴν τῶν εἰς τὸ ἄρθρον 5 ἀναφερομένων στοιχείων, ἡ ἐπιτυχία εἰς τὴν μετάφρασιν.

3. Διάρκεια ἐξετάσεως.

'Ὅραι δύο ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς ὑπαγορεύσεως.

II. ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Η εξέτασις των Νέων Έλληνικών είναι διμερής, ὁριζομένης ἑλλης ἡμέρας διὰ τὴν ἐκθεσὶν τῶν ἰδεῶν καὶ ἑλλης διὰ τὴν ἐρμηνείαν τῶν λογοτεχνικῶν κειμένων. Τὰ γραπτὰ βαθμολογοῦνται χωριστὰ, μὲ συντελεστὴν 6 διὰ τὴν ἑκθεσὶν καὶ 4 διὰ τὴν ἐρμηνείαν τῶν λογοτεχνικῶν κειμένων, ὃ δὲ ἀντίστοιχος μέσος ὅρος στοργυλευμένος πρὸς τὰ ἀνω ἀποτελεῖ τὸν βαθμὸν τοῦ ὑποψήφιου εἰς τὰ Νέα Ἑλληνικά.

Α'. Ἑκθεσις Ἰδεῶν.

1. Θέματα.

Τὰ διδόμενα πρὸς ἀνάπτυξιν θέματα πρέπει νὰ εἶναι θέματα ἰδεῶν καὶ ὄχι περιγραφῶν ἢ συναισθηματικῶν καταστάσεων. Θὰ ἐλέγχεται ὄχι μόνον ἡ ἐκφραστικὴ ἱκανότης τῶν ὑποψηφίων, ἀλλὰ καὶ ὁ βαθμὸς τῆς πνευματικῆς τῶν ὁριμότητος, ἡ ἱκανότης πρὸς ἀνάπτυξιν ἀνοιῶν καὶ συγκρίσιν ἀνοιῶν πρὸς ἀλλήλας, ἐν γένει δὲ πρὸς διαπραγματεύσιν ζητημάτων πνευματικῶν ὑπὸ τύπον μικρῶν πραγματειῶν. Ὡς θέματα δύνανται νὰ ἐπιλέγωνται ρητὰ πρόσφορα εἰς ἀνάπτυξιν, φράσεις μὲ πνευματικὸν περιεχόμενον, ἀποσπάσματα δοκιμῶν συγγραφεῶν περιέχοντα συνοπτικὴν διατύπωσιν μιᾶς ἰδέας καὶ τέλος στίχοι ἢ καὶ στροφὰὶ ποιημάτων, προσφερόμεναι εἰς τοιαύτην ἀνάπτυξιν.

2. Βαθμολογία.

Κατὰ τὴν βαθμολόγησιν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν κατ' ἴσιν ἀναλογίαν, πλὴν τῶν εἰς τὸ ἄρθρον 5 ἀναφερομένων στοιχείων, ὁ τρόπος ἀναπτύξεως καὶ χειρισμοῦ τοῦ δοθέντος θέματος. Εἰς περίπτωσιν ἀναπτύξεως θέματος σαφῶς διαφόρου τοῦ δοθέντος τὸ γραπτὸν βαθμολογεῖται μὲ μηδὲν (0), ἀνεξαρτήτως τῶν ἄλλων τυχόν ἀρετῶν του.

3. Διάρκεια ἐξετάσεως.

Ἦραι τρεῖς ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς ὑπαγορεύσεως.

Β'. Ἑρμηνεία Κειμένου

1 Ἐξεταστέα ὅλη.

Ὁρίζονται πρὸς ἐξέτασιν τὰ ἀκόλουθα κείμενα δοκιμῶν ποιητῶν καὶ πεζογράφων ἐκ τῶν περιλαμβανομένων εἰς τὰ ἐγκριμμένα Ἀναγνώσματα τῆς Ε' καὶ ΣΤ' τάξεως τοῦ Γυμνασίου (Β' καὶ Γ' τάξεως τοῦ Λυκείου).

Ποίησις :

Δημοτικὰ τραγούδια (τάξ. Ε' σ. 36 - 42, 112 - 126, τάξ. ΣΤ' σ. 209 - 215). Κρητικὴ Λογοτεχνία: ἀποσπάσματα ἐκ τοῦ Ἑρωτοκρίτου, τῆς Ἑρωφίλης καὶ τῆς Θυσίας τοῦ Ἀβραάμ (τάξ. Ε' σ. 31 - 36, 43 - 55).

Ρήγας, Χριστόπουλος, Βηλαρᾶς (τάξ. Ε' σ. 101 - 106). Σολωμός (τάξ. Ε' σ. 106 - 112, τάξ. ΣΤ' σ. 216 - 231). Κάλβος (τάξ. Ε' σ. 268 - 275, τάξ. ΣΤ' σ. 232 - 236). Ποιήματα διαφόρων ποιητῶν (τάξ. Ε' σ. 275 - 304, τάξ. ΣΤ' σ. 237 - 269).

Πεζογραφία :

Ἀ. Καραῖ, Πολιτικαὶ Παραινέσεις πρὸς Ἑλλήνας (τάξ. ΣΤ' σ. 104 - 109).

Δ. Βικέλα, ὁ Παπα - Νάρκισσος (τάξ. Ε' σ. 194 - 209). Μακρυγιάννη, Ἀπομνημονεύματα (τάξ. ΣΤ' σ. 60 - 65). Ἀ. Καραϊβίτσας, Τὸ Γινώσκειν (τάξ. Ε' σ. 219 - 228), Ναυάγια (τάξ. ΣΤ' σ. 52 - 55).

Ἰ. Κονδυλάκη, Ἐπικήδειος (τάξ. ΣΤ' σ. 200 - 206). Μ. Μητσάκη, Τὸ Φῶλημα (τάξ. ΣΤ' σ. 49 - 51).

Ἀ. Παπαδιαμάντη, Ἡ σταγόμενα ζώγτρα (τάξ. Ε' σ.

τοῦ συγγραφέως (βιογραφικὰ στοιχεῖα, λογοτεχνικὸν εἶδος, σχολή ἢ περίοδος), β) Ἀνάλυσις τοῦ κειμένου, καθ' ἣν ἰδιαίτερα προσοχὴ πρέπει νὰ δίδεται εἰς τὴν ἀπόδοσιν τοῦ κεντρικοῦ νοήματος, εἰς τὴν σύνθεσιν τῶν ἐπὶ μέρους νοημάτων καὶ εἰς τὴν δομὴν τοῦ κειμένου καὶ τὰς ἐνότητας καὶ τὴν ἀπαρτίωσιν. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν τὸ θέμα εἶναι διήγημα εἶναι δυνατόν νὰ ζητηθῇ καὶ ἀδρομερὲς χαρακτηρισμὸς τῶν δρώντων προσώπων.

3. Βαθμολογία.

Κατὰ τὴν βαθμολόγησιν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν, πλὴν τῶν εἰς τὸ ἄρθρον 5 ἀναφερομένων στοιχείων, ἡ ὁρθὴ ἀπάντησις εἰς τὰς δοθείσας παρατηρήσεις.

4. Διάρκεια ἐξετάσεως.

Ἦραι τρεῖς ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς ὑπαγορεύσεως.

III. ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

1. Ἐξεταστέα ὅλη (ἀπὸ τὰ ἐγκριμμένα διδακτικά ἐγχειρίδια).

Ἡ εξέτασις εἰς τὰ Μαθηματικά θὰ εἶναι τριμερής, ὁριζομένης τριῶν χωριστῶν ἐξετάσεων διὰ τοὺς τρεῖς κλάδους, Γεωμετρίαν, Ἀλγεβραν, Τριγωνομετρίαν. Τὰ διδόμενα θέματα θὰ εἶναι δι' ἑκαστον κλάδον : α) μία ἐρώτησις ἀπὸ τὴν θεωρίαν, β) μία ἀσκησης ἀποτελοῦσα σχετικῶς εὐκόλου ἐφαρμογὴν θεωρητικῶν γνώσεων καὶ γ) ἐν προβλήματι τοῦ ὁποίου ἡ πραγματεύσις νὰ βασίζεται εἰς συνδυασμὸν γνώσεων ἐκ τῆς ἐξεταστέας ὅλης μὴ ἀμέσως φανερῶν ἀπὸ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ προβλήματος. Οἱ ὑποψήφιοι ὀφείλουσι ν' ἀπαντήσουν εἰς ὅλα τὰ διδόμενα θέματα.

Α' Γεωμετρία:

α) Ἐπιτεδομετρία:

1) Ἐννοια συμμετρίας ὡς πρὸς σημεῖον καὶ ὡς πρὸς εὐθεῖαν εἰς τὸ ἐπίπεδον. Ἀπλᾶ ἐφαρμογαί.

2) Ἀναλυτικὴ καὶ συνθετικὴ μέθοδος. Ἀπλᾶ σχετικὰ προβλήματα.

3) Ἀπλοὶ γεωμετρικοὶ τύποι. Χρῆσις αὐτῶν εἰς τὴν λύσιν προβλημάτων.

4) Κοινὸν σημεῖον: α) τῶν διαμέσων, β) τῶν διχοτόμων τῶν γωνιῶν, γ) τῶν μεσοκαθέτων, δ) τῶν εὐθειῶν τῶν ἰσῶν τριγώνων.

5) Κύκλοι : ἐγγεγραμμένος, περιγεγραμμένος καὶ παρεγγεγραμμένοι εἰς τρίγωνον.

6) Ἐννοια γωνίας περιφερείας κύκλου καὶ μιᾶς τεμνούσης τῆς. Γωνία δύο τεμνομένων περιφερειῶν. Ὁρθογώνιοι περιφέρειαι.

7) Ἀναλογίαι μεταξὺ εὐθυγράμμων τμημάτων. Θεώρημα τοῦ Θαλῆ.

8) Θεωρήματα περὶ τῆς ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς διαιρέσεως πλευρᾶς τριγώνου ἀπὸ τὴν ἀντίστοιχον ἐσωτερικὴν καὶ ἐξωτερικὴν διχοτόμον αὐτοῦ. Ἀπολλώνιος περιφέρεια.

9) Ὅμοια τρίγωνα. Δέσμη εὐθειῶν καὶ σχετικὰ θεωρήματα. Ὅμοια πολύγωνα.

10) Μετρικαὶ σχέσεις εἰς τὸ ὀρθογώνιον τρίγωνον: Πυθαγόρειον θεώρημα καὶ τὰ πορίσματά του. Μετρικαὶ σχέσεις εἰς τυχόν τρίγωνον.

11) Μετρικαὶ σχέσεις εἰς τὸν κύκλον. Δύναμις σημείου ὡς πρὸς περιφέρειαν κύκλου.

12) Ἀπλᾶ γεωμετρικὰ κατασκευαί.

13) Κυρτὰ κανονικὰ πολύγωνα. Ἐγγραφή καὶ περιγραφή κανονικῶν πολυγώνων εἰς κύκλον. Κανονικὰ πολύγωνα μετὰ 3 4 5 8 10 12 πλευρῶν.

β) Στερεομετρία :

- 1) Εύθεια και επίπεδον εἰς τὸν χώρον. Προδιορισμὸς ἐπιπέδου. Τομή δύο ἐπιπέδων.
- 2) Εὐθεῖαι παράλληλοι εἰς τὸν χώρον. Εὐθεῖα παράλληλος πρὸς ἐπίπεδον. Ἐπίπεδα παράλληλα. Γωνία μετὰ πλεονέκτες ἀντιστοίχως παράλληλους.
- 3) Εὐθεῖα κάθετος πρὸς ἐπίπεδον. Θεώρημα τῶν τριῶν καθέτων. Κάθετος καὶ πλάγια πρὸς ἐπίπεδον ἐξ ἑνὸς σημείου. Γωνία εὐθείας καὶ ἐπιπέδου.
- 4) Ἀσύμβατοι (μὴ συνεπίπεδοι) εὐθεῖαι. Γωνία δύο ἀσυμβάτων εὐθειῶν. Κοινὴ κάθετος δύο ἀσυμβάτων εὐθειῶν.
- 5) Διέδρος γωνία. Κάθετα ἐπίπεδα.
- 6) Συμμετρία εἰς τὸν χώρον ὡς πρὸς : α) σημείων, β) εὐθειῶν, γ) ἐπιπέδων. Ἀπλᾶ ἐφαρμογαί.
- 7) Ὅρθη προβολὴ ἐπιπέδων εὐθυγράμμων σχημάτων ἐπὶ ἐπίπεδον.
- 8) Στερεὰ γωνία. Κατασκευὴ τριέδρου στερεᾶς γωνίας. Συμμετρικὰ στερεὰ γωνία. Παραπληρωματικὰ τριέδροι γωνία. Περιπτώσεις ἰσότητος τριέδρων γωνιῶν.
- 9) Πρίσματα. Μέτρσις τῆς ἐπιφανείας καὶ τοῦ ὄγκου των.
- 10) Πυραμὶς καὶ κύλινδρος πυραμίδος. Μέτρσις τῆς ἐπιφανείας καὶ τοῦ ὄγκου των.
- 11) Ὅμοια πολυέδρα καὶ σχέσις μεταξὺ τῶν ἐπιφανειῶν δύο ὁμοίων πολυέδρων καθὼς καὶ μεταξὺ τῶν ὀγκῶν των.
- 12) Ὅρθος κυκλικὸς κύλινδρος. Ὅρθος κυκλικὸς κώνος καὶ κύλινδρος κώνος. Τύποι διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἐπιφανείας καὶ τοῦ ὄγκου των καὶ ἐφαρμογαὶ αὐτῶν.
- 13) Σφαῖρα. Τομὴ σφαίρας μετὰ ἐπίπεδον. Ἐραπτομένη εὐθεῖα καὶ ἐραπτόμενον ἐπίπεδον σφαίρας. Σχετικαὶ θέσις δύο σφαιρῶν.
- 14) Σφαιρικὴ ζώνη καὶ σφαιρικὸς τομέας, σφαιρικὸν τμήμα, σφαιρικὸς δακτύλιος. Τύποι (χωρὶς ἀποδείξεις) διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἐπιφανείας καὶ ἀντιστοίχως τοῦ ὄγκου των, ἐφαρμογαὶ αὐτῶν. Ἐμβαδὸν ἐπιφανείας καὶ ὄγκος σφαίρας. Σφαιρικὴ ἀτρακτος καὶ ἐμβαδὸν τῆς.
- 15) Διανύσματα (ἀνύσματα). Ἰσότης διανυσμάτων. Ἀντίθετα διανύσματα. Συγγραμμικὰ διανύσματα (δηλαδὴ διανύσματα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ φορέως ἢ ἐπὶ παράλληλων φορέων). Λόγος δύο συγγραμμικῶν διανυσμάτων.
- 16) Ἀθροισμα δύο ἢ περισσοτέρων διανυσμάτων. Ἐξ ὁμοῦ ἀθροισμα δύο ἢ περισσοτέρων συγγραμμικῶν διανυσμάτων καὶ θεώρημα τοῦ CHASLES. Ἀνάγκη εἰσαγωγῆς τῆς ἐννοίας τοῦ μηδενικοῦ διανύσματος. Ἀνάλυσις διανύσματος εἰς ἀθροισμα διανυσμάτων κατὰ δύο διευθύνσεις συνεπίπεδους μετὰ αὐτὸ ἢ κατὰ τρεῖς μὴ συνεπίπεδους μεταξὺ των διευθύνσεις καὶ ἐφαρμογαὶ εἰς τὴν Φυσικὴν.
- 17) Διαφορὰ δύο διανυσμάτων. Πολλαπλασιασμὸς διανύσματος ἐπὶ πραγματικὸν ἀριθμὸν.

Β' Ἀλγεβρα:

- 1) Ἀπόλυτος τιμὴ πραγματικοῦ ἀριθμοῦ. Βασικαὶ ἰδιότητές τῆς.
- 2) Ἀξιοσημειώτοι ταυτότητες ἀξιοσημειώτοι πολλαπλασιασμοὶ καὶ διαίρεσις.
- 3) Ἀνάλυσις παραστάσεως εἰς γινόμενον παραγόντων.
- 4) Ἐξίσωσις 1ου βαθμοῦ μετὰ ἓνα ἀγνώστον καὶ σχετικὰ προβλήματα.
- 5) Ἀνίσωσις (ἀνισότης) 1ου βαθμοῦ μετὰ ἓνα ἀγνώστον.
- 6) Ἐξίσωσις 1ου βαθμοῦ μετὰ δύο ἀγνώστους εἰς τὸ πεδὸν τῶν πραγματικῶν ἀριθμῶν. Σύστημα δύο ἐξισώσεων 1ου βαθμοῦ μετὰ δύο ἀγνώστους. Σύστημα τριῶν ἐξισώσεων 1ου βαθμοῦ μετὰ τρεῖς ἀγνώστους. Ἀπλὰ σχετικὰ προβλήματα.
- 7) Γενικὰ περὶ ριζῶν πραγματικοῦ ἀριθμοῦ. Ἐννοια τοῦ ἀσυμμέτρου (τοῦ μὴ ρητοῦ) ἀριθμοῦ. Δυνάμεις μετὰ ἐκβέτην ρητὸν ἀριθμὸν.
- 8) Μιγαδικοὶ ἀριθμοὶ (εἰσαγωγή καὶ αἱ 4 πράξεις ἐπ' αὐτῶν).
- 9) Ἐξίσωσις 2ου βαθμοῦ μετὰ ἓνα ἀγνώστον μετὰ πραγματικῶς συντελεστὰς καὶ σχετικὰ προβλήματα. Σχέσις

μεταξὺ τῶν συντελεστῶν καὶ τῶν λύσεων (ριζῶν) ἐξισώσεων 2ου βαθμοῦ.

- 10) Τριώνυμον 2ου βαθμοῦ $ax^2 + bx + \gamma$ καὶ μετασχηματισμὸς του εἰς $a\left(x + \frac{b}{2a}\right)^2 + \frac{4a\gamma - b^2}{4a}$ καθὼς καὶ εἰς $a(x - p_1)(x - p_2)$ ὅπου p_1, p_2 αἱ λύσεις (ρίζαι) τῆς ἐξίσωσις $ax^2 + bx + \gamma = 0$.

- 11) Ἀνίσωσις (ἀνισότης) 2ου βαθμοῦ μετὰ ἓνα ἀγνώστον.
- 12) Σύστημα δύο ἐξισώσεων 2ου βαθμοῦ μετὰ ἓνα ἀγνώστον. Σύστημα μιᾶς πρωτοβαθμίου καὶ μιᾶς δευτεροβαθμίου ἐξισώσεως μετὰ δύο ἀγνώστους. Ἀπλὰ σχετικὰ προβλήματα.
- 13) Ἐξίσωσις μετὰ ἓνα ἀγνώστον ἀναγόμεναι εἰς ἐξίσωσις 2ου βαθμοῦ. Διτετράγωνοι, ἀντίστροφοι, ἀρρητοὶ ἐξισώσεις.
- 14) Ἀριθμητικὰ καὶ γεωμετρικὰ πρόδοι. Σχετικὰ προβλήματα.
- 15) Λογάρισμοι τῶν θετικῶν ἀριθμῶν μετὰ βάσιν οἰονδήποτε θετικὸν ἀριθμὸν. Ἀπλὰ ἐκθετικὰ καὶ λογαριθμικὰ ἐξισώσεις.

- 16) Ὅρισμός τῆς θέσεως σημείου εἰς τὸ ἐπίπεδον διὰ τῶν ὀρθογωνίων συντεταγμένων του. Ἐξίσωσις εὐθείας τοῦ ἐπιπέδου ὡς πρὸς ὀρθογωνίον σύστημα συντεταγμένων καὶ συντελεστὴς διεύθυνσεως εὐθείας.

- 17) Συνάρτησις μιᾶς μεταβλητῆς καὶ γραφικὴ παράστασις τῆς. Εἰδικῶς γραφικὴ παράστασις τῶν συναρτήσεων $\psi = ax + b$, $\psi = ax^2 + bx + \gamma$, $\psi = \frac{ax+b}{\gamma x + \delta}$. Συνάρτησις ἀντίστροφος πρὸς τὴν $\psi = ax$ μετὰ $a \neq 0$ καὶ γραφικὴ τῆς παραστάσεως.

Γ' Τριγωνομετρία:

- 1) Αἱ κυκλικαὶ τριγωνομετρικαὶ συναρτήσεις $\eta\mu x$, $\sigma\upsilon\nu x$, $\epsilon\pi x$, $\sigma\epsilon\kappa$ τυχόντος προσημασμένου τόξου x . Γραφικὴ παράστασις αὐτῶν διὰ x περιστάσαν ἀκτίνια.
- 2) Ἀναγωγή τοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν τυχόντος προσημασμένου τόξου x εἰς τὸν ὑπολογισμὸν τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν τόξου περιλαμβανομένου μεταξὺ 0 καὶ $\frac{\pi}{2}$ ἀκτίνια (0° καὶ 90°), εἰδικώτερον μεταξὺ 0 καὶ $\frac{\pi}{4}$ ἀκτίνια (0° καὶ 45°).
- 3) Σχέσις μεταξὺ τῶν τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν τοῦ αὐτοῦ τόξου (τῆς αὐτῆς γωνίας) καὶ ἑκφράσις των συναρτήσεων τοῦ ἐνὸς ἐξ αὐτῶν.
- 4) Τριγωνομετρικοὶ ἀριθμοὶ τοῦ ἀθροίσματος καὶ τῆς διαφορᾶς δύο προσημασμένων γωνιῶν (τόξων), εἰδικῶς τριγωνομετρικοὶ ἀριθμοὶ τῶν τόξων 2α , $\frac{\alpha}{2}$ 3α συναρτήσεων τῶν τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν τοῦ τόξου α .
- 5) Μετασχηματισμὸς ἀθροίσματος ἢ διαφορᾶς δύο ὁμοῦν τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν εἰς γινόμενον. Μετασχηματισμὸς τῶν γινόμενων $\eta\mu\alpha\eta\mu\beta$, $\eta\mu\alpha\sigma\upsilon\nu\beta$, $\sigma\upsilon\nu\alpha\sigma\upsilon\nu\beta$ εἰς ἀθροίσματα. Χρήσις βοηθητικῆς γωνίας διὰ τὴν μετατροπὴν παραστάσεων τῆς μορφῆς $a \pm b \sqrt{a^2 + b^2}$ εἰς παραστάσεις λογιστὰς διὰ λογαριθμῶν.
- 6) Ἀνίστροφοι κυκλικαὶ συναρτήσεις: τοῖς $\eta\mu x$, τοῖς $\sigma\upsilon\nu x$, τοῖς $\epsilon\pi x$, τοῖς $\sigma\epsilon\kappa$, (ὁρισμοὶ καὶ ἀπλὰ ἐφαρμογαί).
- 7) α) Θεώρημα τῶν ἡμιτόνων εἰς τυχὸν τρίγωνον:

$$\frac{a}{\eta\mu A} = \frac{b}{\eta\mu B} = \frac{\gamma}{\eta\mu \Gamma} = 2R$$
β) Θεώρημα τῶν σνημιτόνων εἰς τυχὸν τρίγωνον:

$$a^2 = b^2 + \gamma^2 - 2b\gamma\sigma\upsilon\nu A \quad \kappa. \tau. \lambda.$$

γ) Σχέσεις ημ $\frac{B-\Gamma}{2} = \frac{\beta-\gamma}{\alpha} \sin \frac{A}{2}$ κ.τ.λ.
 $\sin \frac{B-\Gamma}{2} = \frac{\beta+\gamma}{\alpha} \tan \frac{A}{2}$ κ.τ.λ.
 εις τυχόν τρίγωνον και θεώρημα των εφαπτομένων
 $\varepsilon\varphi \frac{B-\Gamma}{2} = \frac{\beta-\gamma}{\beta+\gamma} \sigma\varphi \frac{A}{2}$ κ.τ.λ.

δ) Τύποι διὰ τὸ ἐμβαδὸν Ε τυχόντος τριγώνου ΑΒΓ:

$$E = \frac{1}{2} \alpha \beta \eta \Gamma \quad \kappa. \tau. \lambda.$$

$$E = \frac{\alpha \beta \gamma}{4R}, \quad E = \sqrt{s(s-\alpha)(s-\beta)(s-\gamma)}$$

ε) Ειδικεύσεις τῶν ἀνωτέρω σχέσεων εἰς τὸ ὀρθογώνιον τρίγωνον.

ς) Ἐπιλύσεις ὀρθογωνίων καὶ πλεγματιῶν τριγώνων, α) μετὰ τὴν βοήθειαν πινάκων τῶν τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν, β) μετὰ τὴν βοήθειαν πινάκων τῶν λογαριθμῶν τῶν τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν.

9) Ἀπλᾷ τριγωνομετρικῇ ἐξισώσει. Ἀπλᾷ τριγωνομετρικῇ ἀνισότητι.

10) Ἀπλὰ συστήματα τριγωνομετρικῶν ἐξισώσεων.

2. Βαθμολογία.

Τὰ τρία γραπτά τῶν Μαθηματικῶν ἐνὸς ὑποψηφίου θὰ βαθμολογῶνται χωριστὰ, ὁ δὲ μέσος ὅρος τῶν τριῶν βαθμῶν, στρογγυλευμένος πρὸς τὰ ἑνω, θ' ἀποτελεῖ τὴν βαθμὴν τοῦ ὑποψηφίου εἰς τὰ Μαθηματικά.

3. Διάρκεια ἐξετάσεως.

Ὅρα 3 1/2 μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐκφωνήσεως τῶν θεμάτων δι' ἑκάστον μαθητή.

IV. ΦΥΣΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ

1. Ἐξεταστέα ὅλη.

Ἡ ἐξέτασις εἰς τὰ Φυσικὰ θὰ εἶναι τριμερής, ἰσοζυμένων τριῶν χωριστῶν ἐξετάσεων διὰ τοὺς τρεῖς κύκλους, Φυσικὴν, Χημείαν, Ἀνθρωπολογίαν.

Τὰ δεδομένα θέματα θὰ εἶναι δι' ἑκάστον ἐκ τῶν δύο κλάδων Φυσικῆς καὶ Χημείας: α) ἓνα θέμα ἀπὸ τὴν θεωρίαν, β) μία ἀσκήσις ἀποτελοῦσα σχετικῶς εὐκόλῳ ἐφαρμογῇ θεωρητικῶν γνώσεων ἐκ τῆς ἐξεταστέας ὁλης καὶ γ) ἓν πρόβλημα, διὰ δὲ τὴν Ἀνθρωπολογίαν τρεῖς ἐρωτήσεις. Οἱ ὑποψήφιοι ὀφείλουσι ν' ἀπαντήσουν εἰς ὅλας τὰ δεδομένα θέματα.

Α' ΦΥΣΙΚΗ

α) Ἀπὸ τὴν Μηχανικὴν:

Θεώρημα τῶν ροπῶν. Κέντρον βάρους. Ἰσορροπία στερεοῦ σώματος στρεφτοῦ περὶ ἄξονα ἢ στηριζομένου ἐπὶ λείου ἐπιπέδου. Ἰσοστατική πίεσις, μετάδοσις τῶν πιέσεων εἰς τὰ ὑγρά. Συγκοινωνοῦντα δοχεῖα.

Δυνάμεις ἀσκούμεναι ὑπὸ ἰσορροποῦντος ὕγρου ἐπὶ τοῦ δοκοντίου πυθμένος καὶ τῶν ταινιωμάτων δονείου. Ὡς καὶ

ναυαῖος ὁρισμὸς τῆς μάζης καὶ μεταβολὴ τῆς μάζης μετὰ τῆς ταχύτητος.

Έργον, ἰσχὺς. Μηχανικὴ ἐνέργεια (δυναμικὴ καὶ κινητικὴ ἐνέργεια), μετατροπαὶ αὐτῆς καὶ ἀρχὴ τῆς διατηρήσεως τῆς μηχανικῆς ἐνεργείας. Ἰσοδυναμία μάζης καὶ ἐνεργείας.

Ἐφαρμογὴ τῆς ἀρχῆς τῆς διατηρήσεως τῆς μηχανικῆς ἐνεργείας εἰς τὰς ἀπλὰς μηχανὰς (μοχλός, τροχαλία, κεκλιμένον ἐπίπεδον, βαροῦλικον, κοχλίας).

Ὁρμὴ, νόμος μεταβολῆς τῆς ὁρμῆς, ἀρχὴ τῆς διατηρήσεως τῆς ὁρμῆς, ἐφαρμογαὶ αὐτῆς, πύραυλος.

Καμπυλόγραμμες κινήσεις. Μελέτῃ τῆς κυκλικῆς ὁμαλῆς κινήσεως, κεντρομόλος δύναμις καὶ νόμοι αὐτῆς.

Νόμος τοῦ Νεύτωνος καὶ ἐρμηνεία τοῦ βάρους τῶν σωμάτων. Πεδίον βαρύτητος καὶ ἰδιαιτέρα σπουδὴ τοῦ γῆινου πεδίου βαρύτητος. Μεταβολαὶ τοῦ g. Τεχνικοὶ δορυφόροι τῆς Γῆς.

Νόμοι τῆς ροῆς (νόμος τῆς συνεχείας καὶ νόμος τοῦ BERNOULLI), ἐφαρμογαὶ τούτων.

Ἀντίστασις τοῦ ἀέρος, πτώσις τῶν σωμάτων ἐντὸς τοῦ ἀέρος.

β) Περιοδικὰ φαινόμενα.

Σπουδὴ τῆς ἀρμονικῆς ταλαντώσεως καὶ ἐφαρμογὴ τῶν ἐξισώσεων αὐτῆς εἰς τὸ ἀπλὸν ἑκαεμῆς.

Διάδοσις κυμάνσεως ἐντὸς ἐλαστικοῦ μέσου, ἐγκάρσιαι καὶ διαμήκη κύματα, πόλωσης τῶν ἐγκάρσιων κυμάτων.

Συμβολὴ δύο κυμάνσεων, στάσιμα κύματα.

Ἀρχὴ τοῦ HUYGENS καὶ ἐρμηνεία τῆς ἀνάκλασις, διαθλάσεως καὶ παραθλάσεως τῶν κυμάνσεων.

Ἐξηναγκασμένοι ταλαντώσεις, συντονισμός.

Ἡ κυματικὴ φύσις τοῦ ἤχου, ταχύτης διαδόσεως αὐτοῦ, ἀνάκλασις, διάθλασις καὶ παράθλασις τοῦ ἤχου.

γ) Θερμότης.

Θερμοκρασία, θερμομετρικαὶ κλίμακες.

Διαστολὴ τῶν σωμάτων (στερεῶν, ὑγρῶν, ἀερίων) καὶ ἐπίδρασις τῆς διαστολῆς ἐπὶ τῆς πυκνότητος αὐτῶν.

Εἰδικὴ θερμότης τῶν σωμάτων καὶ μέτρησις ποσοτήτων θερμότητος.

Ἰσοδυναμία θερμότητος καὶ μηχανικῆς ἐνεργείας.

Σχέσις τῆς θερμότητος πρὸς τὴν κίνησιν τῶν μορίων (κινητικὴ θεωρία).

δ) Ὀπτικὴ.

Ἀνάκλασις τοῦ φωτός, κάτοπτρα (ἐπίπεδα καὶ σφαιρικά).

Διάθλασις τοῦ φωτός, ὁλικὴ ἀνάκλασις, διάθλασις διὰ πλάκας μὲ παραλλήλους ἑδρας καὶ διὰ ποσειματος.

διον. Μαγνητική επαγωγή και μαγνήσις. Γήινον μαγνητικόν πεδίον.

Στατικός ηλεκτρισμός. Νόμος του COULOMB, ηλεκτρικόν πεδίον. Χωρητικότητα άγωγού, πυκνωτής.

Συνεχές ηλεκτρικόν ρεύμα. Έρμηνεία της παραγωγής του ηλεκτρικού ρεύματος. Αποτέλεσμα του ηλεκτρικού ρεύματος. Αντίστασις άγωγού, νόμος του JOULE και νόμος OHM (διά τμήμα άγωγού και κύκλωμα).

Ίσχύς και ενέργεια του ηλεκτρικού ρεύματος.

Σύνθεσις αντίστασεων και σύνθεσις γεννητριών. Σύνθετον κύκλωμα.

Ηλεκτρομαγνητισμός. Έπαγωγή.

Μαγνητικόν πεδίον εύθυγράμμου και κυκλικού ρεύματος σωληναειδές και ηλεκτρομαγνητικόν. Επίδρασις μαγνητικού πεδίου επί ηλεκτρικού ρεύματος (νόμος του LAPLACE).

Έπαγωγή και αύτεπαγωγή. Γεννήτρια και κινητήρες συνεχούς ρεύματος. Ηλεκτρόλυσις. Έρμηνεία της ηλεκτρολύσεως, νόμος του FARADAY, ηλεκτρικόν φορτίον των ιόντων. Πάσις των ηλεκτροδίων του βολταμέτρου, συσσωρευτής. Έναλλασσόμενα ρεύμα. Παραγωγή και ιδιότητες του έναλλασσόμενου ρεύματος, ενεργός έντασις και ενεργός τάσις αυτού.

Τριφασικόν ρεύμα. Έναλλακτικές μονοφασικοί. Μετασχηματιστής, μεταφορά της ηλεκτρικής ενέργειας.

Ηλεκτρικά σωματιδιακά φαινόμενα.

Αγωγιμότης των αερίων. Καθοδικαί άκτίνες. Κίνησις ηλεκτρ νίου εντός όμογενούς μαγνητικού ή ηλεκτρικού πεδίου.

Θερμική έκπομπή ηλεκτρονίων, διάδος, ηλεκτρονική λυχνία, σωλήν του BRAUN. Τριόδος ηλεκτρονική λυχνία.

Φωτοηλεκτρικόν φαινόμενον, φωτοστοιχείον, εφαρμογαί. Άκτίνες RONTGEN (παραγωγή, ιδιότητες και εφαρμογαί αυτών).

στ) Στοιχεία άπό την Φυσικήν του ατόμου.

Άτομικός και μαζικός αριθμός, αριθμός των πλανητικών ηλεκτρονίων του ατόμου και ηλεκτρικόν φορτίον του πυρήνος. Συστατικά του ατομικού πυρήνος. Ισότοπα στοιχεία.

Φυσική ραδιενέργεια, ιδιότητες των άκτίνων α,β,γ, αί σιραι των φυσικών ραδιοιστόπων. Νόμος της δραστεργείας, έρμηνεία της ραδιενέργειας α,β,γ.

Τρόποι μελέτης των πυρηνικών άκτινοβολιών (άπαριθμητής GEIGER, θάλαμος ιονισμού, φωτοκαθή γαλακτώματα, θάλαμος WILSON, σπινθηριστής).

Τεχνητή ραδιενέργεια, επιταχυνταί διά την δημιουργίαν βλημάτων (γραμμικοί επιταχυνταί, μηχανή VAN DE GRAAFF, κύκλωτρον).

Υπερουράνια στοιχεία. Ό πυρήν ως πηγή ενέργειας (σχάσις ή διάσπασις και σύντηξις). Η σχάσις του πυρήνος ουρανίου U^{235} , άλωσις αντίδρασις και διατήρησις αυτής, ή άτομική βόμβα Α.

Γενική άρχή του πυρηνικού αντίδραστήρος και ή δι' αυτού παραγωγή ραδιοιστόπων και εκμεταλλευσίμου ενέργειας.

Η σύντηξις έλαφρών πυρήνων, θερμοπυρηνική αντίδρασις, ή βόμβα Η.

ζ) Προβλήματα Φυσικής.

Τά προβλήματα Φυσικής αναφέρονται εις τά θέματα, τά όποια περιλαμβάνονται εις την άνωτέρω κατωμαζωμένην έξεταστέαν ύλην. Είς τό πρόβλημα πιθανόν νά εισέρ-

χωνται και φυσικά φαινόμενα ή μεγέθη (π.χ. σύνθεσις δυνάμεων, πίεσις, πυκνότης κ.ά.) τά όποια θεωρούνται γνωστά εις της διδασκαλίας της Φυσικής εις τά σχολεία την 2βάθμίου (Μέσης) Έκπαιδεύσεως. Αί μονάδες των φυσικών μεγεθών (εις τά συστήματα C.G.S. και M.K.S.A., θεωρούνται γνωσταί, ή δε όρθή χρήσις των έλέγχεται κατά την λύσιν του προβλήματος.

Διά του προβλήματος έλέγχεται ή ακρίβεια των γνώσεων, ή ικανότης διατυπώσεως συλλογισμών, ώς και ή ικανότης του όρθου ύπολογισμού των φυσικών μεγεθών άπό ώρισμένα δεδομένα.

Αί φυσικά σταθεραί, αι όποια εισέρχονται τυχόν εις τά προβλήματα δίδονται ύποχρεωτικώς μετά του θέματος, δια νά άποφεύγεται ή άσκοπος επιβάρυνσις της μνήμης με σταθεράς.

Β' ΧΗΜΕΙΑ

α) Άπό την είσαγωγήν εις την Χημείαν.

Άτομική θεωρία (άτομα, μόρια, άτομικά και μοριακά βάρη, χημικά ισόδυναμα γραμμομόρια, γραμμοάτομον, γραμμοισόδυναμον).

Νόμοι της Χημείας (των LAVOISIER, PROUST, DALTON, και GAY - LUSSAC).

Υπόθεσις του AVOGADRO. Γραμμομοριακός όγκος. Χημικοί τύποι. Σθένος των στοιχείων. Χημική συγγένεια.

Ηλεκτρονική έξήγησις του σθένους και της χημικής συγγενείας.

Χημικαί αντίδρασεις. Χημικαί εξώσεις.

Ηλεκτρολύται. Όξέα, Βάσεις, Άλατα. Ίσχύς ζέαν και βάσεων.

β) Άπό την Άνόργανον Χημείαν.

Όξυγόνον. Υδρογόνον. Υδωρ.

Άλογόνα (γενικώς). Χλώριον. Υδροχλώριον.

Θείον. Υδρόθειον. Διαξείδιον του θείου. Θεικόν όξύ.

Άζωτον. Άμμωνία. Νιτρικόν όξύ.

Άνθραξ. Μονοξείδιον και διοξείδιον του άνθρακος.

Γενικαί ιδιότητες των μετάλλων. Κράματα. Γενικαί άρχαί της μεταλλουργίας. Άργίλλιον και σίδηρος (πρόελευσις, μεταλλουργία, ιδιότητες και χρήσεις των δύο τούτων μετάλλων).

γ) Άπό τό γενικόν μέρος της Όργανικής Χημείας.

Όργανικαί ένώσεις. Ισομέρεια και πολυμέρεια.

Ποιοτική και ποσοτική άνάλυσις άνθρακος, υδρογόνου, έξυγόνου και άζώτου εις όργανικάς ένώσεις.

Μοριακοί και συντακτικοί τύποι. Όμόλογοι σιραι και ένώσεις.

δ) Άπό τό ειδικόν μέρος της Όργανικής Χημείας.

Υδρογονάνθρακες. Μεθάνιον. Αιθυλένιον. Άκετυλένιον. Πετρέλαια. Καυτούσχα.

Άλκοόλαι (γενικώς). Μέθυλική και αιθυλική άλκοόλη. Ζυμώσεις.

Άλδευδαί και κετόναί (γενικώς). Άκεταλδευδη.

Όργανικά όξέα (γενικώς). Λιπαρά όξέα. Μυρμηκικόν όξύ, όξικόν όξύ και όξαλικόν όξύ.

Εστέρες (γενικώς). Λίπη και έλαια. Σάπωνες.

Υδατάνθρακες (γενικώς). Καλαμοσάκχαρον. Άμυλον Κνιταρίνη.

Άρωματικά ένώσεις (γενικώς). Βενζόλιον.

ε) Προβλήματα Χημείας.

Προβλήματα αναφερόμενα εις σαφείς χημικές αντιδράσεις από την ανωτέρω κατονομαζομένη εξέτασιν είνην.

Αλλά, βοηθητικά έννοιαι ἀφορῶσαι τόσον τὴν Χημείαν ὥσον καὶ τὴν Φυσικὴν (ὡς π.χ. ἡ πυκνότης, θερμοκρασία, ἡ πίεσις κλπ.), θεωροῦνται γνωσταὶ ἀπὸ τὴν εἰς τὰ σχολεῖα Δευτεροβαθμίου (Μέσης) Ἑκπαιδεύσεως διδασκαλίαν. Κατὰ τὴν πράγματευσιν ἐνὸς θέματος πιθανὸν νὰ εἰσέρχωνται καὶ ἀπλὰ φαινόμενα ἢ μέγεθη, μὴ κατονομαζόμενα εἰς τὴν ἐξετάσταν ὅλην. Εἶναι αὐτονόητον ὅτι τὰ φαινόμενα καὶ μέγεθη ταῦτα θεωροῦνται γνωστὰ ἀπὸ τὴν διδασκαλίαν εἰς τὰ σχολεῖα Δευτεροβαθμίου (Μέσης) Ἑκπαιδεύσεως.

Γ'. ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ

α) Σκελετός :

Σύστασις τῶν ὀστέων, σχηματισμὸς αὐτῶν, τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον ἀξάνεται τὸ ὄστειον, τρόποι συνδέσεως τῶν ὀστέων, εἰδη τῶν ὀστέων, σχέσις τῆς μορφῆς αὐτῶν μὲ τὸν ρόλον των.

β) Μυϊκὸν σύστημα :

Σύστασις ἐνὸς μυὸς (μορφολογία, ἀνατομία). Εἰδη μυῶν, συστολὴ μυῶν, μυϊκὸς τόνος, μυϊκὸς κάματος. Ρόλος τοῦ μυϊκοῦ συστήματος.

γ) Πεπτικὸν σύστημα :

Πεπτικὰ ὄργανα τοῦ στόματος, ρόλος ἐκάστου καὶ διεργασία τῶν τροφῶν εἰς τὸ στόμα. Μηχανισμὸς τῆς καταπόσεως, κινήσεις τοῦ οἰσοφάγου. Ἀνατομικὴ κατασκευὴ τοῦ στομάχου, προλόντα ἐκκρίσεις τῶν γαστρικῶν ἀδένων καὶ διεργασία τῆς τροφῆς εἰς τὸν στομάχον. Κατασκευὴ τοῦ ἐντερικοῦ σωλήνος, πεπτικὰ ὑγρὰ προσβάλλοντα τὰς τροφὰς εἰς τὸν ἐντερικὸν σωλήνα. Ρόλος ἐκάστου ὑγροῦ. Παρακολούθησις τοῦ πεπτικοῦ κυλοῦ ἀπὸ τὸ λεπτόν ἔντερον καὶ πέραν. Εἰδη τροφῶν καὶ ἀξία ἐκάστου εἴδους. Βιταμῖναι.

δ) Κυκλοφορικὸν σύστημα :

Σύστασις τῆς κυκλοφορικῆς συσκευῆς (κεντρικὸν ὄργανον, ἀγγεῖα). Αἷμα (σύστασις καὶ ρόλος τοῦ αἵματος. Φυσιολογία τοῦ κυκλοφορικοῦ συστήματος. Λέμφος (σύστασις, κυκλοφορία).

ε) Ἀναπνευστικὸν σύστημα :

Ἀναπνευστικὴ συσκευὴ (ὄργανα, ἀνατομία αὐτῶν). Φυσιολογία τῆς ἀναπνοῆς, σκοπὸς αὐτῆς. Καύσεις, ἀπάλλαξη τοῦ ὁργανισμοῦ ἀπὸ τὰ προϊόντα τῶν καύσεων.

στ) Ἑκκρίσεις :

Εἰδη ἀδένων καὶ προϊόντα ἐκκρίσεως ἐκάστου. Ἐπίδρασις ἐκάστου προϊόντος ἐπὶ τοῦ ὁργανισμοῦ. Ὁρμόναι, σημεῖα αὐτῶν διὰ τὸν ὁργανισμὸν τοῦ ἀνθρώπου.

ζ) Νευρικὸν σύστημα :

Νευρικὸς ἱστός. Φαῖα καὶ λευκὴ οὐσία. Ἑγκεφαλονωτιαῖον νευρικὸν σύστημα. Ἑγχείφαλος (τμήματα, ἀνατομία καὶ φυσιολογία αὐτοῦ).

Νωτιαῖος μυελὸς (σύστασις καὶ φυσιολογία αὐτοῦ).

Νεῦρα (σύστασις, ἐριθετικότης, φυσιολογία τοῦ περιφερικοῦ νευρικοῦ συστήματος). Συμπαθητικὸν καὶ παρασυμπαθητικὸν νευρικὸν σύστημα. Τὰ αὐτόνομα νευρικὰ συστήματα τοῦ ἐντέρου καὶ τῆς καρδίας.

η) Αἰσθητήρια ὄργανα :

Αἰσθητήριον τῆς ὁράσεως (ἀνατομία, φυσιολογία τῆς ὁράσεως, ὕγιενή τῶν ὀφθαλμῶν).

Αἰσθητήριον τῆς ἀκοῆς (ἀνατομία, φυσιολογία, ὕγιενή τῶν ὠτῶν).

Τὸ δέρμα ὡς αἰσθητήριον τῆς ἀφῆς (ἀνατομία, φυσιολογία, ὕγιενή τοῦ δέρματος).

Αἰσθητήριον τῆς ὁσφρέσεως (ἀνατομία, φυσιολογία αὐτοῦ).

Αἰσθητήριον τῆς γεύσεως (ἀνατομία καὶ φυσιολογία αὐτοῦ).

Συνεργασία τῶν διαφόρων συστημάτων καὶ προσαρμοστικὴ λειτουργία τοῦ ὁργανισμοῦ. Προσαρμογὴ εἰς τὰς μεταβολὰς τοῦ περιβάλλοντος. Ζωϊκὴ θερμότης.

2. Βαθμολογία.

Τὰ τρία γράμματα τῶν Φυσικῶν βαθμολογοῦνται χωριστὰ, ὁ δὲ μέσος ὅρος τῶν τριῶν βαθμῶν, ὑπολογισμένος ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐξῆς συντελεστῶν : 4 διὰ τὴν Φυσικὴν, 4 διὰ τὴν Χημείαν καὶ 2 διὰ τὴν Ἀνθρωπολογίαν καὶ στοργυλισμένους πρὸς τὰ ἀνω ἀποτελεῖ τὸν βαθμὸν τοῦ υποψηφίου εἰς τὰ Φυσικά.

3. Διάρκεια τῆς ἐξετάσεως.

Ὅραι τρεῖς εἰς ἑκάστον ἐκ τῶν δύο κλάδων Φυσικῆς καὶ Χημείας, ὥραι 2 1/2 εἰς τὴν Ἀνθρωπολογίαν μετὰ τὸ πέραν τῆς ὑπεγορεύσεως τῶν θεμάτων.

V. ΙΣΤΟΡΙΑ

Εἰς τοὺς υποψηφίους δίδονται ἑξέθεματα, ἀνὰ δύο δι' ἐκάστην περίοδον τῆς ἱστορίας (Ἀρχαία ἱστορία μέχρι τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου, Μεσαιωνικὴ ἱστορία, ἱστορία Νέων καὶ Νεωτάτων χρόνων). Τὰ θέματα τῆς Ἑκκλησιαστικῆς ἱστορίας ἐντάσσονται εἰς τὰς ἀντιστοίχους περιόδους τῆς Πολιτικῆς ἱστορίας. Οἱ υποψήφιοι ὀφείλουσι νὰ ἀπαντήσῃν καὶ εἰς τὰ ἑξέθεματα.

1. Ἐξεταστέα ὅλη (ἐκ τῶν ἐγκριμένων ἐγχειριδίων ἱστορίας τῆς Δευτεροβαθμίου (Μέσης) Ἑκπαιδεύσεως).

Α'. Πολιτικὴ ἱστορία.

Α' Τάξ.) ἱστορία τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος.

Κεφάλαιον ΙΓ', Ἡ Σπάρτη, ὁ Λυκούργος, Κεφάλαιον ΙΑ', Ἀθήναι.

Β' Τάξ.) ἱστορία τῶν Ἀνατολικῶν Λαῶν καὶ τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος ἀπὸ τῶν Μηδικῶν πολέμων μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου.

Κεφάλαιον Β', Ἀκμὴ καὶ μεγαλειὸν τῆς Ἑλλάδος.

Κεφάλαιον ΣΤ', Ὁ Αἰὼν τ' ὁ Περικλέους, Κεφάλαιον Ζ', Ὁ Πελοποννησιακὸς πόλεμος. Κεφάλαιον ΙΑ', Ἡ ἀκμὴ τοῦ Μακεδονικοῦ Ἑλληνισμοῦ. Αἱ μεγάλαι κατακτήσεις.

Κεφάλαιον ΙΒ', Ἡ Ἑλλὰς ἀπὸ κοινωνικῆς καὶ πνευματικῆς ἀπόψεως κατὰ τὸν Δ' αἰῶνα. Γράμματα καὶ Τέχναι.

Δ' Τάξ.) ἱστορία τῶν Μέσων Χρόνων.

Περίοδος Α', Κεφάλαιον Α', Οἱ χρόνοι τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου (1. Ὁ Μέγας Κωνσταντίνος, 2. Ἡ κτίσις τῆς Κωνσταντινουπόλεως). Κεφάλαιον Γ', Οἱ χρόνοι τοῦ Ἰουστινιανοῦ (9. Ἰουστινιανός, 10. Πολεμικὸν ἔργον τοῦ Ἰουστινιανοῦ, 11. Εἰρηνικὸν ἔργον τοῦ Ἰουστινιανοῦ).

Περίοδος Β', Κεφάλαιον Θ', Ἡ Δύσις (42. Ἡ τετάρτη Σταυροφορία).

Περίοδος Γ', Κεφάλαιον Γ', Ἡ πτώσις τοῦ Βυζαντινοῦ Κράτους.

Ε' Τάξ.) ἱστορία τῶν Νέων Χρόνων.

Κεφάλαιον Α', Ἀνακάλυψις Νέων Χωρῶν. Κεφάλαιον Β', Ἡ Ἀναγέννησις. Κεφάλαιον Δ', Θρησκευτικὴ Μεταρρύθμισις. Κεφάλαιον ΙΘ' Ἡ Μεγάλῃ Γαλλικῇ Ἐπανάστασις.

ΣΤ' Τάξ.) ἱστορία τῶν Νεωτάτων Χρόνων.

Κεφάλαιον Γ', Ἡ μεγάλη Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασις. Κεφάλαιον Δ', Ἡ πρώτη φάσις τοῦ Ἀγῶνος. Ἡ Πόλις πρὸς τὸν Σουλτάνον.

Κεφάλαιον Ε', 'Η διοικητική οργάνωσις. 'Ο εμφύλιος πόλεμος.

Κεφάλαιον ΣΤ', 'Η Εξορία ἀπέναντι τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως.

Κεφάλαιον Ζ', Δευτέρα φάσις τοῦ Ἀγῶνος. 'Η λύσις.

Κεφάλαιον ΙΑ', Μεγάλη κρίσις τοῦ Ἀνατολικοῦ Ζητήματος. 'Ο Βαλκανικὸς πόλεμος.

Κεφάλαιον ΙΓ', 'Ο πρῶτος Παγκόσμιος πόλεμος.

Β' Ἑκκλησιαστικὴ Ἱστορία

Κεφάλαιον Α' (παρ. 4, 'Η ζωὴ τῶν πρώτων Χριστιανῶν. Ἀγάπαι).

Κεφάλαιον Β' (παρ. 9, 'Η δευτέρα περιοδεία τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. Αἱ πρῶται ἐκκλησίαι ἐν Ἑλλάδι).

Κεφάλαιον Ζ' (παρ. 37, Ἑλληνες Διδάσκαλοι καὶ Πατέρες).

Κεφάλαιον ΙΒ' (παρ. 61, Τὸ οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον παρ. 64 Αἱ πρὸς τὸ Ἔθνος μας ὑπηρεσίαι τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας).

2. Βαθμολογία.

Ἐκαπτον θέμα βαθμολογεῖται χωριστά, ὃ δὲ πρὸς τὰ ἀνω στρουγγυλεμένους μέσους ὅρος τῶν ΕΞ βαθμῶν ἀποτελεῖ τὸν βαθμὸν τοῦ υποψηφίου εἰς τὴν Ἱστορίαν.

3. Διάρκεια ἐξετάσεως.

Ὡραὶ 2 1/2 ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς ὑπαγορεύσεως.

Ἄρθρον 5.

ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Ἐπιτρέπεται ἡ χρῆσις τῆς καθαρευούσης ἢ τῆς δημοτικῆς γλώσσης εἰς ἅλα τὰ ἐξεταζόμενα μαθήματα κατ' ἐλευθέραν κλογὴν τοῦ υποψηφίου. Ἡ προτίμησις τοῦ υποψηφίου εἰς μίαν ἐκ τῶν δύο τούτων γλωσσῶν οὐδὲν ἔπηρεάζει τὴν βαθμολογίαν. Ἐκεῖνο τὸ ὅποῖον δὲν ἐπιτρέπεται καὶ ἐπηρεάζει τὴν βαθμολογίαν εἶναι ἡ ἀνάμειξις τῶν δύο γλωσσικῶν τύπων. Εἰς περίπτωσιν χρησιμοποιοῦσας τῆς δημοτικῆς ἀκολουθοῦνται οἱ κανόνες τῆς ὑπὸ τοῦ Ἰπουργείου Παιδείας ἐγκειμένης Νεοελληνικῆς Γραμματικῆς τοῦ Ὁργανισμοῦ Ἐκδόσεως Διδακτικῶν Βιβλίων (ἢ τῆς μικρᾶς Γραμματικῆς τοῦ Μ. Γριναταφυλλίδου).

2. Κατὰ τὴν βαθμολόγησιν λαμβάνεται σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν, ἀσχετῶς μαθήματος ἢ στίξε, ἡ ὀρθογραφία καὶ ἡ ἰκανότης τοῦ υποψηφίου νὰ ἐκφράζεται λογικῶς καὶ χωρὶς περιτολογίας.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Ὀρθοσκευμάτων Ἰπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Ἀπριλίου 1965

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Β.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΓΕΩΡΓ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

β. το Β.Δ. 277/ ΦΕΚ 88/20.05.1965 «Περὶ καθορισμοῦ τῆς ἐξεταστέας ὕλης πρὸς ἀπόκτησιν
Ἀκαδημαϊκοῦ
Ἀπολυτηρίου»

896

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΗ 24 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1964

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
I 842

ΝΟΜΟΣ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 4379

Περὶ ὁργανώσεως καὶ διοικήσεως τῆς Γενικῆς (Στοιχειώδους καὶ Μέσης) Ἑκπαίδευσως.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐχόντες ὅτι ἐκεί τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 35 τοῦ Συντάγματος καὶ τὴν ἀπὸ 5 Ὀκτωβρίου 1964 σύμφωνον γνώμη τῆς κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ἀρθροῦ 35 Ἐθνικῆς Ἑπιτροπῆς ἐκ Βουλευτῶν, προτάσει τοῦ Ἑπιμέτου Ὑπουργοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαν καὶ διατάσσαν:

Διαφύρουσι τῆς Γενικῆς Ἑκπαίδευσως.

Ἄρθρον 1.

1. Ἡ Γενικὴ Ἑκπαίδευσις περιλαμβάνει τὴν Ἑκπαίδευσιν Πρώτου Βαθμοῦ (Στοιχειώδη) καὶ τὴν Ἑκπαίδευσιν Δευτέρου Βαθμοῦ (Μέση).

2. Ἑκπαίδευσιν Πρώτου Βαθμοῦ παρέχει τὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον ἐπὶ 25 (6) σχολικὰς περιόδους (τάξεις).

3. Ἑκπαίδευσιν Δευτέρου Βαθμοῦ παρέχουν διαδοχικῶς δύο τύποι σχολείων: τὸ Γυμνάσιον καὶ τὸ Λύκειον. Εἰς ἑκάτερον ἡ φοίτησις εἶναι τριετής. Εἰς τὸ νυκτερινὸν Λύκειον ἡ φοίτησις εἶναι τετραετής.

4. Εἰς τὸ Γυμνάσιον ἐγγράφονται ἀνευ εἰσαγωγικῶν ἐξετάσεων μαθηταὶ ἀποφοιτήσαντες τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου. Εἰς τὸ Λύκειον ἐγγράφονται οἱ ἀπόφοιτοι τοῦ Γυμνασίου κατόπιν εἰσαγωγικῶν ἐξετάσεων.

5. Δημοτικὰ Σχολεῖα, Γυμνάσια καὶ Λύκεια ἀποτελοῦν αὐτοτελεῖς τύπους σχολείων, μὲ ἴδιον διαβιβάζον, ἴδιον διδακτικὸν προσωπικὸν καὶ ἴδιον ἀρχειόν.

Ἰδρυσις Σχολείων.

Ἄρθρον 2.

Ἡ ἐκπαίδευσις τῆς Γενικῆς Ἑκπαίδευσως ἀποτελεῖται ἐκ:

ρειτικοῦ Ὑπουργισμοῦ Συμβουλίου Πρωτοβάθμιας (Στοιχειώδους Ἑκπαίδευσως), τῇ προτάσει μὲν τῶν Ὑπουργῶν Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων καὶ Οἰκονομικῶν, ὁδῶσις πρόκειται περὶ ἰδρύσεως ἢ προαγωγῆς, τῇ προτάσει δὲ μόνον τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, ὁδῶσις πρόκειται περὶ καταργήσεως, ὑποδιδακτοῦ, συγχωνύσεως ἢ διαίρεσεως. Κατ' ἐξαιρέσιν, ἱδρυσις δημοτικοῦ σχολείου δύναται νὰ γίνῃ καὶ εἰς ἄλλην ἐποχὴν τοῦ ἔτους.

4. Γυμνάσια καὶ Λύκεια ἱδρύονται διὰ Β. Διατάγματος ἐκδομένου τῇ προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων καὶ Οἰκονομικῶν, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἀπομείνων παραγράφων.

5. Συνιστῶνται κατὰ Νομοὺς Πενταμελεῖς Ἑπιτροπαὶ ἐκ τοῦ Νομάρχου, τοῦ Προέδρου τοῦ Πρωτοδικείου εἰς τὸ ὅποιον ὑπάγεται ἡ ἐστὶς τοῦ Νομοῦ, τοῦ ἀρχιεπισκόπου Γενικοῦ Ἐπισκοπικοῦ Μέσης Ἑκπαίδευσως (ἐπὶ παρισσοτέρων τοῦ ἀρχαιοτέρου), τοῦ Διοικητοῦ Τεχνικῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Νομοῦ καὶ τοῦ Διευθυντοῦ Γενικής, ἀναπληρωμάτων ὑπὸ τῶν νομίμων ἀναπληρωτῶν τῶν μὲ Προέδρον τῶν ἐκ τῶν παρισσοτέρων ἀνωτέρων. Αἱ Ἑπιτροπαὶ αὗται, ἀφ' οὗ σταθμίσουν τὰς ἐκπαιδευτικὰς ἀνάγκας τῆς περιοχῆς, ἀναλόγως τῆς πυκνότητος τοῦ πληθυσμοῦ καὶ τῆς γεωοικονομικῆς μορφῆς τοῦ τόπου, προτείνουν εἰς τοὺς πόλεις, κωμοπόλεις καὶ χωρία εἶναι σκόπιμον νὰ λειτουργοῦν Γυμνάσια καὶ Λύκεια καὶ, ἐὰν δὲν ὑπάρχουν ἤδη, κατὰ ποίαν προτεραιότητα πρέπει προδευτικῶς νὰ ἱδρυθῶν.

6. Πρότασις περὶ ἰδρύσεως Γυμνασίου ἢ Λυκείου δύναται νὰ γίνῃ ἐφ' ὅσον προβλέπεται ἐλάχιστος ἀριθμὸς 40 μαθητῶν εἰς τὴν Ἀ' τάξιν αὐτῶν. Ἐξαιρέσις ὡς πρὸς τὸ κατώτερον τοῦτο ὄριον ἐπιτρέπεται προκαίμως περὶ σχολείων μικρῶν νήσων, ἀπομονωμένων συγκοινωνιακῶς περιοχῶν ἢ ἀκρικοῦν περιοχῶν.

7. Αἱ πρότασις τῶν Ἑπιτροπῶν ὑποβάλλονται, ἐντὸς προθεσμίας τεσσάρων μηνῶν ἀπὸ τοῦ Ἑπομένου Ἑθνικῆς Παιδείας

9. Τα κατά την έναρξιν της ισχύος του παρόντος Ν. Δ. λειτουργούντα Γυμνάσια πρώτης βαθμίδας διατηρούνται μετατρεπόμενα από του σχολικού έτους 1964—1965 εις Γυμνάσια κατά την έννοιαν του παρόντος Ν. Δ. Τα εισήκοις κατευθύνσεως λειτουργούντα πλήρη Γυμνάσια διατηρούνται άλλ' από του σχολικού έτους 1964—1965 αι τρεις πρώται τάξεις αυτών μετατρέπονται εις Γυμνάσιον κατά την έννοιαν του παρόντος Ν.Δ., αι δέ τρεις τελευταίαι τάξεις εις Λύκειον ενιαίου τύπου, εξαίρειται των Οικονομικών και Ναυτικών Γυμνασίων, των οποίων αι τρεις τελευταίαι τάξεις διατηρούνται αντίστοιχος ως Οικονομικών και Ναυτικών Λυκείων. Παρά της μετατροπής εκδίδεται απόφασις του Υπουργού Έθνικης Παιδείας και Θρησκευμάτων δημοσιευμένη εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

10. Από της ισχύος του παρόντος Ν.Δ. απαγορεύεται ή ίδρυσις Γυμνασίων και Λυκείων πρό της κορώσεως του κατά τώ Άνω Πίνακος σχολείων δευτεροβαθμίου Γενικής Έκπαιδεύσεως της Χώρας.

Παροχή δωρεάν της Έκπαιδεύσεως.

Άρθρον 3.

1. Η εκπαίδευσις εις όλες τάς βαθμίδας παρέχεται δωρεάν υπό των δημοσίων σχολείων καταργουμένων των πασών φύσεως υποχρεωτικών οικονομικών επιβαρύνσεων των μαθητών (υπό μορφήν τελών, ενσήμων, εισφορών, εξετάσεων). Αι καίμεναι περί πόρων των Σχολικών Ταμείων διατάξεις διατηρούνται εν ισχύ πλην εκείνων, διά των οποίων επιβάλλονται υποχρεωτικά εισφορά.

2. Εις τόν προϋπολογισμόν του Υπουργείου Έθνικης Παιδείας και Θρησκευμάτων εγγράφονται κατ' έτος πιστώσεις δι' επιχορήγησιν των Σχολικών Έσραϊών προς αντιμετώπισιν των εν γένει ανάγκων αυτών. Η κατανόμη των πιστώσεων τούτων γίνεται δι' απόφασιν του Υπουργού Έθνικης Παιδείας και Θρησκευμάτων κατά Έπιθεωρήσεις πρωτοβαθμίου (Στοιχειώδους) και Γενικής Έπιθεωρήσεις δευτεροβαθμίου (Μέσης) Έκπαιδεύσεως, αναλόγως του τύπου των σχολείων εκάστης περιφερείας και του αριθμού των τμημάτων αυτών.

3. Επίσης εις τόν προϋπολογισμόν του Υπουργείου Έθνικης Παιδείας και Θρησκευμάτων εγγράφονται κατ' έτος πιστώσεις προοριζόμεναι διά την δωρεάν μεταφοράν εις τό σχολείον των εις μακράν απόστασιν από τούτου οικούτων μαθητών κατά τά έτη της υποχρεωτικής φοιτήσεως και διά την παροχήν εις μαθητάς γεύματος και βιβλίων. Η κατανόμη των πιστώσεων τούτων γίνεται δι' απόφασιν του Υπουργού Έθνικης Παιδείας και Θρησκευμάτων κατά Έπιθεωρήσεις πρωτοβαθμίου (Στοιχειώδους) και Γενικής Έπιθεωρήσεις δευτεροβαθμίου (Μέσης) Έκπαιδεύσεως.

Η υποχρεωτική Έκπαιδευσις.

Άρθρον 4.

1. Άπαντες οι εν Έλλάδι κατοικούντες παιδες Έλλήνων πολιτών και των δύο φύλων υποχαινται εις υποχρεωτικήν εκ-

Η νεοελληνική γλώσσα εις τά σχολεία.

Άρθρον 5.

1. Η συνταταγμένη και άνευ ιδιωματοισμών Δημοτική, ως έχει διαμορφωθεί εις πανελλήνιον εκπαιδευτικόν όργανον υπό του Έλληνικού λαού και των δοκίμων συγγραφέων του Έθνους, χρησιμοποείται ελευθέως εις τόν γραπτόν και τόν προφορικόν λόγον από τούς διδάσκοντας και τούς διδασκόμενους εις όλες τάς βαθμίδας της Έκπαιδεύσεως, από της κατωτάτης μέχρι και της ανωτάτης.

2. Η Δημοτική είναι ή γλώσσα του Δημοτικού Σχολείου, της διδασκαλίας και των βιβλίων του. Οι μαθηται των δύο τελευταίων τάξεων του Δημοτικού Σχολείου αναγιγνώσκουν περικοπώς εκ των Ευαγγελίων και καίμενα της Καθαραυούσης άκλώς διά να εξοικειώνονται προς αυτά.

3. Γραμματική και Σύνταξις της Καθαραυούσης διδάσκονται εις τό Γυμνάσιον και τό Λύκειον, εν συναρτήσει προς την διδασκαλίαν της Δημοτικής και της Αρχαίας Έλληνικής Γλώσσης εις όσας τάξεις ή Αρχαία γλώσσα διδάσκεται. Εκ παραλλήλου οι μαθηταί των σχολείων της Δευτεροβαθμίου Έκπαιδεύσεως συμπληρώνουν και συστηματοποιούν τάς γραμματικές και συντακτικές γνώσεις των εις την περιοχήν της Δημοτικής, έχοντες ως πρότυπα καίμενα Νεοελληνικών συγγραφέων διακρινόμενα διά την λογοτεχνικήν αξίαν και την παιδαρχίαν της γλώσσης των.

Συγγραφή—Κρίσις Διδακτικών Βιβλίων.

Άρθρον 6.

1. Η συγγραφή των εκδιδόμενων υπό του Όργανισμου Έκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων Αναγνωστικών και Βοηθητικών βιβλίων του Δημοτικού Σχολείου καθώς και των Διδακτικών βιβλίων του Γυμνασίου και του Λυκείου δύναται δι' απόφασιν του Υπουργού Έθνικης Παιδείας και Θρησκευμάτων να ανατίθεται άνευ διαγωνισμού εις αναγνωρισμένου κύρους λογοτέχνας και επιστήμονας, καθώς και εις εκπαιδευτικούς λειτουργούς διακρινόμενους διά την επιστημονικήν ή λογοτεχνικήν των αξίαν. Οι ανωτέρω επιλέγονται εκ πίνακος συντασσόμενου υπό της κατά την παρ. 3 του παρόντος άρθρου επιτροπής. Από τώ Μαθηματικά, τάς Φυσικάς Έπιστήμας και την Γεωγραφίαν επιτρέπεται και ή μετάφρασις ή διασκευή καταλλήλων ξένων βιβλίων, προς χρήση των μαθητών και των διδασκόντων.

2. Η επιλογή των προς μετάφρασιν ή διασκευήν ξένων βιβλίων γίνεται υπό του κατά τάς διατάξεις του παρόντος Ν.Δ. ιδρυμένου Παιδαγωγικού Ίνστιτούτου, ή δέ μετάφρασις ή διασκευή τούτων δύναται δι' απόφασιν του επί της Έθνικης Παιδείας και Θρησκευμάτων Υπουργού να ανατίθεται εις κατάλληλα ειδικά πρόσωπα, εργαζόμενα επί τούτω υπό την παρακολούθησιν και τόν έλεγχον του Παιδαγωγικού Ίνστιτούτου.

3. Πάν βιβλίον προοριζόμενον διά σχολικήν χρήση προηγουμένως πρέπει να τύχη κρίσεως και έγκρίσεως υπό Έπιτροπής συγκροτούμένης δι' απόφασιν του Υπουργού Έθνι-

Τὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον.

Ἄρθρον 7.

1. Τὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον προορίζεται:

α) Νὰ θέσῃ τὰς βάσεις τῆς ὀρθοεκτετικῆς, ἠθικῆς καὶ ἐθνικῆς ἀγωγῆς τῶν μαθητῶν.

β) Νὰ δώσῃ εἰς αὐτοὺς τὰ στοιχεῖα τῆς ἐγκυκλίου μορφώσεως κατὰ τὸν τρόπον προσαρμοζόμενον εἰς τὴν ἐμπειρίαν, τὴν ἀντίληψιν καὶ τὸν συναισθηματικὸν κόσμον τῶν καὶ

γ) Νὰ ὀπλίσῃ αὐτοὺς μὲ γνώσεις καὶ δεξιότητος διὰ τὸν ἐγὼνα τῆς ζωῆς.

2. Τὰ εἰς τὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον διδασκόμενα μαθήματα εἶναι: Ὀρθοεκτετικὰ, Ἑλληνικὴ Γλῶσσα, Μελέτη τοῦ περιβάλλοντος, Ἱστορία, Μαθηματικά, Στοιχεῖα Φυσικῶν Ἐπιστημῶν, Γεωγραφία, Τεχνικὰ, Ὡδίκῃ, Γυμναστικὴ.

3. Τὸ Ἀναλυτικὸν καὶ Ὁρολόγιον Πρόγραμμα τῶν μαθημάτων τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου καθορίζεται διὰ Β. Διατάγματος ἐκδιδόμενον προσαπαι τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Ὀρθοεκτετικῶν μετὰ προηγουμένη γνωμοδότησιν τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου, ἐφαρμόζεται δὲ προοδευτικῶς ἀπὸ τῆς Α' πρὸς τὴν Στ' τάξιν, τοῦ πρώτου σταθίου περιλαμβανόντος τὴν Α' καὶ Β', τοῦ δευτέρου τὴν Γ' καὶ Δ' καὶ τοῦ τρίτου τὰς ὑπολοίπους τάξεις.

Τὸ Γυμνάσιον.

Ἄρθρον 8.

1. Τὸ Γυμνάσιον προορίζεται νὰ συμπληρώσῃ τὴν ἐγκυκλίον μόρφωσιν τὴν παρεχόμενην ὑπὸ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου καὶ νὰ ὑψώσῃ τὴν στάθμην τῶν βασικῶν διὰ καθῆ ἀνθρώπου γνώσεων, συμφώνως πρὸς τὰς ὑψηλόμενας ἀπαιτήσεις τῆς ἐποχῆς μας. Τὸ παιδαγωγικὸν ἔργον του πρέπει νὰ εἴναι:

α) Ἡ ὀρθοεκτετικὴ ἀγωγή τῶν μαθητῶν κατὰ τὰ δόγματα καὶ τὰ διδάγματα τῆς Ὁρθόδοξου Χριστιανικῆς Ὀρθοεκτετικῆς καὶ ἡ ἐθνικὴ καὶ ἠθικὴ διαπαιδαγώγησις αὐτῶν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος τῆς χώρας.

β) Ἡ καθοδήγησις τῶν μαθητῶν μὲ σκοπὸν νὰ προσπλάσῃ αὐτοὶ τὸν Ἀρχαῖον Ἑλληνικὸν Κόσμον, τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν τέχνην του καὶ νὰ γνωρίσῃ σθεναρὰ ἔργα τῆς Ἑλληνικῆς Γραμματικῆς τῶν νεωτέρων χρόνων.

γ) Ἡ παρόρμησις τῶν μαθητῶν πρὸς τὴν στοιχειοθετικὴν διερευνήσιν τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος καὶ τῆς κοινωνικῆς πραγματικότητος, καθὼς καὶ ὁ ἐπαγγελματικὸς προσανατολισμὸς αὐτῶν.

2. Διδασκόμενα εἰς τὸ Γυμνάσιον μαθήματα εἶναι: Ὀρθοεκτετικὰ, Ἀρχαία Ἑλληνικὴ Γραμματεία, Νέα Ἑλληνικά (Νέα Ἑλληνικὴ Γλῶσσα καὶ Γραμματεία), Ξένη Γλῶσσα (Ἀγγλικά ἢ Γαλλικά), Ἱστορία, Μαθηματικά, Φυσικαὶ Ἐπιστήμαι, Γεωγραφία, Ὑγιεινὴ, Στοιχεῖα τοῦ Δημοκρατικοῦ Πολιτεύματος, Καλλιτεχνικῶν Σχέδιον, Μουσικὴ (μετὰ ἀκροάσεως ἀξιολόγων μουσικῶν ἔργων), Γυμναστικὴ καὶ ἐθνικοὶ χοροὶ, Πρακτικαὶ Γνώσεις περὶ τὰ κύρια ἐπαγγέλματα. Στοιχεῖα Οἰκτικῆς Οἰκονομικῆς, Νοσηλευτικῆς καὶ Παιδοκομίας διὰ τὰς μαθητρίδας. Βασικά μαθήματα θεωρητικὰ, τὰ Φυσικὰ, ἡ Ἱστορία καὶ ἡ Ξένη γλῶσσα.

ἐφαρμόζεται δὲ προοδευτικῶς κατὰ ἐνιαύσια στάδια ἀπὸ τῆς κατωτέρας πρὸς τὴν ἀνωτέραν τάξιν.

Ἄρθρον 9.

1. Ὅπου τῆς κειμένης Νομοθεσίας διὰ τὴν ἐγγραφήν εἰς σχολὰς ἢ διὰ τὴν εἴσοδον εἰς τὴν Δημοσίαν Ὑπηρεσίαν ἢ τὴν πρόσληψιν εἰς Ὀργανισμοὺς Δημοσίου Δικαίου ἀπαιτεῖται ἀπολυτήριον παλαιοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου, ἢ ἐνδεικτικὸν τῶν δύο ἢ τριῶν τάξεων τοῦ πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος Ν.Δ. λειτουργούντος Γυμνασίου, γίνεται δεκτὸν καὶ τὸ ἀπολυτήριον τοῦ διὰ τοῦ παρόντος Ν. Δ. ἱδρυμένου Γυμνασίου.

2. Ὅπου τῆς κειμένης Νομοθεσίας ὡς τυκτικὸν προσὸν ἀπαιτεῖται ἀπὸ τῆς Δημοτικῆς Σχολείας, δύναται διὰ Βατ. Διαταγμάτων ἐκδιδόμενων τῇ προτάσει τῶν ἀρμοδίων Ὑπουργῶν νὰ ἐπιβληθῇ ὡς τυκτικὸν προσὸν τὸ ἀπολυτήριον τοῦ διὰ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Ν. Δ. ἱδρυμένου Γυμνασίου.

Τὸ Λύκειον.

Ἄρθρον 10.

1. Τὸ Λύκειον προορίζεται νὰ προσφέρῃ πλοσυμωτέρων ἐγκυκλίον μόρφωσιν εἰς τοὺς νέους, οἱ ὅτεροι διὰ προαιρέσεως εἰς ἐλευθέρια ἐπαγγέλματα ἢ εἰς θέσεις (δημοσίων ἢ ἰδιωτικῶν ὑπηρεσιῶν) ἀπαιτούσας προσόντα ἀνωτέρου ἐπιπέδου, καθὼς καὶ νὰ προετοιμάσῃ τοὺς μέλλοντας νὰ ροιτῇσιν εἰς ἀνωτάτας Σχολὰς. Εἰς τὸ Λύκειον οἱ μαθηταὶ πρέπει:

α) Νὰ ἐμβαδύνουν εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ νὰ κατανοήσῃ τὸν ρόλον τῆς ὀρθοδόξιας εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους.

β) Νὰ ἐξευγενίσουν τὴν προσωπικότητά των διὰ τῆς μελέτης τῶν ἔργων τῶν ἀρχαίων συγγραφέων καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς φιλολογίας (κατὰ κύριον λόγον εἰς τὸ πρωτότυπον) καὶ νὰ ἐκτιμήσῃ τὴν ἀξίαν τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς καὶ Χριστιανικῆς γραμματικῆς καὶ Τέχνης.

γ) Νὰ μελετήσῃ ἱστορικῶς τὴν Ἑλληνικὴν γραμματείαν τῶν μέσων καὶ τῶν νεωτέρων χρόνων καὶ τὰς μεγάλας μορφὰς τῆς πνευματικῆς ἱστορίας τῆς περιόδου ταύτης.

δ) Νὰ γνωρίσῃ πληρότερον καὶ εὐκρινέστερον τὴν δομὴν καὶ τοὺς νόμους τοῦ φυσικοῦ καὶ τοῦ κοινωνικοῦ κόσμου καὶ νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν καλλιτέραν πρὸς αὐτὸν προσαρμογὴν.

2. Τὰ διδασκόμενα εἰς τὸ Λύκειον μαθήματα εἶναι: Ὀρθοεκτετικὰ, Ἀρχαία Ἑλληνικὴ γλῶσσα καὶ γραμματεία, Νέα Ἑλληνικὴ γλῶσσα καὶ γραμματεία, Ξένη γλῶσσα (Ἀγγλικά ἢ Γαλλικά), Γενικὴ Ἱστορία καὶ Ἱστορία τοῦ Πολιτισμοῦ, Μαθηματικά καὶ Κοσμογραφία, Φυσικαὶ Ἐπιστήμαι, Στοιχεῖα Φιλοσοφίας (εἰσαγωγή εἰς τὴν Φιλοσοφίαν, λογικὴ καὶ μεθοδολογία τῶν ἐπιστημῶν) καὶ Ψυχολογία, Εἰσαγωγή εἰς τὴν Κοινωνιολογίαν, Στοιχεῖα τοῦ Δημοκρατικοῦ Πολιτεύματος καὶ τοῦ Δικαίου, Στοιχεῖα Οἰκονομικῆς Ἐπιστήμης, Ὑγιεινὴ καὶ Γυμναστικὴ. Ὡς πρὸς Νοσηλευτικὴν, Παιδοκομίαν καὶ Οἰκτικὴν Οἰκονομίαν διὰ τὰς μαθητρίδας. Βασικά μαθήματα θεωροῦνται τὰ Ἀρχαία Ἑλληνικά, τὰ Νέα Ἑλληνικά, τὰ Μαθηματικά, τὰ Φυσικὰ, ἡ Ἱστορία καὶ ἡ Ξένη γλῶσσα.

3. Ὁ ὕψος τοῦ Λυκείου εἶναι κατὰ τοὺς παιδαγωγικοὺς σκο-

νδεχομένως θα παρουσιασθῇ λόγω τῆς μεταβάσεως ἐκ τοῦ ἡμερον ἰσχύοντος σχολικοῦ καθεστώτος εἰς τὸ νέον, κανονίζονται διὰ Βασ. Διαταγμάτων, ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων.

Τὸ Ἀκαδημαϊκὸν Ἀπολυτήριον.

Ἄρθρον 13.

1. Ὁ τίτλος, ὃ διδόμενος εἰς τοὺς μαθητὰς τοὺς εὐδοκίμως περαίνοντας τὰς σπουδὰς των εἰς τὸ Λύκειον, ὀνομάζεται Ἀπολυτήριον Λυκείου. Τοῦτο πιστοποιεῖ τὴν ἐπιτυχὴν πόληξιν τῆς Δευτεροβάθμίου Γενικῆς Ἐκπαιδεύσεως καὶ ποτελεῖ ἀπροσὸν ἐκεῖ ὅπου κατὰ τὴν μέχρι τοῦδε νομοθεσίαν ἀπαιτεῖται ἀπολυτήριον Γυμνασίου. Δὲν παρέχει ὅμως εἰς τὸν κάτοχόν του δικαίωμα ἐγγραφῆς εἰς τὰ Ἀνώτατα Ἐκπαιδευτικὰ Ἰδρύματα, τὴν Ἑθνικὴν Ἀκαδημίαν Σωματικῆς Ἀγωγῆς, τὰς Παιδαγωγικὰς Ἀκαδημίας, τὰς Ἀνώτατας Σχολὰς Οἰκιακῆς Οἰκονομίας καὶ τὰς Σχολὰς Νηρυγωγῶν.

2. Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἀποκτήσουν τὸ δικαίωμα τοῦτο εὐνοιοῦνται Λυκείου ἢ ἄλλων Σχολῶν, τῶν ὁποίων τὰ πτυχία κατὰ τὴν κειμένην νομοθεσίαν δίδουν δικαίωμα φοιτήσεως εἰς Ἀνώτατα Ἐκπαιδευτικὰ Ἰδρύματα, ὀφείλουν νὰ τύχουν ἰδικοῦ Τίτλου, τοῦ «Ἀκαδημαϊκοῦ Ἀπολυτηρίου», προσερχόμενοι εἰς ἐξετάσεις ἐπὶ ὀρισμένων μαθημάτων, αἱ ὁποῖαι εἰς τακτὸν χρόνον διενεργοῦνται εἰς διαφόρους πόλεις τῆς ὥρας ἐνώπιον Ἐπιτροπῶν ἐκ λειτουργῶν τῆς Δευτεροβάθμιας Ἐκπαιδεύσεως, προεδρευομένων ὑπὸ Καθηγητῶν Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Ἰδρυμάτων, Κληρικοῖ, Σπουδασταὶ Ἀνωτάτων Σχολῶν καὶ προσερχόμενοι Μέσων Ἐμπορικῶν Σχολῶν δύνανται ἐπίσης νὰ προσέρχωνται εἰς τὰς ἐξετάσεις διὰ νὰ τύχουν τοῦ εἰδικοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ Ἀπολυτηρίου ὃς ἐγγραφὴν εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολήν.

3. Τὸ Ἀκαδημαϊκὸν Ἀπολυτήριον εἶναι δύο τύπων. Ὁ ὥτος δίδει τὸ δικαίωμα ἐγγραφῆς εἰς τὴν Θεολογικὴν, τὴν Φιλοσοφικὴν καὶ τὴν Νομικὴν Σχολὴν τῶν Πανεπιστημίων, ὁ δὲ δεύτερος εἰς τὴν Φυσικομαθηματικὴν, τὴν Ἱατρικὴν, τὴν Ὀδοντιατρικὴν, τὴν Κτηνιατρικὴν, τὴν Γεωπονικὴν ἢ Δασολογικὴν καὶ τὰς Σχολὰς τοῦ Πολυτεχνείου. Ἀμφότεροι θεωροῦνται ἰσότιμοι διὰ τὴν ἐγγραφὴν εἰς ὅλας τὰς ἑκαστὰς Σχολὰς.

καθοριζόμενα δια του Βασιλικού Δικτάγματος του προβλεπομένου υπό της παραγράφου 8 του παρόντος άρθρου.

6. Οι επιθυμούντες να βαλυνώσιν τον βαθμόν του 'Ακαδημαϊκού 'Απολυτηρίου των θύναται να υποβληθώσιν εκ νέου εις ειδικάς εξετάσεις κατά τας επομένους περιόδους. Εις την περίπτωσιν κατά την νέαν εξέτασιν σημειώσιν κατωτέρως επιδόσεις, ισχύει δι' αυτούς ο παλαιός τίτλος.

7. 'Εξεταστέα μαθήματα είναι τα βασικά μαθήματα του Λυκείου ως ταύτα καθορίζονται εις την παράγραφον 2 του άρθρου 10 του παρόντος, επί πλέον δέ τα Λατινικά δια τους υποψηφίους των Σχολών Θεολογικής, Φιλοσοφικής και Νομικής και Σχέδιον (έλευθερον και γραμμικόν) δια τους υποψηφίους των 'Αρχιτεκτονικών Σχολών. 'Η διδασκαλία του Σχεδίου (έλευθερον και γραμμικόν) εις το Λύκειον δύναται να ανατίθεται επί ωριότη αντιμισθία εις 'Αρχιτέκτονες ή πτυχιούχους της Σχολής Καλών Τεχνών. Τα μαθήματα των Ξένων Γλωσσών και του σχεδίου (έλευθερον και γραμμικόν) θα περιληφθώσιν εις τας εξετάσεις του 'Ακαδημαϊκού 'Απολυτηρίου εις χρόνον, ο οποίος θα καθιερωθή δι' αποφάσεως του 'Υπουργού 'Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Μέχρι της εκδόσεως της αποφάσεως ταύτης, δια το σχέδιον (έλευθερον και γραμμικόν) οι εγγεγραμμένοι εις την 'Αρχιτεκτονικήν Σχολήν του 'Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου και του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης υποχρεούνται κατά το τέλος του πρώτου έτους σπουδών να εξετασθώσιν εις το Σχέδιον (τεχνικόν και έλευθερον) ενώπιον των καθηγητών της οικείας Σχολής και εάν επιτύχουν συνεχίζουν τας σπουδάς των, άλλως αποκλείονται της περαιτέρω φοιτήσεως δυνάμενοι άνευ επέρας διατυπώσεως να μεταγγραφώσιν εις το πρώτον έτος σπουδών άλλης 'Ανωτάτης Σχολής, δια της οποίας ισχύει ο τύπος του 'Ακαδημαϊκού 'Απολυτηρίου των. Αι ανωτέρω εξετάσεις διενεργούνται τον 'Ιούνιον. Οι αποτυχόντες δικαιούνται επανεξετάσεως κατά τον επόμενον Σεπτέμβριον.

8. Τα της συγκροτήσεως των 'Επιτροπών, ή ύλη των μαθημάτων των εξεταζομένων κατά τας εξετάσεις προς απόκτησιν 'Ακαδημαϊκού 'Απολυτηρίου, ο συντελεστής έκαστου, καθώς και ο συντελεστής των βαθμών του ενδεικτικού προαγωγής από της Β' προς την Γ' Λυκείου και του απολυτηρίου του Λυκείου, εις τον υπολογισμόν του γενικού βαθμού, ο χρόνος, ο τόπος και ο τρόπος διεξαγωγής των εξετάσεων, ο τρόπος της κρίσεως και της βαθμολογίας των γραπτών, καθώς και τα της επίλογής των υποψηφίων κατά την προσέλευσιν των προς έγγραφην εις τας Πανεπιστημιακάς και τας λοιπάς Σχολάς μεταγυμνασιακής εκπαιδεύσεως, καθορίζονται δια Βασιλικού Δικτάγματος εκδιδόμενου τρεις τουλάχιστον μήνας πρό των εξετάσεων. προτάται του 'Υπουργού 'Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

9. Το 'Ακαδημαϊκόν 'Απολυτήριον θα ισχύσῃ από του ακαδημαϊκού έτους 1965—1966. Από του έτους τούτου καταργούνται οι ειςτήριοι διαγωνισμοί εις τα 'Ανώτατα 'Εκπαιδευτικά 'Ιδρύματα.

10. Αι δαπάναι προς διενέργειαν των εξετάσεων δια την απόκτησιν 'Ακαδημαϊκού 'Απολυτηρίου, ως και δια την διενέργειαν των ειστηρίων διαγωνισμών εις τα 'Ανώτατα 'Εκπαιδευτικά 'Ιδρύματα δια το ακαδημαϊκόν έτος 1964—1965 δι' αμοιβήν των προέδρων, μελών, εξεταστών, κριτών, βοηθών και γραμματέων των 'Επιτροπών, καθώς και αι λοιπαί εν γένει δαπάναι της διεξαγωγής των εξετάσεων, βαρύνουν

κειών ή διδασκαλία μαθημάτων της ειδικότητός των εις τα σχολεία, εις τα όποια υπηρετούν, ή εις άλλα σχολεία της σύτης ή γειτονικών πόλεων, κέραν των υποχρεωτικών ώρων διδασκαλίας και μέχρι δώδεκα ώρων εβδομαδιαίως.

2. Εξς τους υπερωριακώς διδάσκοντας καθηγητάς καταβάλλεται αποζημίωσις δι' έκαστην ώραν διδασκαλίας, ως και κατά περίπτωσιν έξοδα κινήσεως, των όποιων το ύψος καθορίζεται δια κοινής αποφάσεως των 'Υπουργών 'Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών.

3. Αι λατομέρειαι της εφαρμογής του παρόντος άρθρου καθορίζονται δι' αποφάσεων του 'Υπουργού 'Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

'Εντατική 'Εκπαίδευσις Καθηγητών.

'Αρθρον 15.

1. Εις περίπτωσιν καθ' ήν, εν όφει της εκπαιδεύσεως του χρόνου της υποχρεωτικής εκπαιδεύσεως, προβλέπεται έλλειψις καθηγητών ώρισμένης ειδικότητος εις τα σχολεία της Δευτεροβάθμίου (Μέσης) 'Εκπαιδεύσεως δύναται δια Βασιλικού Δικτάγματος, εκδιδόμενου προτάται του 'Υπουργού 'Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μετά γνώμην των αντίστοιχων Πανεπιστημιακών Σχολών να εισαχθώσιν δι' ώρισμένον χρόνον εις τας Σχολάς ταύτας ο θεσμός της εντατικής εκπαιδεύσεως των φοιτητών εις ειδικά τμήματα δια της παρεμβολής και τρίτου εξαμήνου σπουδών εντός του αυτού ακαδημαϊκού έτους κατά τους θερινούς μήνας 'Ιούνιον, 'Ιούλιον, Αύγουστον και Σεπτέμβριον. Οι αποφοιτώντες των τμημάτων ταύτων όφείλουν να υπηρετήσουν υποχρεωτικώς εις την Δημοσίαν 'Εκπαίδευσιν τουλάχιστον επί πενταετίαν.

2. Δια του αυτού Βασιλικού Δικτάγματος και μετά σύμφωνον γνώμην των οικείων Σχολών καθορίζεται το πρόγραμμα μαθημάτων και άσκήσεων, ο χρόνος και ο τρόπος των εξετάσεων, καθώς και πόσα εν γένει λατομέρεια της λειτουργίας των κατά την ανωτέρω παράγραφον τμημάτων εντατικής πανεπιστημιακής εκπαιδεύσεως.

3. Εξς το διδασκικόν και βοηθητικόν προσωπικόν το εργαζόμενον κατά τας θερινάς εξαμήνους εις τα τμήματα εντατικής πανεπιστημιακής εκπαιδεύσεως δια διδασκαλίας και άσκησιν των φοιτητών καταβάλλεται πρόσθετος αποζημίωσις όριζόμενη, κατά περίπτωσιν, μετά γνώμην της οικείας Σχολής δια κοινής αποφάσεως των 'Υπουργών 'Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών.

4. Τόσον εις τα τακτικά τμήματα όσον και εις τα τμήματα εντατικής εκπαιδεύσεως των καθηγητικών Σχολών των Πανεπιστημίων δύναται δι' αποφάσεως του 'Υπουργού 'Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, μετά γνώμην της οικείας Σχολής, να εγγράφωσιν πέραν του έκαστου όριζόμενου αριθμού εισακτέων, όριστούχοι απόφοιτοι του Λυκείου άνευ 'Ακαδημαϊκού 'Απολυτηρίου. Εις τούτους δύναται να χορηγώσιν υπό του 'Ιδρύματος Κρατικών 'Υποτροφιών, ύποτροφία δια χρονικόν διάστημα ίσον προς την διάρκειαν της φοιτήσεως. Οι τυγχόντες ύποτροφίας ύποχρεούνται να υπηρετήσουν εις την δημοσίαν εκπαίδευσιν τουλάχιστον επί πενταετίαν.

5. Κατά παρέκκλισιν των εν άρθρω 17 περίπτωσις α' του Νόμου 1811/51 όρισμών οι πτυχιούχοι των Καθηγητικών Σχολών των Πανεπιστημίων δύναται να διορίζωνται, επί μίαν πενταετίαν από της ισχύος του παρόντος Ν.Δ. εις κανάς θέσεις δημοσίαν εκπαιδευτικόν λειτουργιών Δευτεροβάθμίου (Μέσης) 'Εκπαιδεύσεως και πρό της εκπληρώσεως

Παιδαγωγικά 'Ακαδημία.

*Άρθρον 16.

1. Είς τὰς Παιδαγωγικάς 'Ακαδημίας καταρτίζεται θεωρητικῶς καὶ πρακτικῶς τὸ διδακτικὸν προσωπικὸν τῆς Πρωτοβαθμίου (Στοιχειώδους) 'Εκπαιδεύσεως.

2. Τὰ ἐτη φοιτήσεως εἰς τὰς Παιδαγωγικάς 'Ακαδημίας αὐξάνονται εἰς τρία (3) ἀναπροσαρμοζομένων τοῦ προγράμματος μαθημάτων καὶ τῆς κατανομῆς τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ.

Τριετὴ κύκλον σπουδῶν ὑποχρεοῦνται νὰ παρακολουθήσουν οἱ εἰσαγόμενοι εἰς τὰς Παιδαγωγικάς 'Ακαδημίας ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1965—1966.

3. Εἰς τὰς Παιδαγωγικάς 'Ακαδημίας εἰσάγονται μὲ βάσιν τὸν γενικὸν βαθμὸν τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἀπολυτηρίου των, κατὰ σειρὰν ἐπιτυχίας καὶ ἐντὸς τοῦ ὁριζομένου δι' ἐκάστην 'Ακαδημίαν ἀριθμοῦ εἰσακτέων, οἱ ἔχοντες ὑγείαν καὶ ἀρτιμέλειαν, ἀφοῦ διαπιστωθῇ δι' εἰδικῆς ἐξετάσεως ὅτι δὲν παρουσιάζουν ἀνωμαλίαν εἰς τὸν προφορικὸν λόγον καὶ ὅτι δὲν εἶναι παράφρωνοι.

Πρὸς συμπλήρωσιν τυχόν κενῶν δύναται νὰ εἰσπαθεῖν οἱ ἔχοντες τὰ ἀνωτέρω προσόντα καὶ ἀνεῖ ἀκαδημαϊκοῦ ἀπολυτηρίου, ἐφ' ὅσον ἔχουν ἀπολυτήριον λυκείου μὲ γενικὸν βαθμὸν ἀρίστην ἢ λίαν καλῶς.

4. Ὁ ἀριθμὸς εἰσακτέων εἰς ἕκαστον Τμήμα Παιδαγωγικῆς 'Ακαδημίας δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τοὺς 40, ὁρίζεται δὲ ἐφ' ἅπασι δι' ἕκαστον σχολικὸν ἔτος δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων. Ὁ ἀριθμὸς τῶν κατὰ τὰς καίμας διατάξεις καθ' ὑπέρβασιν εἰσαγομένων εἰς τὴν πρώτην τάξιν σπουδαστῶν δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ δι' ὅλους τὰς κατηγορίας τὸ ἐν τρίτον τοῦ ὡς ἀνω καθορισθέντος ἀριθμοῦ εἰσακτέων. Ἐπὶ πλεόν τούτων καθορίζεται ἐφ' ἅπασι δι' ἕκαστον σχολικὸν ἔτος δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰσακτέων εἰς τὴν πρώτην τάξιν ὁμογενῶν σπουδαστῶν ἐξ ἀλλοδαπῆς.

5. Εἰς τὰς Παιδαγωγικάς 'Ακαδημίας διδάσκονται τὰ ἑξῆς μαθήματα (κοινὰ καὶ κατ' ἐπιλογὴν τῶν σπουδαστῶν): Εἰσαγωγή εἰς τὴν Φιλοσοφίαν, Ἱστορίαν τῆς Φιλοσοφίας, Γενικὴ καὶ Παιδαγωγικὴ Ψυχολογία (Ψυχολογία τῆς μαθήσεως, Ψυχολογία τῆς προσαρμογῆς, ἑξειδικευτικὴ Ψυχολογία, Ψυχολογία τῶν ἀτομικῶν διαφορῶν), Θεωρία καὶ Ἱστορία τῆς Ἀγωγῆς, Γενικὴ καὶ εἰδικὴ Διδακτικὴ, Ψευδαγωγικὸς Προσανατολισμὸς, Ἑρμηνεία τῆς Καινῆς Διαθήκης καὶ Πατρολογία, Νεοελληνικὴ γλῶσσα, Νεοελληνικὴ Γραμματεία, Ἀγωγή τοῦ Λόγου, Γενικὴ Ἱστορία καὶ Ἱστορία τοῦ Πολιτισμοῦ, Ξέναι γλῶσσαι, (Ἀγγλικά ἢ Γαλλικά ἢ Γερμανικά), Μαθηματικά, Φυσικὴ Ἐπιστήμη, Στοιχεῖα Γεωπονίας, Στοιχεῖα τοῦ Δημοκρατικοῦ Πολιτεύματος καὶ τοῦ δικαίου, Εἰσαγωγή εἰς τὴν Οἰκονομικήν, Λογιστικήν, Κοινωνιολογία, Ὑγιεινὴ, Μουσικὴ, Ἐλεύθερον Σχέδιον καὶ Χειροτεχνία, Οἰκιστικὴ Οἰκονομία, Γυμναστική. Εἰς τὸ τρίτον ἔτος τῆς φοιτήσεως οἱ σπουδασταὶ ὑποχρεοῦνται, πλὴν τῶν κοινῶν δι' ὅλους μαθημάτων, νὰ διδασχθῶν κατ' ἐπιλογὴν, εἰς εἰδικὰς ὥρας τοῦ προγράμματος, εἴτε Νεοελληνικὴν Γραμματείαν, Ξένας Γλώσσας, Γενικὴν Ἱστορίαν καὶ Ἱστορίαν τοῦ Πολιτισμοῦ καὶ Λογογραφίαν, εἴτε Μαθηματικὰ καὶ Φυσικὰς Ἐπιστήμας.

6. Τὸ Ἀναλυτικὸν καὶ Ὁρολόγιον πρόγραμμα τῶν μαθημάτων (κοινῶν καὶ κατ' ἐπιλογὴν), καθὼς καὶ τὰ τοῦ σχολικοῦ καὶ διδακτικοῦ ἔτους, τὰ τῶν ἐγγραφῶν, μετεγγραφῶν, ποινῶν, ἑορτολογίου, τὰ τῆς φοιτήσεως καὶ τὰ κατὰ τὰς σημαντικὰς ἐξετάσεις τῶν Παιδαγωγικῶν 'Ακαδημιῶν κλπ. καθορίζονται διὰ Βασιλικὸν Διατάγματος ἐκδιδόμενον προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου.

7. Διὰ τὸ παιδαγωγικὸν προσωπικὸν τῶν Παιδαγωγικῶν 'Ακαδημιῶν καθήκοντα Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου ἀπκεί πενταμελὲς Συμβούλιον ἀποτελούμενον ἐξ ἐνὸς Συμβούλου τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου ὡς Προέδρου, ἐνὸς Γενικοῦ Διευθυντοῦ Παιδαγωγικῆς 'Ακαδημίας ὡς Ἀντιπροέδρου, δύο

Πανεπιστημιακῶν Καθηγητῶν Φιλοσοφικῆς Σχολῆς, ὁριζομένων μετὰ τῶν ἀναπληρωτῶν των διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων ἐπὶ διατεταμένη καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 26 τοῦ παρόντος Ν. Δ) τοῦ ἰδρυμένης Διευδύνσεως Ἐκπαιδεύσεως Διδακτικοῦ Προσωπικοῦ, μετὰ τοῦ ἀναπληρωτοῦ τοῦ ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ. Τὸ Συμβούλιον τοῦτο, ἐδρεῖται ἐν Ἀθήναις, συγκαλεῖται ἐκάστοτε ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ.

8. Διὰ τὸ λοιπὸν διδακτικὸν προσωπικὸν τῶν Παιδαγωγικῶν 'Ακαδημιῶν καθήκοντα Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου ἀπκεί τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 27 τοῦ παρόντος Ν. Δ) τοῦ Κεντρικοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου Μέσης Ἐκπαιδεύσεως.

9. Εἰς ἕνα τῶν Συμβούλων τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου ἀντιτίθεται διὰ μίαν διετίαν δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων ἡ ἐπιθεώρησις τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῶν Παιδαγωγικῶν 'Ακαδημιῶν καὶ τῶν 'Ακαδημιῶν τῶν Φιλοκαταδευτικῶν Ἑταιρειῶν.

10. Ἡ ἀρμοδιότης τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων ἐπὶ τῶν Παιδαγωγικῶν 'Ακαδημιῶν ἀπκείται διὰ τῆς κατὰ τὴν Κεντρικὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργείου Διευδύνσεως Ἐκπαιδεύσεως Διδακτικοῦ Προσωπικοῦ.

*Άρθρον 17.

1. Βαθμοὶ τοῦ Παιδαγωγικοῦ Προσωπικοῦ τῶν Παιδαγωγικῶν 'Ακαδημιῶν ὁρίζονται ὡς κάτωθι:

α) Γενικοῦ Διευθυντοῦ Παιδαγωγικῆς 'Ακαδημίας ἀντιστοιχῶν εἰς τὸν βαθμὸν καὶ μισθὸν Συμβούλου τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου.

β) Διευθυντοῦ Παιδαγωγικῆς 'Ακαδημίας ἀντιστοιχῶν εἰς τὸν βαθμὸν καὶ μισθὸν τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Μέσης Ἐκπαιδεύσεως.

γ) Ὑποδιευθυντοῦ Παιδαγωγικῆς 'Ακαδημίας ἀντιστοιχῶν εἰς τὸν βαθμὸν καὶ μισθὸν τοῦ Γυμνασιάρχου Μέσης Ἐκπαιδεύσεως.

δ) Πρωτοβαθμίου Καθηγητοῦ Παιδαγωγικῶν ἢ Καθηγητοῦ Παιδαγωγικῶν Παιδαγωγικῆς 'Ακαδημίας ἀντιστοιχῶντες εἰς τοὺς βαθμοὺς καὶ μισθοὺς τοῦ Βοηθοῦ Γυμνασιάρχου ἢ Πρωτοβαθμίου Καθηγητοῦ Μέσης Ἐκπαιδεύσεως. 2. Ὁ ἀριθμὸς τῶν θέσεων εἰς τοὺς βαθμοὺς Ὑποδιευθυντοῦ, Πρωτοβαθμίου Καθηγητοῦ Παιδαγωγικῶν καὶ Καθηγητοῦ Παιδαγωγικῆς 'Ακαδημίας εἶναι ἐνιαῖος.

3. Εἰσαγωγικοὶ βαθμοὶ ὁρίζονται ὁ τοῦ Καθηγητοῦ ἢ Πρωτοβαθμίου Καθηγητοῦ τῶν Παιδαγωγικῶν Παιδαγωγικῆς 'Ακαδημίας.

4. Διὰ τὴν προαγωγὴν εἰς ἀνώτερον βαθμὸν ἀπκείτῃ τετραετής ὑπηρεσία ἐν ἐκάστῳ βαθμῷ.

5. Τὸ κατὰ τὴν ἐνῆρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος Ν.Δ. ὑπηρετοῦν προσωπικὸν τῶν Παιδαγωγικῶν 'Ακαδημιῶν διαβαθμίζεται ὡς ἑπείτα:

1) Εἰς τὸν βαθμὸν Γενικοῦ Διευθυντοῦ Παιδαγωγικῆς 'Ακαδημίας οἱ ἄχρι τοῦδε ἔχοντες βαθμὸν 1ον.

2) Εἰς τὸν βαθμὸν Διευθυντοῦ Παιδαγωγικῆς 'Ακαδημίας, οἱ ἄχρι τοῦδε ἔχοντες βαθμὸν 2ον καὶ οἱ ἐπὶ πλέον τῆς εἰκοσαετίας ἔχοντες τὸν 3ον βαθμὸν διαβαθμίζονται εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Διευθυντοῦ Παιδαγωγικῆς 'Ακαδημίας, ἀφ' ἧς κατέλαβον τὸν 2ον βαθμὸν νεώτεροί των εἰς τὸν 3ον βαθμὸν.

3) Εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Ὑποδιευθυντοῦ Παιδαγωγικῆς 'Ακαδημίας οἱ ἄχρι τοῦδε ἔχοντες βαθμὸν 3ον.

4) Εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Πρωτοβαθμίου Καθηγητοῦ Παιδαγωγικῶν Παιδαγωγικῆς 'Ακαδημίας οἱ ἄχρι τοῦδε ἔχοντες βαθμὸν 4ον.

5) Εἰς τὸν βαθμὸν Καθηγητοῦ Παιδαγωγικῶν Παιδαγωγικῆς 'Ακαδημίας οἱ ἄχρι τοῦδε ἔχοντες βαθμὸν 5ον.

Ὁ χρόνος ὑπηρεσίας τῶν ὡς ἀνω διαβαθμιζομένων εἰς τὸν βαθμὸν τὸν ὁποῖον μέχρι τοῦδε κατέχουν, ὑπολογίζεται ὡς χρόνος ὑπηρεσίας εἰς τὸν βαθμὸν εἰς ὃν διαβαθμίζονται.

6. Αἱ ὁργανικαὶ θέσεις τοῦ Κλάδου Παιδαγωγικῶν τῶν Παιδαγωγικῶν 'Ακαδημιῶν αὐξάνονται εἰς τοὺς εἰσαγωγικοὺς βαθμοὺς κατὰ εἰκοσι μίαν (21) ὅσα καὶ τὰ λειτουργοῦντα Τμήματα τῶν Παιδαγωγικῶν 'Ακαδημιῶν.

7. Διὰ Βασιλικού Διατάγματος εκδιδόμενου προτάσει των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών καθορίζονται τὰ της συνθέσεως του διδακτικού, διοικητικού, βοηθητικού και υπηρετικού προσωπικού των Παιδαγωγικών Ακαδημιών, τὰ προσόντα και ὁ τρόπος διορισμοῦ, ὁ τρόπος της προαγωγῆς και ἐξελίξεως ἐκάστης κατηγορίας. Μέχρι της ἐκδόσεως του ὡς ἄνω Βασιλικού Διατάγματος ἰσχύουν αἱ καίμεναι περί αὐτῶν διατάξεις, ἐφ' ὅσον δὲν ρυθμίζονται ἄλλως ὑπὸ τοῦ παρόντος Ν. Δ)τος.

8. Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἀρθροῦ και τοῦ ἀρθροῦ 16 τοῦ παρόντος Ν.Δ. ἔχουν ἰσχύν και ἐπὶ των Παιδαγωγικῶν Ακαδημιῶν Θεσίων της Φιλεκαπαιδευτικῆς Ἑταιρείας.

9. Τὰ ἐποπτικά ὄργανα των Σχολείων της ἐν Ἀθήναις Φιλεκαπαιδευτικῆς Ἑταιρείας διορίζονται μετὰ πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτῆς και σύμφωνα γνώμῃν τοῦ κατὰ τὸ ἀρθρον 18 τοῦ παρόντος οἰκείου Συμβουλίου Ἐπιλογῆς Ἐποπτικοῦ Προσωπικοῦ της ἐν Ἀθήναις Φιλεκαπαιδευτικῆς Ἑταιρείας εἰς τὰ Σχολεία τοῦ Κράτους μετὰ γνώμῃν τοῦ κατὰ περίπτωσιν ἀρμοδίου Κεντρικοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου.

10. Ἐκπαιδευτικαὶ λειτουργίαι τοῦ Παιδαγωγικοῦ Κλάδου, ὧν ὁ διορισμός ἡκωρόθη ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, και οἱ ὅποιοι ἐκκαθίσταντο χωρὶς νὰ καύσων ὑπηρετούντες συνεχῶς ἀπὸ τοῦ πρώτου διορισμοῦ των, θεωροῦνται κατέχοντες τὸν βαθμὸν των, ἀφ' ἧς τὸ πρῶτον διωρίσθησαν.

Ἄρθρον 18.

1. Πρὸς ἐπιλογὴν τοῦ ἐποπτικοῦ προσωπικοῦ των σχολείων συγκροτοῦνται παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ Εθνικῆς Παιδείας και Θρησκευμάτων δύο Συμβούλια: Ἐν διὰ τοὺς Ἐπιθεωρητάς και τοὺς Γενικοὺς Ἐπιθεωρητάς της Πρωτοβαθμίου (Στοιχειώδους) και ἑτερον διὰ τοὺς Γενικοὺς Ἐπιθεωρητάς της Δευτεροβαθμίου (Μέσης) Ἐκπαιδεύσεως και τοὺς Νομαρχιακοὺς Ἐπιθεωρητάς και Γενικοὺς Ἐπιθεωρητάς Σωματικῆς Ἀγωγῆς. Τὸ πρῶτον ἀποτελεῖται ἐξ ἐνὸς Συμβούλου τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου, προερχομένου ἐκ της Πρωτοβαθμίου (Στοιχειώδους) Ἐκπαιδεύσεως, ὡς Πρόεδρος, τοῦ Προέδρου τοῦ κατὰ τὸ ἀρθρον 27 Κεντρικοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου Πρωτοβαθμίου (Στοιχειώδους) Ἐκπαιδεύσεως, ἐνὸς Γενικοῦ Διευθυντοῦ Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας, τοῦ αἰρετοῦ Συμβούλου Πρωτοβαθμίου (Στοιχειώδους) Ἐκπαιδεύσεως, ἐνὸς Παρέδρου τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου, προερχομένου ἐκ της Πρωτοβαθμίου (Στοιχειώδους) Ἐκπαιδεύσεως, και δύο ἀνδρῶν των Γραμμάτων ἀνεγνωρισμένου κύρους, ὡς μελῶν. Τὸ δεύτερον ἀποτελεῖται ἐκ τοῦ Προέδρου τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου ὡς Πρόεδρος, τοῦ αἰρετοῦ Συμβούλου Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, ἐνὸς Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, δύο Συμβούλων τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου προερχομένων ἐκ της Μέσης Ἐκπαιδεύσεως και δύο ἀνδρῶν των Γραμμάτων ἀνεγνωρισμένου κύρους, ὡς μελῶν. Τὰ μέλη των δύο Συμβουλίων ὁρίζονται μετὰ των ἀναπληρωτῶν των δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Εθνικῆς Παιδείας και Θρησκευμάτων ἐπὶ διετεί θητεία.

2. Εἰς τὸ Συμβούλιον Ἐπιλογῆς Ἐπιθεωρητῶν και Γενικῶν Ἐπιθεωρητῶν της Πρωτοβαθμίου (Στοιχειώδους) Ἐκπαιδεύσεως μετέχει ἄνω φέρου ὁ παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ Εθνικῆς Παιδείας και Θρησκευμάτων Διευθυντής της Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως. Εἰς τὸ Συμβούλιον Ἐπιλογῆς Γενικῶν Ἐπιθεωρητῶν της Δευτεροβαθμίου (Μέσης) Ἐκπαιδεύσεως

βοῦλια Ἐπιλογῆς συναρχόμενα κατὰ τοὺς ἐκόμενους μῆνας Ἰουνίου και Ἰουλίου ἐξετάζουν τὰς αἰτήσεις των ὑποψηφίων ἐλέγχουν τὰ προσόντα αὐτῶν και δι' ἡττολογημένης Ἐκθέσεως συντάσσουν δι' ἐκάστην κατηγορίαν πινάκα περιλαμβανόντα τοὺς ἐπιλεγμένους κατὰ σειράν ἰκανότητος.

4. Διὰ τὴν κρίσιν των Συμβουλίων Ἐπιλογῆς λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν ἰδίᾳ τὰ ἐξῆς στοιχεῖα των ὑποψηφίων: Ὁ χαρακτήρ και τὸ ἥθος, ἡ διδακτικὴ και ἡγετικὴ ἰκανότης και δράσις, οἱ τίτλοι σπουδῶν εἰς τὸ ἐσωτερικόν και εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ἡ συγγραφικὴ δράσις. Ἐκαστον τούτων ἐλέγχεται και σταθμίζεται εἰς τὴν Αἰτιολογικὴν Ἐκθεσὶν τὴν συντάσσου των πινάκα των προταγμένων ἰδιαίτερως.

5. Εἰς τὴν διόθεσιν των Συμβουλίων Ἐπιλογῆς τίθενται ὑπὸ των ἀρμοδίων Ἐκπαιδευτικῶν Ἀρχῶν ἅπαντα τὰ ὑπηρεσιακά στοιχεῖα των ὑποψηφίων και αἱ ἐκθέσεις των προϊσταμένων αὐτῶν περί της ἐργασίας των.

6. Τὰ Συμβούλια Ἐπιλογῆς πρὸ της λήψεως τελικῶν ἀποφάσεων δύνανται νὰ καλοῦν τοὺς ὑποψηφίους ἀπακόπως διὰ τὸ Δημόσιον, διὰ νὰ γνωρίσουν και νὰ ἐκτιμήσουν τὴν προσωπικότητά και τὴν συγκράτησιν αὐτῶν.

7. Οἱ κατὰ τὴν παρὰρρ. 3 τοῦ παρόντος ἀρθροῦ συντασσόμενοι πίνακες ὑποβάλλονται εἰς τὸν Ὑπουργὸν Εθνικῆς Παιδείας και Θρησκευμάτων ἐντός τοῦ ἐπομένου μηνὸς Αὐγούστου και ἀνακοινοῦνται ὑποχρεωτικῶς εἰς τοὺς ὑποψηφίους πρὸς κρίσιν ἐντός 10ημέρου ἀπὸ της ὑποβολῆς των, ἵνα λάβουν γνώσιν τούτων.

8. Ἐνστάσις κατὰ των πινάκων των Συμβουλίων Ἐπιλογῆς ὡς πρὸς τὴν σειράν κατατάξεως ἢ τὴν ἐκ τοῦ πίνακος παρὰλειφθὲν δύναται νὰ γίνη ὑπὸ των ἐνδιαφερομένων ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργοῦ της Εθνικῆς Παιδείας και Θρησκευμάτων μετὰ τὴν εἰς αὐτοὺς ἀνακοίνωσιν τοῦ ἀποτελέσματος και μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου. Ἐπὶ των ὑποβληθέντων παραπόνων ἀποφασίζεται, ἐξετάζον ἐκ νέου τὸν πινάκα, τὸ ἀρμόδιον κατὰ περίπτωσιν Συμβούλιον, διευρυνόμενον διὰ της συμμετοχῆς και των ἐκ τοῦ ἑτέρου Συμβουλίου μελῶν τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου. Ἐντός της αὐτῆς προθεσμίας ὁ Ὑπουργὸς δύναται και ἀντεπαγγέλτως νὰ ἀναπέμψῃ εἰς τὸ ἀρμόδιον Συμβούλιον πρὸς νέαν ἐξέτασιν τοὺς πινάκας.

9. Τὸ Συμβούλιον ὀφείλει νὰ ἀποφασίῃ ἐπὶ των ἐνστάσεων και της ἀντεπαγγέλτου ἀνακομῆς μέχρι της 10ης Νομβρίου, ἢ δὲ δεύτερα κρίσις αὐτοῦ εἶναι ὁριστική.

10. Οἱ πίνακες καθιστάμενοι ὁριστικοὶ κυροῦνται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ ἐντός τοῦ μηνὸς Νομβρίου και δημοσιεύονται διὰ της Ἐφημερίδος της Κυβερνήσεως ἰσχύουν ἐπὶ δύο ἔτη.

11. Ἐκ των πινάκων τούτων διορίζονται κατὰ σειράν διὰ Βασιλικού Διατάγματος εκδιδόμενου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Εθνικῆς Παιδείας και Θρησκευμάτων Ἐπιθεωρηταὶ και Γενικοὶ Ἐπιθεωρηταὶ των Σχολείων πρὸς πλέρωσιν των κενῶν εἰς ἕκαστον κλάδον θέσεων.

12. Διὰ τὴν πρώτην ἀφαρμογὴν τοῦ παρόντος Ν. Δ. ἐπιτρέπεται ὅπως διὰ Βασιλικού Διατάγματος εκδιδόμενου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Εθνικῆς Παιδείας και Θρησκευμάτων ὁρισθῶν ἄλλως αἱ προθεσμίαι τοῦ ἀρθροῦ τούτου και ἡ χρονικὴ διάρκεια της ἰσχύος των κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἀνωτέρω Διατάγματος καταρτισθησόμενων πινάκων.

Ἄρθρον 19.

1. Δικαίωμα ὑποβολῆς αἰτήσεως πρὸς κρίσιν διὰ τὴν κατὰ λήθην θέσεως τοῦ κατὰ τὸ προηγούμενον ἀρθρον Ἐποπτικοῦ Προσωπικοῦ των σχολείων ἔχουν:

α) Διὰ τὴν θέσιν Ἐπιθεωρητοῦ Πρωτοβαθμίου (Στοιχειώδους)

παιδαγωγική λειτουργία και οργανωτική λειτουργία τα άφροδύτα εις τὰς περιφερείας, τὰς ἐβρας, τὴν κατ' ἐκότητα κατανομήν καὶ τὰς ἀρμοδιότητες τῶν Γενικῶν ἐπιθεωρητῶν Δευτεροβαθμίου (Μέσης) καὶ Πρωτοβαθμίου (στοιχειώδους) Ἐκπαιδεύσεως καὶ τῶν Ἐπιθεωρητῶν τῆς πρωτοβαθμίου (στοιχειώδους) Ἐκπαιδεύσεως.

8. Διὰ Βασιλικῶν Διαταγμάτων ἐκδιδόμενων προτάσει ἢ Ὑπουργῶν Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων καὶ κοινοτικῶν δύναται νὰ αὐξηθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν ὀργανισμῶν τῶν Γενικῶν Ἐπιθεωρητῶν καὶ Ἐπιθεωρητῶν υστεροβαθμίου (Μέσης) καὶ Πρωτοβαθμίου (στοιχειώδους) Ἐκπαιδεύσεως.

Παιδαγωγικὸν Ἰνστιτούτον.

Ἄρθρον 21.

1. Ἰδρύεται Παιδαγωγικὸν Ἰνστιτούτον ἐν Ἀθήναις. Τὸ παιδαγωγικὸν Ἰνστιτούτον εἶναι δημοσία ὑπηρεσία, ὑπαγόμενη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων.

2. Ἔργα τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου εἶναι:

α) Ἡ ἐπιστημονικὴ ἐρευνα τῶν ἐκπαιδευτικῶν προβλημάτων εἰς τὴν θεωρίαν καὶ τὴν πράξιν.

β) Ἡ μετεκπαίδευσις τῶν διδακτικῶν στελεχῶν τῶν σχολῶν παντὸς τύπου, καὶ

γ) Ἡ καθοδήγησις τοῦ ἐποπτικοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἐκπαιδεύσεως εἰς τὴν ὀρθὴν ἀσκῆσιν τῶν καθηκόντων του. Εἰσώτερον.

Δ. Ἡ συγκέντρωσις στοιχείων καὶ κατάρτισις μελετῶν:

α) Πρὸς καθορισμὸν τῆς διδακτέας ὕλης εἰς τὰ παντὸς τοῦ σχολεῖα.

β) Πρὸς ἐξασκίωσιν τῶν προσφορωτέρων μεθόδων διδακτικῆς ἐργασίας καὶ ἀγωγῆς καθόλου.

γ) Πρὸς ὀρθολογικὴν ὀργάνωσιν τῆς διοικήσεως καὶ τῆς γένειαι λειτουργίας τῶν σχολείων.

δ'. Ἡ ὀργάνωσις μαθημάτων, ἀσκήσεων, συζητήσεων καὶ ἐξέρων:

α) Πρὸς ἀνύψωσιν τῆς ἐπιστημονικῆς στάθμης τῶν ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν.

β) Πρὸς ἐνημέρωσιν αὐτῶν ἐπὶ τῶν νεωτέρων τάσεων καὶ ὁδῶν τῆς σχολικῆς ἐργασίας.

γ) Πρὸς καθοδήγησιν αὐτῶν εἰς τὰς μελέτας καὶ ἐκ-

δρων και Εισηγητών. Ο αριθμός των Συμβούλων ορίζεται εις 20, κατανέμεται δὲ ὡς ἑξῆς:

Διὰ τὴν Δευτεροβάθμιαν (Μέσην) Ἐκπαίδευσιν δέκα (10), ἔξ ὧν 4 Φιλολόγοι, 2 Μαθηματικοί, 2 Φυσικοί, 1 Θεολόγος καὶ 1 τῆς Σωματικῆς Ἀγωγῆς. Διὰ τὴν Πρωτοβάθμιαν (Στοιχειώδη) Ἐκπαίδευσιν ἑξ (6). Καὶ διὰ τὴν Ἑπαγγελματικὴν Ἐκπαίδευσιν τέσσαρες (4), λαμβανόμενοι ἐκ Πολιτικῶν Μηχανικῶν ἢ Μηχανολόγων ἢ Ἡλεκτρολόγων ἢ Οἰκονομολόγων. Ο ἄριθμός των Παρέδρων ορίζεται εἰς 20, κατανέμεται δὲ ὡς ἑξῆς: Διὰ τὴν Δευτεροβάθμιαν (Μέσην) Ἐκπαίδευσιν δέκα (10), ἔξ ὧν 3 Φιλολόγοι, 2 Μαθηματικοί, 2 Φυσικοί, 2 Θεολόγοι καὶ 1 Σωματικῆς Ἀγωγῆς. Διὰ τὴν Πρωτοβάθμιαν (Στοιχειώδη) Ἐκπαίδευσιν 7 καὶ διὰ τὴν Ἑπαγγελματικὴν Ἐκπαίδευσιν 3, λαμβανόμενοι ἐκ Πολιτικῶν Μηχανικῶν, ἢ Μηχανολόγων ἢ Ἡλεκτρολόγων ἢ Οἰκονομολόγων, ἢ ἐκ τῶν ἀσχολουμένων μὲ τὴν ἑκπαίδευσιν καὶ ἔχοντων πείραν τῶν προβλημάτων αὐτῆς. Ο ἄριθμός των Εἰσηγητῶν ορίζεται εἰς 12, ἦτοι: 2 Φιλολόγους, 1 Μαθηματικόν, 1 Φυσικόν, 1 Θεολόγον, 4 τῆς Πρωτοβάθμιας Ἐκπαίδευσως καὶ 3 λαμβανόμενοι ἐκ Πολιτικῶν Μηχανικῶν ἢ Μηχανολόγων ἢ Ἡλεκτρολόγων ἢ Οἰκονομολόγων.

5. Οἱ Σύμβουλοι ἔχουν βαθμὸν Β' τῆς κατηγορίας τῶν Εἰδικῶν Θέσεων καὶ μισθὸν τεχνικοῦ καθηγητοῦ Πανεπιστημίου. Οἱ Παρέδροι βαθμὸν καὶ μισθὸν Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Ἐκπαίδευσως. Οἱ Εἰσηγηταὶ διορίζονται ὡς δέκιοι μὲ βαθμὸν καὶ μισθὸν πρωτοβαθμίου καθηγητοῦ Μέσης Ἐκπαίδευσως. Μετὰ διατίαν κομιστοῦσάμενοι, λαμβάνουν βαθμὸν καὶ μισθὸν βοηθοῦ γυμνασάρχου.

6. Εἰσηγηταὶ διορίζονται διὰ Β. Δ) τος ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κατόπιν διαγωνισμοῦ τοῦ ὁποῦ αἱ λεπτομέρειαι καθορίζονται διὰ Β. Δ) των ἐκδιδομένων τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων.

α) Διὰ τὰς θέσεις τῆς Δευτεροβάθμιας (Μέσης) Ἐκπαίδευσως πτυχιούχοι ἡμετέρου ἢ ξένου Πανεπιστημίου, ἔχοντες πτυχίον τῆς ἐιδικότητος των καὶ ἑτεῖ ἑκπαιδευτικὴν ὑπηρεσίαν.

β) Διὰ τὰς θέσεις τῆς Πρωτοβάθμιας (Στοιχειώδους) Ἐκπαίδευσως, πτυχιούχοι Ψυχολογίας ἢ Παιδαγωγικῶν ἡμεδαποῦ ἢ ξένου Πανεπιστημίου ἔχοντες ἑτεῖ ἑκπαιδευτικὴν ὑπηρεσίαν. ἢ δημοδιδάσκαλοι (πτυχιούχοι Παιδαγωγικῶν Ἀκαδημιῶν ἢ πτυχιούχοι Διδασκαλίου μὲ ἀπολυτήριον γυμνασίου), ἔχοντες πτυχίον μεταεκπαίδευσως ἢ διετεῖς σπουδῶν Ψυχολογίας ἢ Παιδαγωγικῆς καὶ ἑτεῖ ἑκπαιδευτικὴν ὑπηρεσίαν.

γ) Διὰ τὰς θέσεις τῆς Ἑπαγγελματικῆς Ἐκπαίδευσως: Πολιτικοὶ μηχανικοὶ καὶ μηχανολόγοι - ἡλεκτρολόγοι ἔχοντες πτυχίον ἡμετέρας ἢ ξένης Ἀνωτάτης Τεχνικῆς Σχολῆς καὶ ἑτεῖ ἑκπαιδευτικὴν ὑπηρεσίαν (πλήρους ἢ μερικῆς ἀπασχολήσεως) εἰς Τεχνικὰς, Δημοσίας ἢ Ἰδιωτικὰς Σχολὰς, ἢ πτυχιούχοι Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν ἡμετέρου ἢ ξένου Παν-

8. Εἰς θέσεις Συμβούλων διορίζονται ἀνευ διαγωνισμοῦ οἱ ἔχοντες: α) διδακτορικὸν δίπλωμα ἐπιστήμης ἀντιστοίχου πρὸς τὰς θέσεις τὰς ὁποίας πρόκειται νὰ καταλάβουν καὶ σπουδᾶς εἰς τὸ ἐξωτερικὸν βεβαιουμένως διὰ πανεπιστημιακοῦ τίτλου ἢ τοῦλάχιστον διετεῖς, ἢ προκειμένου περὶ Συμβούλων διὰ τὴν Πρωτοβάθμιαν (Στοιχειώδη) Ἐκπαίδευσιν, διδακτορικὸν δίπλωμα ἢ τίτλους μεταπτυχιακῶν σπουδῶν Πανεπιστημίου εἰς τὴν Ψυχολογίαν ἢ Παιδαγωγικὴν, β) δεκαπενταετὴ τοῦλάχιστον δημοσίαν ἑκπαιδευτικὴν ἢ ἑκπαιδευτικὴν καὶ διοικητικὴν ὑπηρεσίαν, εἰς ἣν ὑπολογίζεται καὶ ἡ εἰς ἀνεγνωρισμένα ὡς ἰσότιμα σχολεῖα τοῦ Κράτους ἑκπαιδευτικὴ ὑπηρεσία καὶ γ) ἀξιόλογον συγγραφικὴν θρᾶσιν εἰς θέματα τῆς ἐιδικότητος των.

Ὁμοίως εἰς θέσιν Συμβούλων διορίζονται καὶ Παρέδροι τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου, κεκτημένοι πενταετὴ ὑπηρεσίαν εἰς τὴν θέσιν αὐτήν. Διὰ τὸν Σύμβουλον τὸν προερχόμενον ἐκ τοῦ Κλάδου τῶν Καθηγητῶν τῆς Σωματικῆς Ἀγωγῆς ἀντὶ διδακτορικοῦ διπλώματος ἢ ἄλλου πανεπιστημιακοῦ τίτλου ἀπαιτεῖται πτυχίον τῆς Ἑθνικῆς Ἀκαδημίας Σωματικῆς Ἀγωγῆς.

9. Κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος δύνανται νὰ διορίζωνται Σύμβουλοι καὶ Παρέδροι ἑκπαιδευτικοὶ λειτουργοὶ τῆς Δευτεροβάθμιας (Μέσης) Ἐκπαίδευσως ἢ μεταεκπαιδευθέντες εἰς Πανεπιστήμιον ἑκπαιδευτικοὶ λειτουργοὶ τῆς πρωτοβάθμιας (Στοιχειώδους) ἑκπαίδευσως ἀντιστοίχων πρὸς τὰς θέσεις ἐιδικότητων, ἔχοντες εικοσαετὴ τοῦλάχιστον λίαν εὐδόκμον δημοσίαν ἑκπαιδευτικὴν ὑπηρεσίαν προκειμένου περὶ θέσεων Συμβούλου καὶ δεκαπενταετὴ τοῦλάχιστον λίαν εὐδόκμον δημοσίαν ἑκπαιδευτικὴν ὑπηρεσίαν προκειμένου περὶ θέσεων Παρέδρου.

10. Ἀνώτατον ὄριον ἡλικίας πρὸς διορισμὸν εἰς θέσεις Εἰσηγητῶν εἶναι τὸ 40ὸν ἔτος, εἰς θέσεις Παρέδρων τὸ 45ον καὶ εἰς θέσεις Συμβούλων τὸ 50όν. Διὰ τοὺς τελοῦντας ἐν Δημοσίᾳ Ὑπηρεσίᾳ τὸ ὄριον τοῦτο αὐξάνεται ἀντιστοίχως εἰς 45, 50 καὶ 55. Κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος Ν. Δ. τὰ κατὰ τὸ προηγούμενον ἔδραον καθοριζόμενα ὅρια ἡλικίας αὐξάνονται κατὰ πάντα ἔτη.

11. Ο διορισμός εἰς τὰς θέσεις τῶν Παρέδρων καὶ Συμβούλων γίνεται διὰ Β. Δ) τος ἐκδιδομένου τῇ προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων Ὑπουργοῦ μετὰ τήλικον ὁριολογημένην γνώμην τῆς ἐλομελείας τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου.

12. Μετὰ τριετὴ ὑπηρεσίαν εἰς τὸ Παιδαγωγικὸν Ἰνστιτούτον οἱ Παρέδροι δύνανται τῇ κίτσει των νὰ μεταταγῶν, ἀναλόγως τῆς ἐιδικότητος των, εἰς θέσεις Γενικῶν Ἐπιθεωρητῶν Πρωτοβάθμιας (Στοιχειώδους) ἢ Δευτεροβάθμιας (Μέσης) ἢ Ἑπαγγελματικῆς Ἐκπαίδευσως, διὰ Β. Διατάγματος ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κατόπιν ἐιδικῆς κρίσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπilogῆς Γενικῶν Ἐπιθεωρητῶν Ἐκπαίδευσως καὶ ἐκτὸς πίνακος διοριστέων.

13. Κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος Ν. Δ. αἱ θέσεις Συμβούλων τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου κληροῦνται ἀπὸ τῶν ἀποβιβάσαντων τὸ Ὑπομνησμὸν τοῦ Ἰνστιτούτου εἰς

γεται Πανεπιστημίου ή άλλης Ανωτάτης Σχολής κατ' απο-
σπασιν ή διορισμόν από θέται θητεία δυνάμειν τ' άνωθεν.

16. Αρμοδιότητα Υπουργικού και Παιδαγωγικού Συμ-
βουλίου δια τούς Παρέδρους και Επικλητάς του Παιδαγωγι-
κού Ινστιτούτου άρχει ή Ολομέλεια του Παιδαγωγικού Ιν-
στιτούτου. Διά δε τούς Συμβούλους τή κατω νόμον υπηρεσια-
κόν συμβούλιον δια τούς υπαλλήλους πρώτου βαθμού και τής
κατηγορίας ειδικών θέσεων.

Άρθρον 22.

1. Τό Παιδαγωγικόν Ινστιτούτον άρχει τά άναθεωρούμενα
εις αὐτό έργα εν Ολομέλειά ή εν Τριῳματι ή εν Επιτροπῇ ή
διά τών κατ' ἑξῆς αὐτοῦ μελῶν κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Εσωτερικοῦ
Κανονισμοῦ ὁρισθῆναι.

2. Ἐκ τῶν Συμβούλων τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ινστιτούτου εἰς
διορίζεται Πρόεδρος καὶ εἰς Ἀντιπρόεδρος δι' ἀποφάσεις τοῦ
Υπουργικοῦ Συμβουλίου δημοσιευμένης διὰ τῆς Εφημερίδος
τῆς Κυβερνήσεως. ἐπὶ τριταί θητεία δυνάμειν τ' άνωθεν.

3. Κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος Ν. Α. τὸ
Παιδαγωγικόν Ινστιτούτον συγκροτεῖται εἰς σώμα εὐδὺς ὡς
διορισθῶν οἱ δώδεκα (12) ἐκ τῶν αἰκοῦ (20) Συμβούλων
αὐτοῦ.

4. Κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Υπουργοῦ Ἑθνικῆς Παι-
δείας καὶ Ὁργανισμῶν, μετὰ σύμφωνον γνώμη τοῦ Παιδα-
γωγικοῦ Ινστιτούτου, δύνανται νὰ μετέχουν εἰς τὰς ἐρεῖνας
τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ινστιτούτου καὶ εἰς τὴν ἐπ' αὐτοῦ εἰς δι-
δακτικὰ στελέχη παρεχομένην ἐκπαίδευσιν Καθηγηταὶ ή
Τηρηταὶ Ανωτάτων Σχολῶν, Λειτουργοὶ Πρωτοβαθμίου
(Στοιχειώδους), Δευτεροβαθμίου (Μέσης) καὶ Ἐπαγγελματι-
κῆς Ἐκπαίδευσως, Ἐκπαιδευτικοὶ Λειτουργοὶ ὑπηρετούντες
εἰς Παιδαγωγικὰς Ἀκαδημίας, καθῶς καὶ δημοσίαι ὑπάλ-
ληλοι ἄλλων κλάδων καὶ προσωπικότητες ἐκ τοῦ καθόλου
πνευματικοῦ κόσμου. Ἡ ἀνάθεσις ἐργασίας γίνεται εἰς αὐ-
τοὺς ἐπὶ ὁρισμένον χρόνον, καὶ ή μορφή των καθορίζεται διὰ
κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Υπουργῶν Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ
Ὁργανισμῶν καὶ Οἰκονομικῶν.

Άρθρον 23.

1. Εἰς τὸ Παιδαγωγικόν Ινστιτούτον ὑπάγονται ή ἑκατό-
κλιος Πρότυπος Σχολὴ Ἀδελφῶν, ή Γυναικεία Πρότυπος Σχο-
λὴ Πειραιῶς καὶ τὸ Πειραματικόν Χάνιον Τεχνικόν (Ἑ-
μνάσιον Πειραιῶς).

2. Διὰ Βατ. Διατάγματος, ἐκδιδομένου τῇ προτάσει τοῦ
Υπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Ὁργανισμῶν, δὲν καθο-
ρισθῶν τὰ τῆς σχέσεως τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ινστιτούτου πρὸς
τὰς ἐν αὐτῷ σχολαίς, τὰ τῆς υπηρεσιακῆς καταστάσεως τοῦ προ-
σωπικοῦ αὐτῶν καὶ πᾶσα ἀναγκαία λεπτομέρεια διὰ τὴν ἐφαρ-
μογὴν τῆς προηγουμένης παραγράφου, ἐφαρμοζόμενον ἀναλό-
γως τῶν διατάξεων τῶν διατεταμένων τῶν Πειραματικῶν Σχολείων
τῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης.

3. Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τοῦ Παιδαγωγικοῦ
Ινστιτούτου περιέρχεται εἰς αὐτὸ τὸ ἐκπαιδευτικόν ἔργον τοῦ
Διδακταλίου Μέσης Ἐκπαίδευσως, τῆς Μετεκπαιδεύσεως
Δημοδασκάλων εἰς τὰ Πανεπιστήμια Ἀθηνῶν καὶ Θεσσα-

λονίων καὶ Συντονισμοῦ ἐφ' ὅσον δὲν διορισθῶν ὡς μέλη τοῦ
Παιδαγωγικοῦ Ινστιτούτου καταλαμβάνουν αὐτοδικαίως, δι-
ατελούντες τὸν βαθμὸν καὶ μισθὸν ἐν ᾧ εὐρον σήμερον, θέσεις
Γενικῶν Ἐκπαιδευτῶν Δευτεροβαθμίου (Μέσης) ή Πρωτο-
βαθμίου (Στοιχειώδους) Ἐκπαίδευσως, πληρ' ἔκοντων εἰτι-
νας ἐντὺς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας τριάκοντα ἡμερῶν διὰ
δηλώσειν ὅτι δὲν ἀποδέχονται τὴν θέσιν αὐτήν, ὅποτε ἀπο-
λύονται λόγω καταργήσεως θέσεως.

3. Ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἡμερομηνίας τὰ ἐπὶ θέσει ὑπηρετοῦντα
μέλη τοῦ Ανωτάτου Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου ἀπολύονται,
τὰ δὲ κατ' ἀπόσπασιν ὑπηρετοῦντα ἐκπαιδευτοὶ εἰς τὰς ὁρ-
γανικὰς θέσεις των.

4. Ὁ θῆσις τῶν αἰρετῶν Ἐκπαιδευτικῶν Συμβούλων
Πρωτοβαθμίου (Στοιχειώδους) καὶ Δευτεροβαθμίου (Μέ-
σης) Ἐκπαίδευσως διατηρεῖται διὰ τὴν συγκρότησιν τῶν
Κεντρικῶν Ὑπηρεσιακῶν Συμβουλίων Πρωτοβαθμίου (Στοι-
χειώδους) καὶ Δευτεροβαθμίου (Μέσης) Ἐκπαίδευσως,
καθῶς καὶ τοῦ Συμβουλίου Ἐπίλογῆς τοῦ ἀποπαικτοῦ προσω-
πικοῦ τῶν σχολείων. Ἡ θητεία τῶν αἰρετῶν Ἐκπαιδευτικῶν
Συμβούλων ὀρίζεται εἰς τρία ἔτη. Οἱ νῦν κατέχοντες τὰς θέ-
σεις ταύτας παραμένουν μέχρι λήξεως τῆς τριτοῦς θη-
τείας των.

5. Ὁ μισθὸς τῶν αἰρετῶν Συμβούλων εἶναι, κατὰ τὸ χρο-
νικὸν διάστημα τῆς θητείας των, ἰσὺς πρὸς τὸν μισθὸν τῶν
Συμβούλων τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ινστιτούτου.

6. Διὰ Βασιλικῶν Διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ
Υπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Ὁργανισμῶν, δύνανται νὰ
ἐπικταθῇ ὁ θῆσις τοῦ αἰρετοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβούλου καὶ
ἐπὶ τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῆς Δημοσίας Ἐπαγγελματι-
κῆς Ἐκπαίδευσως. Διὰ τοῦ αὐτοῦ Βασιλικῶν Διατάγματος
ὀρίζονται τὰ τῶν δικαιουμένων ὑποβολῆς ὑποθηρσίτητος, τὰ
τῆς ἀνακηρύξεως τῶν ὑποθηρσίτων καὶ τὰ τοῦ τρόπου ἐκλογῆς
των. Ὡς πρὸς τὸν τρόπον διορισμοῦ, διάρκειαν τῆς θητείας
καὶ, ἰσχύουν αἱ ἀντίστοιχοι περὶ αἰρετῶν Ἐκπαιδευτικῶν
Συμβούλων διατάξεις.

7. Τὰ κατὰ τὰς ἐπὶ μέρος ὑπηρεσίας καὶ τὴν καθόλου
λειτουργίαν τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ινστιτούτου, καθορίζονται δι'
Εσωτερικοῦ Κανονισμοῦ, ὃ ὁποῖος συντάσσεται ὑπὸ τῆς ὁλο-
μελείας τοῦ Σώματος καὶ κυρεῖται διὰ Βασιλικῶν Διατάγμα-
τος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Υπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας
καὶ Ὁργανισμῶν.

Άρθρον 25.

1. Τό προσωπικόν τῆς Γραμματείας τοῦ Παιδαγωγικοῦ
Ινστιτούτου λαμβάνεται ἐξ ὑπαλλήλων τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρε-
σίας τοῦ Υπουργείου Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Ὁργανισμῶν,
περιλαμβάνεται ἐντὺς τοῦ ὁρίσμου τῶν διὰ τοῦ ἀπομένου
ἁρθροῦ τοῦ παρόντος Ν. Α. συνιστωμένων θέσεων καὶ ἀποτε-
λεῖται ἐξ :

α. Ἐνὸς Διευθυντοῦ ἐπὶ βαθμῶ 3ῃ ή 2ῃ τῆς Α' κατηγο-
ρίας.

β. Τεσσάρων Τμηματορχῶν ἐπὶ βαθμῶ 3ῃ ή 4ῃ τῆς Α' κα-
τηγορίας.

Τὸ λοιπὸν βοηθητικὸν ὑπαλλήλικόν προσωπικόν τῆς Γραμ-

β) Όκτώ θέσεις επί 5ω ή 4ω βαθμῶ ἐξ ὧν 6 τῆς Α' κατηγορίας, 2 τῆς Β' κατηγορίας.

γ) Δέκα ἐξέ θέσεις ἐπὶ βαθμῶ 8ω-9ω τῆς Α' κατηγορίας.

δ) Δέκα θέσεις ἐπὶ βαθμῶ 11ω-12ω τῆς Β' κατηγορίας καὶ τριῶν διπλογραφῶν ἐπὶ τῷ αὐτῷ βαθμῷ.

ε) Τρεῖς θέσεις κλητῶν ἐπὶ βαθμῶ 13ω-14ω τῆς Γ' κατηγορίας.

στ) Ἐξ καθαριστηῶν προσλαμβανομένων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ν. 2314/1953.

ζ) Τρεῖς θέσεις ὁδηγῶν ἀνεγκυρίων ἐπὶ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου.

3. Εἰςπαγωγικὸς βαθμὸς τῶν θέσεων διοικητικῶν γραμματέων τῆς Α' κατηγορίας τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων ὁρίζεται ὁ ὅπως (8ος) εἰς τὸν ὅποιον ἀναφέρονται καὶ αἱ ἡδὴ ὑφιστάμεναι ὁμοειδῆς θέσεις. Τὸν ἐκθρόνον τοῦτον ἔχουν αὐτοδικαίως ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Ν. Δ. οἱ διοικητικοὶ Γραμματεῖς τῆς Α' κατηγορίας.

4. Ἐκπαιδευτικοὶ λειτουργοὶ ἀπολυθέντες τῆς Ὑπηρεσίας, διότι δὲν ἐπανηλθον ἐμπροσθέντως ἐξ ἀλλοδαπῆς, ὅπου μετέβησαν πρὸς μετακπαίδευσιν ἰδίᾳς δαπάναις, δύνανται νὰ ἀναδιορισθῶσιν εἰς κανὲς θέσεις τῆς εἰδικότητός των, ἐφ' ὅσον ὑποβάλωσι σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν κτηθέντων τίτλων σπουδῶν εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἐντὸς ἑτοῦς ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος καὶ γνωματεύσῃ ἐπὶ τοῦ ἀναδιορισμοῦ των τὸ ἀρμόδιον Ὑπηρεσιακὸν Συμβούλιον.

5. Ὑπάλληλοι ἐπὶ 5ω βαθμῷ Α' Κατηγορίας τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων ἔχοντες πτυχίον Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας ἢ Διδασκαλείου δύνανται νὰ ἐντάσσωνται εἰς τοὺς οἰκείους πίνακας προκτείνων εἰς ἀνωτέρους βαθμούς, ἐξελισσόμενοι μέχρι καὶ τοῦ 4ου βαθμοῦ.

6. Τεχνικοὶ ὑπάλληλοι Α' Κατηγορίας τῆς εἰδικῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων δύνανται μετὰ πρότασιν τοῦ οἰκείου Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου νὰ καταλάβουν κανὲς ὁργανικὰς θέσεις τοῦ βαθμοῦ των, τῆς εἰδικότητος τὴν ὁποίαν κατέχουν καὶ προσφέρονται εἰς ὑπάρχουσαν κενὴν θέσιν, ἐφ' ὅσον ἔχουν συμπληρώσει τὸν πρὸς προαγωγὴν χρόνον εἰς τὸν βαθμὸν των. Ἐκ τῶν ὁργανικῶν θέσεων τεχνικῶν ὑπαλλήλων Β' Κατηγορίας (Ὑπομηχανικῶν) τέσσαρες ὁρίζονται ἐπὶ 4ω βαθμῷ.

7. Ἐπὶ μίαν τριετίαν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος εἰς τοὺς πίνακας προκτείνων εἰς τὸν 3ον βαθμὸν ὑπαλλήλων τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων δύνανται νὰ ἐντάσσωνται ὑπάλληλοι ἐπὶ 4ω βαθμῷ Α' Κατηγορίας πτυχιοῦχοι Ἀνωτάτων Σχολῶν κακτεγμένοι ὑπερδυναμικῆς ὑπηρεσίας, εἰς δὲ τοὺς πίνακας προκτείνων εἰς τὸν 3ον βαθμὸν ὑπάλληλοι ἐπὶ 5ω βαθμῷ Α' Κατηγορίας, κακτεγμένοι ὑπερδυναμικῆς ὑπηρεσίας.

8. Ἡ παράγραφος 4 τοῦ ἄρθρου 32 τοῦ Ν.Δ. 3971/1950 ὡς πρὸς τὰ ἐπὶ πραγματικῆς προῦπηρεσίας, δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν προκειμένου περὶ ἀναπήρων καὶ θυμάτων πολέμου καὶ ἀριστούχων. Οὗτοι ἀναδιορίζονται ἀνεξαρτήτως χρόνου προῦπηρεσίας, ἐφ' ὅσον δὲν συντελέσωσιν τὸ 50ὸν ἐτος τῆς ηλικίας των, ὑποβάλλουσι δὲ σχετικὴν αἴτησιν ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος.

Κεντρικὸν καὶ Ὑπηρεσιακὸν Συμβούλια Ἐκπαιδεύσεως.

Ἄρθρον 27.

1. Παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων συνιστῶνται τρία Κεντρικὰ Ὑπηρεσιακὰ Συμβούλια Ἐκπαιδεύσεως, τὰ ὁποῖα ἐρεῖξῃ ὁ ἄριστος τὸ διοικητικὸν καὶ παιδαγωγικὸν ἔργον τοῦ διὰ τοῦ παρόντος Ν. Δ. καταρτισμένου Ἀνωτάτου Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν Τμημάτων αὐτοῦ, ὡς θέλει εἰδικότερον καθορίσει Β.π. Διεύθυντα ἐκδιδόμενον πρότασι τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων. Τὸ πρῶτον (Α') Συμβούλιον ἐπιλαμβάνεται τῶν ζητημάτων ὑπηρετικῆς καταστάσεως τοῦ διδακτικοῦ καὶ ἐπισκοπικοῦ Προσωπικοῦ τῆς Πρωτοβάθμιας (Στοιχειώ-

δους) Ἐκπαιδεύσεως. Τὸ δεύτερον (Β) Συμβούλιον ἐπιλαμβάνεται τῶν ζητημάτων ὑπηρετικῆς καταστάσεως τοῦ διδακτικοῦ καὶ ἐπισκοπικοῦ Προσωπικοῦ τῆς Δευτεροβάθμιας (Μέσης) Ἐκπαιδεύσεως. Τὸ Τρίτον (Γ) Συμβούλιον ἐπιλαμβάνεται τῶν ζητημάτων ὑπηρετικῆς καταστάσεως τοῦ διδακτικοῦ καὶ ἐπισκοπικοῦ Προσωπικοῦ τῆς Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως.

2. Τὸ πρῶτον (Α') τῶν κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον Κεντρικῶν Ὑπηρεσιακῶν Συμβουλίων ἀποτελεῖται ἐξ ἐνὸς Συμβούλου τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου, ὡς Προέδρου, ἐξ ἐνὸς Παρέδρου τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου, ὡς Ἀντιπροέδρου, τοῦ αἰρετοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου τῆς Πρωτοβάθμιας (Στοιχειώδους) Ἐκπαιδεύσεως καὶ δύο Γενικῶν Ἐπιθεωρητῶν τῆς Πρωτοβάθμιας (Στοιχειώδους) Ἐκπαιδεύσεως, ὡς μελῶν. Τοῦ Συμβουλίου τούτου μετέχει ἀνεὺ φήρου ὁ Διευθυντὴς τῆς παρὰ τῇ Κεντρικῇ Ὑπηρεσίᾳ τοῦ Ὑπουργείου Διευθύνσεως Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ του. Τὸ δεύτερον (Β) ἀποτελεῖται ἐξ ἐνὸς Συμβούλου τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου, ὡς Προέδρου, ἐνὸς Παρέδρου τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου, ὡς Ἀντιπροέδρου, τοῦ αἰρετοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου τῆς Δευτεροβάθμιας (Μέσης) Ἐκπαιδεύσεως καὶ δύο Γενικῶν Ἐπιθεωρητῶν τῆς Δευτεροβάθμιας (Μέσης) Ἐκπαιδεύσεως, ὡς μελῶν. Τοῦ Συμβουλίου τούτου μετέχει ἀνεὺ φήρου ὁ Διευθυντὴς τῆς παρὰ τῇ Κεντρικῇ Ὑπηρεσίᾳ τοῦ Ὑπουργείου Διευθύνσεως Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ του. Τὸ τρίτον (Γ') ἐξ ἐνὸς Συμβούλου τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου, ὡς Προέδρου, δύο Παρέδρων τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ ἀρχαιότερος εἶναι Ἀντιπρόεδρος καὶ δύο Γενικῶν Ἐπιθεωρητῶν Τεχνικῆς καὶ Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως. Τοῦ Συμβουλίου τούτου μετέχει ἀνεὺ φήρου ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ του.

3. Μετὰ τὸν διορισμὸν αἰρετοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως τὴν θέσιν τοῦ ἐνὸς Παρέδρου τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου εἰς τὸ τρίτον (Γ) Συμβούλιον καταλαμβάνει ὁ αἰρετὸς Σύμβουλος Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως.

4. Οἱ Πρόεδροι, Ἀντιπρόεδροι καὶ τὰ μέλη τῶν ἀνωτέρω Κεντρικῶν Ὑπηρεσιακῶν Συμβουλίων (πλὴν τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ καὶ τῶν Διευθυντῶν τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου) ὁρίζονται ἐπὶ μονοτείᾳ θητείας ἀρχομένη ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου, δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων. Τα αὐτὰ πρόσωπα δὲν δύνανται νὰ διορισθῶσιν ἐπὶ δύο συνεχεῖς θητείας ἐξαιρέσει τῶν αἰρετῶν Ἐκπαιδευτικῶν Συμβουλίων. Τὰ μέλη τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου, τὰ μετέχοντα τῶν Κεντρικῶν Ὑπηρεσιακῶν Συμβουλίων, προέρχονται ἀντιστοίχως ἐκ τῶν οἰκείων βαθμίδων καὶ κλάδων τῆς ἐκπαιδεύσεως.

5. Κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος Ν. Δ. ἡ κατὰ τὰ ἄνω θητεία ὁρίζεται ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τοῦ διορισμοῦ μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου τοῦ ἐπομένου ἐτους.

6. Ὅσους ἐπιλαμβάνονται ὑποθέσεων κατ' ἀνακομὴν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων τὰ Κεντρικὰ Ὑπηρεσιακὰ Συμβούλια Ἐκπαιδεύσεως συνθέτουνται ἐκ τῶν μελῶν τοῦ κατὰ περίπτωσιν Συμβουλίου καὶ τῶν Προέδρων τῶν δύο ἄλλων Συμβουλίων. Κατὰ τὴν νέαν σύνθεσιν προεδρεύει ὁ ἀρχαιότερος τῶν Προέδρων.

7. Τὰ μέλη τῶν Κεντρικῶν Ὑπηρεσιακῶν Συμβουλίων Ἐκπαιδεύσεως κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θητείας των ἀποσπῶνται παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων καὶ ἐκτελοῦν τὸ ἀντεθὸν εἰς αὐτὰ ἔργον.

8. Τὸ διοικητικὸν καὶ παιδαγωγικὸν ἔργον τοῦ Ἀνωτάτου Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν Τμημάτων αὐτοῦ περιέρχεται εἰς τὰ κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον Κεντρικὰ Ὑπηρεσιακὰ Συμβούλια Ἐκπαιδεύσεως ἀπὸ τῆς ἐναρξέως τῆς λειτουργίας τοῦ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου, μέχρι δὲ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἐπὶ τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου προλαβέντος Β.π. Διευτμήσεως τὸ ἔργον τοῦτο ἔχει τὴν αὐτὴν ἐκτε-

σιν και άσκήται κατά τόν αυτόν τρόπον, ώς μέχρι σήμεραν.

9. Χρέη Γραμματέων εις τά άνωτέρω Κεντρικά Υπηρεσιακά Συμβούλια Εκπαιδεύσεως άνατίθενται δι' άποφάσεως του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων εις υπαλλήλους της Κεντρικής Υπηρεσίας αυτού.

Άρθρον 28.

Διά Βασ. Διαταγμάτων εκδιδομένων προτάσει του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ρυθμίζονται τά κατά την σύστασιν και σύνθεσιν των πάσης φύσεως και άρμοδιότητος Περιφερειακών Υπηρεσιακών Συμβουλίων, και τά άφωρῶντα εις τας προαγωγάς, τούς διασρισμούς, τας μεταθέσεις και τας άποσπάσεις, καθώς και την πειθαρχικήν δικαιοδοσίαν και διαδικασίαν, ώς πρὸς τὸ άποπτικόν, διδασκτικόν και βοηθητικόν προσωπικόν της Δημοσίας Εκπαιδεύσεως, Γενικής και Επαγγελματικής.

Άρθρον 29.

1. Διά Βασ. Διαταγμάτων εκδιδομένων προτάσει του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων δύνανται νά κωδικοποιηθῶν εις έν ή ελάχιστην κάμενα πάντοι αἱ ισχύουσαι διατάξεις περί Πρωτοβάθμίου (Στοιχειώδους) και Δευτεροβάθμίου (Μέσης) Εκπαιδεύσεως, περί Παιδαγωγικών Ακαδημιῶν και λοιπών Σχολῶν Εκπαιδεύσεως Εκπαιδευτικῶν Λειτουργῶν περί Σχολικών Βιβλίων και του Παιδαγωγικοῦ Τυποτυπού.

2. Η σύνταξις της κατά τὸ προηγούμενον άρθρον κωδικοποιήσεως δύναται νά άνατεθῇ εις Ἐπιτροπήν ὀριζομένην δι' άποφάσεως του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευ-

μάτων. Η άποζημίωσις των μελών της Ἐπιτροπῆς καθορίζεται διὰ κοινῆς άποφάσεως των Υπουργῶν Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικῶν.

Άρθρον 30.

Από της ισχύος του παρόντος Ν. Δ. άρχομένης από της δημοσιεύσεως του καταργείται πάσα προγενεστέρα διάταξις αναφερομένη εις θέματα ρυθμιζόμενα ὑπ' αυτού.

Εν Αθήναις τῇ 16 Ὀκτωβρίου 1964

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Β.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΓΕΩΡΓ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΣΤ. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ, ΣΤ. ΚΩΣΤΟΠΟΤΑΟΣ, Ν. ΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, Ι. ΤΟΥΜΠΑΣ, Κ. ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ, ΣΤ. ΧΟΥΤΑΣ, Ν. ΕΞΑΡΧΟΣ, ΑΝΔΡ. ΚΟΚΚΕΒΗΣ, Γ. ΜΠΑΚΑΤΣΕΛΟΣ, Ι. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ, ΛΟΥΚΗΣ ΑΚΡΙΤΑΣ, ΚΩΝΣΤ. ΜΑΡΗΣ, ΜΙΧ. ΣΤΕΦΑΝΙΑΝΣ, Ν. ΚΟΥΝΤΟΥΡΗΣ, ΑΓΓ. ΑΓΓΕΛΟΥΤΣΗΣ, ΕΤΑΓΓ. ΑΡΒΑΝΙΤΑΚΗΣ, Γ. ΜΤΑΩΝΑΣ.

Εθεωρήθη και έτέθη ή μεγάλη του Κράτους σφραγίς.

Εν Αθήναις τῇ 20 Ὀκτωβρίου 1964

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΝΙΚ. ΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

γ. Τα Θέματα των Εξετάσεων του 1965, έτους εφαρμογής του Ακαδημαϊκού Απολυτηρίου

4. Θέματα τῶν ἐξετάσεων τοῦ ἡμε-
ρηαίου ἰσοδυναμίου 1965.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΝ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΟΝ ΤΥΠΟΥ Β

1. ΑΛΓΕΒΡΑ

1ον) Διατυπώσατε τὸν ὁρισμὸν τῆς Γεωμ. Προόδου, Δύνασθε ἀπὸ τὸν ὁρισμὸν αὐτὸν νὰ συμπεράνετε, ὅτι διὰ γεωμ. πρόδον μετὰ περισσότερους τῶν τριῶν δρων ἐνδέχεται νὰ εἶναι οἱ δροι τάξεως $3n+1, 3n+2, 3n+3$ νενφ ἀντιστοίχως ἴσοι μετὰ τὸν 1ον, 2ον καὶ 3ον δρον τῆς; Δικαιολογήσατε τὴν ἀπάντησιν.

Δύοις: Θεωροῦμεν μίαν ἀκολουθίαν (πραγματικῶν ἢ μιγαδικῶν) ἀριθμῶν: $\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3, \dots, \alpha_n, \dots$. Τὴν ἀνωτέρω ἀκολουθίαν ὀνομάζομεν «γεωμετρικὴν πρόδον» τότε καὶ μόνον τότε, ἂν ὑπάρχῃ ἀριθμὸς (πραγματικὸς ἢ μιγαδικὸς) ω , ὥστε νὰ ἰσχύῃ $\alpha_n = \alpha_1 \omega^{n-1}$, $\forall$ νενφ.

Τὸν ἀριθμὸν ω ὀνομάζομεν λόγον τῆς γεωμετρικῆς προόδου. Ἀπὸ τὸν ἀνωτέρω ὁρισμὸν ἔπεται ὅτι ἐκάστη γεωμετρικὴ πρόδος ὁρίζεται πλήρως ὅταν δίδεται ὁ πρῶτος δρος αὐτῆς α_1 καὶ ὁ λόγος ω .

Θὰ ἐξετάσωμεν τώρα ἂν ὑπάρχῃ γεωμετρικὴ πρόδος εἰς τὴν ὅποιαν νὰ εἶναι:

$$\begin{array}{l|l} \alpha_{3n+1} = \alpha_1 & \\ \alpha_{3n+2} = \alpha_1 & \forall \in \Phi \\ \alpha_{3n+3} = \alpha_1 & \end{array} \quad (1)$$

* Ἀπὸ τὸν ἀνωτέρω ὁρισμὸν ἔπεται ὅτι αἱ (1) ἰσοδυναμοῦν μετὰ τὰς

$$\begin{array}{l|l} \alpha_1 \omega^{3n} = \alpha_1 & \\ \alpha_1 \omega^{3n+1} = \alpha_1 \omega & \forall \in \Phi \\ \alpha_1 \omega^{3n+2} = \alpha_1 \omega^2 & \end{array} \quad (2)$$

I. Θεωροῦμεν τὰς γεωμετρικὰς προόδους εἰς τὰς ὅποιαις εἶναι $\omega=0$.

Εἰς αὐτὰς αἱ (2) ἰσοδυναμοῦν μετὰ $\alpha_1 = 0$.

Δηλ. εἰς τὴν γεωμετρικὴν πρόδον εἰς τὴν ὅποιαν εἶναι $\alpha_1 = \omega = 0$ ἰσχύουν αἱ (2) συνεπῶς καὶ αἱ (1) $\forall$ νενφ.

II. Θεωροῦμεν τὰς γεωμετρικὰς προόδους εἰς τὰς ὅποιαις εἶναι $\omega \neq 0$ καὶ $\alpha_1 \neq 0$. Εὐκόλως διαπιστοῦται ὅτι εἰς αὐτὰς δὲν ἰσχύουν αἱ (2) Ἐπομένως δὲν ἰσχύουν καὶ αἱ (1).

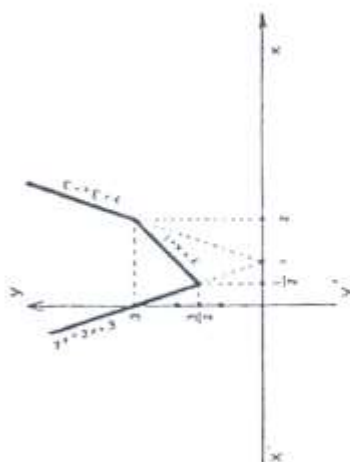
III. Θεωροῦμεν τὰς γεωμετρικὰς προόδους εἰς τὰς ὅποιαις εἶναι $\alpha_1 \omega \neq 0$. Εὐκόλως διαπιστοῦται ὅτι αἱ (2) ἰσοδυναμοῦν μετὰ τὴν $\omega^{3n} = 1$, νενφ (3).

Επομένως $\forall x \in \mathbb{R}$ είναι $y(x) \geq \frac{3}{2}$, όπου η ισότης λαμβάνει χώραν μόνον διά $x = \frac{1}{2}$.

Εάν τώρα $x_1 \geq 2$ τότε αφού $x_1 + x_2 = 2$ θα είναι $y(x_1) = |x_1 - 2| + |2x_1 - 1| = 3x_1 - 3$ και $y(x_2) = |x_2 - 2| + |2x_2 - 1| = |x_1 - 1| + |2x_1 - 3| = 3x_1 - 3$, δηλαδή $y(x_1) = y(x_2)$.

Με την βοήθειαν των εκφράσεων τας οποίας λαμβάνει η $y(x)$ εις τὰς ἄνω καθορισθέντα διαστήματα ἔχουμεν τὴν ἀκόλουθον γραφικὴν παράστασιν αὐτῆς.

Εκ τῆς γραφικῆς παραστάσεως προκύπτει ὅτι $\forall x \in \mathbb{R}$ είναι $y(x) \geq \frac{3}{2}$.

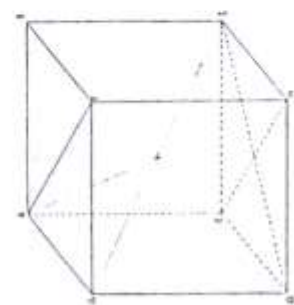
2. ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ

Ζήτημα Α': Ἐκφράσατε τὸ ἀθροισμα τῶν τετραγώνων δύο πλευρῶν παντὸς τριγώνου συναρτήσει ἄλλων στοιχείων τοῦ τριγώνου. Ὁμοίως τὴν διαφοράν τῶν τετραγώνων αὐτῶν (Ἄνευ ἀποδείξεων).

$$\Delta\text{ύσεις: } b^2 + \gamma^2 = 2u^2 + \frac{a^2}{2} \text{ καὶ } b^2 - \gamma^2 = 2(M\Lambda'). \alpha$$

Ὁπου M τὸ μέσον τῆς $B\Gamma$ καὶ $AA' \perp B\Gamma$

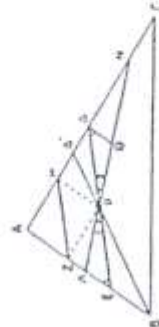
Ζήτημα Β': Παρὸν τοῦ ὁποῦ αὐ διαγώνιοι εἶναι ἴσοι εἶναι ἄρθογώνιον.

παρ/μον καὶ (ἐξ ὑποθέσεως) $\Lambda\text{H} = \text{E}\Gamma$, τὸ $\Lambda\Gamma\text{H}\text{E}$ εἶναι ὀρθογώνιον, ἄρα $\Lambda\text{E}\perp\text{E}\text{H}$. Ὁμοίως $\Delta\Theta\perp\text{OZ}$ (ἐκ τοῦ ὁρθογ. $\Delta\Theta\text{ZB}$) ἄρα καὶ ἡ παρ/λος τῆς ΛE εἶναι ὀρθογώνιος πρὸς τὴν ΘZ . Ἐπομένως $\Lambda\text{E}\perp\text{E}\text{H}$ ἐπὶ τὸ ἐπίπεδον $\Theta\text{E}\text{Z}$.

Ὁμοίως ἀποδεικνύεται ὅτι καὶ ἡ EH εἶναι κάθετος ἐπὶ τὰς ἄλλας εἰς τὰς οποίας καταλήγει. Ἄρα τὸ παρ/δον εἶναι ὀρθογώνιον.

Ζήτημα Γ': Ἐστω τὸ τρίγωνον $\Lambda\text{B}\Gamma$ καὶ τυχόν σημείον P ἐντὸς αὐτοῦ. Θεωροῦμεν τέμνουσαν (τ) διερχομένην διὰ τοῦ P , καὶ καλούμεν E_1, E_2 τὰ ἔμβασά τῶν προκυπτόντων μερῶν τοῦ τριγώνου καὶ E τὸ συναλλικὸν ἔμβασδὸν τοῦ τριγώνου. Ζητεῖται νὰ εὐρεθῇ ἡ θέσις τῆς (τ) διὰ τὴν ὅποیان τὸ τρίγωνον τοῦ ὁποῦ εἶναι E_1 , ἔχει τὸ μικρότερον δυνατὸν ἔμβασδον.

Δύσεις: Ἐκ τοῦ P φέρω: $P\text{Z} \parallel \Lambda\Gamma$ καὶ $P\text{H} \parallel \Lambda\text{B} \Rightarrow \text{ZH}$ ὁρισμένη. φέρω $\text{EP}\Delta \parallel \text{ZH}$. Ἐπειδὴ τὰ $\text{ZH}\Delta\text{P}$ καὶ ZHPE παρ/μα ἔσται $\text{EP}=\text{PD}$ ($=\text{ZH}$). φέρω καὶ τὴν τυχούσαν τέμνουσα ΛPN . Θὰ δεῖξωμεν ὅτι $\text{E}\Lambda\text{E}\Delta < \text{E}\Lambda\text{N}$, ἄρα ἡ $\text{E}\Delta$ εἶναι ἡ ζητούμενη τέμνουσα.

* Ἄν Θ τομὴ τῆς ἐκ τοῦ Δ παραλλήλου πρὸς τὴν ΛB καὶ τῆς $P\text{H}$ θὰ εἶναι $\widehat{\Theta\Delta\text{N}} = \widehat{\Lambda}$ ἄλλὰ εἶναι καὶ $\widehat{P\Delta\text{N}} > \widehat{\Lambda}$ (ἐξωτερικὴ τοῦ $\Delta\Lambda\text{E}$) ἄρα $\widehat{P\Delta\text{N}} > \widehat{\Theta\Delta\text{N}}$ ἄρα $\Theta\Delta$ μεταξὺ τῶν ΔP καὶ ΔH ἄρα Θ μεταξὺ τῶν P καὶ N . (Θεωρήσαμε ἐδῶ τὸ N κείμενον ἐκτὸς τοῦ τμήματος $\Lambda\Delta$, ἄλλως θὰ φέρωμεν ἀπὸ τὸ E παράλληλον πρὸς τὴν $\Lambda\Gamma$). Εἶναι τρίγωνον $\Lambda\text{EP} = \text{P}\Delta\Theta$ [$\text{EP}=\text{PD}$, $\widehat{\text{P}\Lambda\text{E}} = \widehat{\text{E}\Delta\text{P}}$]. Τότε ἔχομεν $\text{E}\Lambda\text{N} = \text{E}\Lambda\text{P}\Delta + \text{EP}\Delta\Theta + \text{E}\Lambda\Delta\text{P} + \text{E}\Delta\Theta\text{N} = \text{E}\Lambda\text{P}\Delta + \text{E}\Delta\Theta\text{N} + \text{E}\Lambda\text{P}\Delta + \text{E}\Delta\text{P}\Theta = \text{E}\Lambda\text{E}\Delta + \text{E}\Delta\Theta\text{N} = \text{E}\Lambda\text{E}\Delta < \text{E}\Lambda\text{N}$. Ἐπομένως ἡ $\text{E}\Delta$ εἶναι ἡ θέσις τῆς ζητούμενης τεμνούσης (τ).

Διευκρίνσεις: Ἄν τ ἢ Δ ἢ τὸ E (π.χ. τὸ E) δὲν κεῖται ἐπὶ πλευρᾷ ἄλλᾳ ἐπὶ προσεγγίσεως ἢ ΔE δὲν γίνεται δεκτὴ. Τότε ὡς ἀποδεικνύεται ἡ ζητούμενη εἶναι ἡ $\text{B}\text{P}\Delta'$. Ἄν ἐργασθῶμεν ἀναλόγως θὰ εὐρεθῶμεν 2 ἀκόμη εὐθείας. Ἐκ τῶν τριῶν αὐτῶν εὐθειῶν λύσις εἶναι ἡ ἀντιστοιχοῦσα εἰς τὸ ἐλάχιστον ἐκ τῶν τριῶν E_1 . Ἄρα θὰ πρέπει νὰ μετρηθῶν τὰ ἔμβασά τὰ ὅποια ὑπολογίζονται εὐκόλως τριγωνομετρικῶς.

3. ΤΡΙΓΩΝΟΜΕΤΡΙΑ

- 1) Θεωρία. Νά γίνουν λογιστάι διά τών λογαριθμίων αι παραστάσεις
α) $\eta\mu A - \eta\mu B$ β) $\eta\mu A - \sigma\upsilon\nu B$

Λύσεις: 1) Είναί $A = \frac{A+B}{2} + \frac{A-B}{2} \Leftrightarrow \eta\mu A = \eta\mu \left(\frac{A+B}{2} + \frac{A-B}{2} \right) \Leftrightarrow$

$$B = \frac{A+B}{2} - \frac{A-B}{2} \Leftrightarrow \eta\mu B = \eta\mu \left(\frac{A+B}{2} - \frac{A-B}{2} \right) \Leftrightarrow$$

$$\eta\mu A = \eta\mu \frac{A+B}{2} \sigma\upsilon\nu \frac{A-B}{2} + \sigma\upsilon\nu \frac{A+B}{2} \eta\mu \frac{A-B}{2}$$

$$\eta\mu B = \eta\mu \frac{A+B}{2} \sigma\upsilon\nu \frac{A-B}{2} - \sigma\upsilon\nu \frac{A+B}{2} \eta\mu \frac{A-B}{2}$$

$$\eta\mu A - \eta\mu B = 2 \sigma\upsilon\nu \frac{A+B}{2} \eta\mu \frac{A-B}{2}$$

2) Είναί, $\eta\mu A - \sigma\upsilon\nu B = \eta\mu A - \eta\mu \left(\frac{\pi}{2} - B \right) =$

$$= 2 \sigma\upsilon\nu \left(\frac{A-B}{2} + \frac{\pi}{4} \right) \eta\mu \left(\frac{A+B}{2} + \frac{\pi}{4} \right)$$

- 2) Άσκησης. Τριγώνου $\Delta B \Gamma$ τά μήκη τών πλευρών είναι α, β, γ , καί τά μέτρα τών απέναντι γωνιών Λ, B, Γ . Έάν $\eta\mu \Lambda = \frac{4}{5}$, $\sigma\upsilon\nu B = \frac{12}{13}$ καί $\gamma = 39 \mu$, νά εύρεθῇ ἡ τιμή τοῦ α καί τοῦ ἐμβαδοῦ E τοῦ τριγώνου.

Λύσεις: Είναί: $\sigma\upsilon\nu \Lambda = \pm \sqrt{1 - \eta\mu^2 \Lambda} = \pm \sqrt{1 - \left(\frac{4}{5}\right)^2} =$

$$= \pm \frac{3}{5}, \eta\mu B = \sqrt{1 - \sigma\upsilon\nu^2 B} = \sqrt{1 - \left(\frac{12}{13}\right)^2} = \frac{5}{13}$$

καί $\eta\mu \Gamma = \eta\mu (A+B) = \eta\mu A \sigma\upsilon\nu B + \sigma\upsilon\nu A \eta\mu B$

α) Άν $\sigma\upsilon\nu \Lambda = \frac{3}{5} \Leftrightarrow \eta\mu \Gamma = \frac{4}{5} \cdot \frac{12}{13} + \frac{3}{5} \cdot \frac{5}{13} = \frac{63}{65}$ καί ἀπὸ

$$\frac{\alpha}{\eta\mu \Lambda} = \frac{\gamma}{\eta\mu \Gamma} \Leftrightarrow \alpha = \frac{\gamma \eta\mu \Lambda}{\eta\mu \Gamma} = \frac{676}{21} \mu$$
 καί $E = \frac{1}{2} \sigma\upsilon\nu B = \frac{1690}{7} (\mu^2)$

β) Άν $\sigma\upsilon\nu \Lambda = -\frac{3}{5} \Leftrightarrow \eta\mu \Gamma = \frac{33}{65}$ καί $\alpha = \frac{676}{11} (\mu)$ $E = \frac{5070}{11} (\mu^2)$

- 3) Άσκησης. Θεωρούμεν τὸν τριγ. κύκλον τοῦ ὁποῦ τοῦ τόξα με-

τροῦνται εἰς ἀκτίνα, λαμβάνομεν τρεῖς πραγματικούς ἀριθμούς α, β, γ μεγαλύτερους τοῦ μηδενὸς καί τοιοῦτους ὥστε $\alpha - \beta > 0$. Νά δευθῇ ὅτι ἡ ἐξίσωση $\gamma \eta\mu^2 x - \beta \eta\mu x + \alpha = 0$ δὲν ἔχει λύσιν.

Λύσεις: 1) Θεωρούμεν τὰς τιμὰς τοῦ x διὰ τὰς ὁποίας

$$\text{εἶναι } -1 \leq \eta\mu x \leq 0$$

 (1)
 Ἀπὸ (1) $\Leftrightarrow -\eta\mu x \geq 0$
 (2)
 Ἐπειδὴ $\beta > 0$ ἀπὸ (2) $\Leftrightarrow -\beta \eta\mu x \geq 0$
 (3)
 Ἐπειδὴ εἶναι $\gamma > 0$ ὅα εἶναι καί $\gamma \eta\mu^2 x \geq 0$
 (4)
 Εἶναι ἐπίσης $\alpha > 0$
 (5)
 Ἀπὸ (3) καί (4) καί (5) $\Leftrightarrow \gamma \eta\mu^2 x - \beta \eta\mu x + \alpha > 0$
 (6)
 2) Θεωρούμεν τὰς τιμὰς τοῦ x διὰ τὰς ὁποίας εἶναι $0 < \eta\mu x \leq 1$
 (7)
 Ἀπὸ τὴν (6) καί τὴν $\beta > 0 \Leftrightarrow \beta \eta\mu x \leq \beta$
 (8)
 Ἀπὸ $\alpha - \beta > 0 \Leftrightarrow \alpha > \beta$
 (9)
 Ἀπὸ (7) καί (8) $\Leftrightarrow \beta \eta\mu x \leq \alpha \Leftrightarrow -\beta \eta\mu x + \alpha > 0$
 (10)
 Ἐπειδὴ εἶναι $\gamma > 0$ ὅα εἶναι $\gamma \eta\mu^2 x > 0$
 (11)
 Ἀπὸ (9) καί (10) ἔπεται $\gamma \eta\mu^2 x - \beta \eta\mu x + \alpha > 0$

Ἐπειδὴ τὸ σύνολον τῶν τιμῶν τοῦ x διὰ τὰς ὁποίας ἰσχύει ἡ (1) καί τὸ σύνολον τῶν τιμῶν τοῦ x διὰ τὰς ὁποίας ἰσχύει ἡ (6) ἀποτελοῦν τὸ σύνολον ὅλων τῶν τριγωνομετρικῶν τῶν $\eta\mu x$ ἔπεται ὅτι δι' ὅλα τὰ τριγωνομετρικά τόξα εἶναι: $\gamma \eta\mu^2 x - \beta \eta\mu x + \alpha > 0$.

Ἐπομένως δὲν ὑπάρχει τιμὴ τοῦ x ὥστε νὰ εἶναι $\gamma \eta\mu^2 x - \beta \eta\mu x + \alpha = 0$.
 Ἦτοι ἡ ἐξίσωση $\gamma \eta\mu^2 x - \beta \eta\mu x + \alpha = 0$ οὐδεμίαν λύσιν ἔχει.

4. ΦΥΣΙΚΗ

Θέμα 1. Διὰ τὴν ἀνίχνευσιν καί καταμέτρησιν τῶν στοιχειωδῶν σωματίων τῆς Πυρρικής Φυσικῆς, χρησιμοποιοῦνται ὡς γνωστὸν διάφοροι διατάξεις. Ἐκ τούτων περιγράψατε καί ἐξηγήσατε τὴν λειτουργίαν: α) τοῦ ἀπορροφητοῦ (κίρητ) καί β) τοῦ ἀπορροφητοῦ διὰ σπινθηρισμοῦ.

Θέμα 2. Γνωστὰ μάζα πετρελαίου καταναλίσκεται ὑπὸ πετρελαιομηχανῆς, ἡ ὁποία θερμαίνει 20 lit ὕδατος ἀπὸ τὴν θερμοκρασίαν 20° C εἰς θερμοκρασίαν 80° C, ἐάν αἱ ἀπώλειαι ἀνέρχονται εἰς 40%, τῆς προσφερομένης θερμότητος: Διδέται: Θερμότης καύσεως πετρελαίου, 11.000 cal/gr.

Λύσεις: Ἐστὼ m_1 ἡ ἐντοσμένη μάζα τοῦ πετρελαίου καί $K = 1100$ καί ἡ θερμότης καύσεως τοῦ πετρελαίου ἀνά gr, τότε ἡ καύσις τοῦ πετρελαίου ἀποδίδει

$$Q_{\text{κα}} = m_1 K$$
 (1)

Ἐξ αὐτοῦ δὲ χρησιμοποιεῖται: $Q = 0,5 Q_{\text{κα}} = 0,5 m_1 K$ (2)

Τὸ Q εἶναι ἐπίσης: $Q = m_2 \cdot C_p \cdot (\theta_2 - \theta_1)$ (3)

Ἐνθα m_2 καί C_p ἡ μάζα καί ἡ εἰς θερμότης ὕδατος.

*Εκ τών (2) καί (3) έπεται : $0,6 \pi a \cdot K = m_0 \cdot C_0 \cdot (\theta_2 - \theta_1)$

$$\text{καί} \quad \pi a = \frac{m_0 \cdot C_0 (\theta_2 - \theta_1)}{0,6 K} \quad \pi a = 161,8 \text{ gr}$$

Πρόβλημα 3. Όρθογώνιον πλαίσιον αποτελείται από δύο παράλληλα σύρματα. Έκ χρομονικελίνης καί δύο άλλων παγέων χαλκίνων στελεχών. Τό έκ χρομονικελίνης σύρμα παρουσιάζει αντίστασιν $r=0,01 \Omega$ ανά cm, ενώ ή αντίστασις τών χαλκίνων στελεχών είναι άμελητέα. Τό πλαίσιον τοποθετείται κατέως πός τας δυναμικά γραμμάς άμοινοϋς μαγνητικού πεδίου έντάσεως $H=500$ Gauss. Τα έκ χρομονικελίνης σύρματα άπέχουν άπόστασιν $l=10$ cm καί είναι άκίνητα, ώς επίσης άκίνητον είναι καί τό έν έκ τών χαλκίνων στελεχών, ενώ τό έτερον δύναται να άλισθαίη διατηρούμενον παράλληλον πός έαυτό καί εις συνεχή ηλεκτρικήν έπαρην μέ τό έκ χρομονικελίνης σύρμα. Κατά τήν άρχήν τοϋ πείραματος, ήτοι τήν χρονικήν στιγμήν $t=0$, ή άπόστασις μεταξύ τών χαλκίνων στελεχών είναι άμελητέα. Διά καταλλήλου διατάξεως έπιτυγχάνομεν να προσδώσωμεν εις τό άλισθαίνον στέλεχος σταθεράν ταχύτητα. Ζητούνται : (α) Νά διατυπωθή ή σχέση ή παρέχουσα τήν έντασιν τοϋ διαρρέοντος τό πλαίσιον ρεύματος, συναρτήσεϊ τοϋ χρόνου. β) Νά υπολογισθή ή τιμή τής έντάσεως τοϋ ρεύματος τούτου κατά τήν χρονικήν στιγμήν $t_1=2$ sec καί (γ) Νά σχεδιασθή κατά προσέγγισιν ή γραφική παράστασις τής έντάσεως τοϋ ρεύματος, συναρτήσεϊ τοϋ χρόνου. Δίδεται ότι : $1 \text{ Volt}=10^8 \text{ HMM} = \text{τάση}$.

Λύσις : Κατά τήν μετακίνησιν τοϋ κινητοϋ στελέχους έπ'ι χρόνον t_1 , αυξάνεται ή επιφάνεια τοϋ πλαισίου κατά :

$$\Delta S = l \cdot l'$$

ενθα l' ή άπόστασις μεταξύ τών δύο στελεχών κατά τήν χρονικήν στιγμήν t_1 .

*Αλλά

$$l' = u \cdot t_1$$

όρα

$$\Delta S = l \cdot u \cdot t_1$$

*Ενεκα τής μεταβολής τής επιφανείας θα έχωμεν μεταβολήν μαγν. ροής :

$$\Delta \Phi = H \cdot \Delta S = H \cdot l \cdot u \cdot t_1$$

*Η άναπτυσσόμενη ένταξ τουτου ΗΕΔ έξ επαγωγής θα είναι (εις λ οlt) :

$$E_{\text{επ}} = \frac{\Delta \Phi}{10^8 \cdot t_1} = \frac{H \cdot l \cdot u \cdot t_1}{10^8 \cdot t_1} = \frac{H \cdot l \cdot u}{10^8}$$

*Η έντασις τοϋ ρεύματος είναι : $i = \frac{E_{\text{επ}}}{R_{\text{ολ}}} = \frac{H \cdot l \cdot u}{10^8 \cdot R_{\text{ολ}}}$ (1)

*Αλλά τό $R_{\text{ολ}}$ εις χρόνον t_1 θα είναι :

$$R_{\text{ολ}} = r \cdot 2 l' = r \cdot 2 \cdot u \cdot t_1 = 2 \cdot r \cdot u \cdot t_1$$

ή (1) γράζεται : $i = \frac{H \cdot l \cdot u}{10^8 \cdot 2 \cdot r \cdot u \cdot t_1}$

$$(a) \quad i = \frac{1}{10^8} \cdot \frac{H \cdot l}{2 \cdot r \cdot t_1} \quad (2)$$

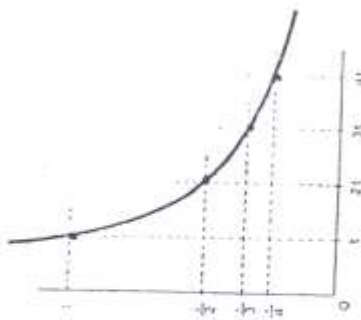
(β) Διά $t_1 = 2$ sec έκ τής (2) λαμβάνομεν : $i = 1,25 \cdot 10^{-4} \text{ A} = 1,25 \text{ mA}$

(γ) Έπειδή $H = \text{σταθ.}$, $l = \text{σταθ.}$ καί $r = \text{σταθ.}$ έπεται ότι ή έντασις είναι αντίστροφως άνάλογος τοϋ χρόνου.

*Εκ τής (2) καταρτίζομεν τόν άκόλουθον πίνακα τιμών

χρόνος	έντασις
0	∞
t	1
$2t$	$\frac{1}{2}$
$3t$	$\frac{1}{3}$
$4t$	$\frac{1}{4}$
$\vdots$	$\vdots$
∞	0

*Εκ τοϋ άποϋού ξεπται τό άκόλουθον διάγραμμα, τό όποϊον είναι ύπερβολή

5. ΧΗΜΕΙΑ

Ζήτημα 1. Χημικά, φυσικά ιδιότητες καί χρήσεις θεικού όξέος.

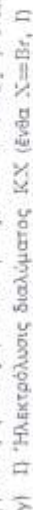
Ζήτημα 2. *Αναγράφετε, άνευ φρασεων έπεξηγήσεων, τας αντίδράσεις :

α) Καύσις φασφορου καί διάλυσις τοϋ προϊόντος εις ύδαρ.

β) Διαβύθισις διοξειδίου τοϋ άνθρακος καί άμμιωνιάς εις κεκορεσμενον διάλυμα χλωριούχου νατρίου.

γ) Παραλαβή ιδίου καί βορείου από τό μετά καλίου άλας αϋτών.

*Απάντησεις : α) $2P + \frac{5}{2} O_2 \rightarrow P_2O_5$ $P_2O_5 + 3H_2O \rightarrow 2H_3PO_4$

Ζήτημα 3. Πόσα κυβικά έκταστα διαλύματος χλωριούχου αζωτίου περιεκτικότητας 40 gr ανά λίτρον απαιτούνται διά την πλήρη αντίδραση 0,642 gr άνθρακα καὶ νατρίου; Παίρν τὸ ἐκ τῆς ἀντιδράσεως προκύπτων σάλας:

Τὰ 106 gr Na_2CO_3 ἀντιδρῶν μὲ 111 gr $CaCl_2$ } $X = 0,672$ gr

Τὰ 40 gr $CaCl_2$ περιέχονται ἐκ 1000 cm³ διαλύματος } $y = 16,8$ cm³

Δ. ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ

1. Διασφαρί τῆς πέψεως εἰς τὸν στέμονα καὶ τὸ λεπτόν έντερον.
2. Ποῖα αἱ λειτουργίαι τοῦ δέρματος τοῦ ἀνθρώπου;
3. Ποῦ εὐρίσκειται τὸ ἐγκεφαλονωτιαῖον ὑγρὸν καὶ εἰς τί χρησιμεύει;

7. ΕΚΘΕΣΙΣ ΙΔΕΩΝ

'Αγαθοὶ ἀνδράσιν μείζων ὁ κατόπιν καὶ μετὰ τὴν τελευταίην ἐταιρίαν τοῦ φθόνου οὐκ ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐπίζώντος.

(Πλάτωνος)

8. ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

- 1) Τί γνωρίζετε περὶ τοῦ Διονυσίου Σολωμοῦ καὶ περὶ τῆς Σχολῆς, εἰς τὴν ὅποιον ἀνήκε;
- 2) 'Αναλύσατε τὸ ἀπόσπασμα τοῦ ὕμνου 73-87, ἀναγράψατε τὴν κεντρικὴν ἰδέαν καὶ τὰς ἐνότητάς παύ τὸ ἀναπτύσσον.
- 3) Ποῖα τὰ κύρια θέματα, εἰς τὰ ὅποια ἀνατίθεται ὁ 'Εθνικός Ὕμνος;

9. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Κείμενον. 'Εγὼ δ' ὁ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίζω, τὸν μὲν πόλεμον τὸν πρὸς βασιλέα κατέπον τῇ πόλει, τὸν δ' ἄγωνα τὸν ἐκ τοῦ πολέμου βῆθιον ἀν συμβῆναι. Διὰ τί: διὸ τοὺς πόλεμους ἀεσπας ἀναγκάσας ἡγούμενοι ταῖρων καὶ χρημάτων καὶ τόπων βεβαῖοι, ταῦτα δὲ πάντ' ἀφαινούμεν· ἐκεῖ νον ἔχοντ' ἡμῶν ἐρίσκα, τοὺς δ' ἄγῶνας οὐδένος οὐδὲ τὸν ἑλῶν δρᾶ δεομένους ὡς ἀνδρῶν ἀγαθῶν, τούτους δ' ἡμῖν καὶ τοῖς μετ' ἡμῶν κινδύνουσι πλείους ὑπάρχον νομίζω.

Τὸν μὲν δὲ πόλεμον διὰ ταῦτα παρανοῶ μὴδ' ἐξ ἐνὸς τρόπου πράττειν ἀναλίσκω, ἐπὶ δὲ τὸν ἄγῶν ὁρᾶς φημί παρασκευάσμενος ὑπάρχειν χρήται. Εἰ μὲν οὖν ἑτέρος τις τρόπος ἦν ἐνθάδεος ὅ τὸς βαρβάρους οἶον τ' ἦν ἀμυνάσθαι, ἑτέρος δὲ τις ὦ τοὺς Ἕλληνας, εὐκότως ἀν ταῖς φανερῶν πρὸς ἐκείνους ἐγγινώμεθ' ἀντιταττούμενοι: ἐκεῖ δὲ πάσις ἐστὶ παρασκευὴς ὁ αὐτὸς τρόπος καὶ δὲ ταῦτ' εἶναι κεφάλαια τῆς ἐνθάδεος, τοὺς ἑτέρους ἀμυνάσθαι δυνάσθαι, τοῖς αὐτοῖς συμμάχους βοηθεῖν. τὰ ὑπάρχοντ' ἀναλίσκω, τί τοὺς δουλογονίμους ἐχθρούς ἔχοντες ἐτέρους ζητοῦμεν: ἀλλὰ παρασκευασάμεθα μὲν πρὸς τοὺς αὐτοὺς, ἀμυνόμεθα δὲ κακείνων, ἂν ἡμᾶς δοκίμει ἐπιχειρᾷ.

(Δημοσθένους «Περὶ συμμοριῶν» § 9-12)

Μετὰφρασις. 'Εγὼ ὅμως, Ἀθηναῖοι, νομίζω, ὅτι ὁ πόλεμός μας ἐνάντιον τοῦ βασιλέως τῆς Ἠλικίας εἶναι δύσκολος, ἐνῶ ὁ ἀγὼνας μας γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τοῦ πολέμου τοῦ ἐναντίον μας βάρβαρος καὶ ἥτταν εὐκολος γιὰ τὴν πόλιν μας. Γιὰ τοῦ λόγου: Γιατὶ θεωρῶ πῶς ὅλοι οἱ πόλεμοι ἀπαιτοῦν ἀναγκαστικά καὶ πολὺμὰ κτηράκια καὶ χρήματα καὶ στρατιωτικὴς θέσεις, καὶ αὐτὰ διὰ βάλλω διὲ ἐκείνους τὰ ἔχει πῶς ἀφθονα ἀπὸ μᾶς, ἐνῶ ἀπὸ τῶν ἑτέρων ἄλλο δὲν βλέπω πῶς ἔχουν τόσα ἀνάγκη οἱ ἀγῶνες, ὅσο ἀπὸ ἐνῶν ἡμῶν. καὶ τέτοιον ὑπάρχον περισσότεροι καὶ ἀνὰ μῆσά μας καὶ ἀνὰ μῆσά σ' αὐτοὺς ποὺ ἐξ πολέμου καὶ μᾶς.

Γι' αὐτὸ τὸ λόγο ἀμυνόμενοι μὲ κανένα τρόπο νὰ μὴ ἀναλίσκωμε πρῶτον μὲν τὸν πόλεμον, ἐπιμένω όμως πᾶς πᾶσαι νὰ εἰμαστε καλά προετοιμασμένοι γιὰ τὸν ἀγῶνα. Ἀν βέβαια ὑπάρχει τρόπος μὲ τὸν ὁποῖο θὰ μπορούσαμε νὰ ἀποκρούσωμε τοὺς βαρβάρους διαφαστικῶς ἀπὸ ἐκείνη μὲ τὸν ὁποῖον θὰ ἀντιμετωπίζαμε τοὺς Ἕλληνας, τοὺς εἶναι φυσικὴ συνέπεια θὰ τοῦ δείχναμε φανερὰ ὅτι ἐξοπλίζομαστε ἐναντίον τοῦ. Ἀπὸ ὅμως ἐνῶς εἶναι ὁ τρόπος (ὁ ἴδιος) τῆς προετοιμασίας, καὶ πρέπει τῆς πολεμικῆς μας παρασκευῆς οἱ βάσεις νὰ εἶναι αὐτές: νὰ μπορούμε νὰ ἀποκρούωμε τοὺς ἐχθρούς, νὰ βοηθοῦμε τοὺς συμμάχους τοῦ ἔχουμ, νὰ διαφυλάττωμε τὰ ἀνάσά μας, γιὰτὶ ἐνῶ ἔχουμ ἐχθρούς ἀσφαμένους, ζητοῦμε καὶ ἄλλον, ἐκτός ἀσ' αὐτοὺς. Ἀλλὰ, ἐς προετοιμαζόμεθα ἐναντίον τοὺς, καὶ ἐκείνους θὰ τὸν πολέμωμε, ἂν ἐπιχειρήσῃ νὰ μᾶς ἐπιτεθῇ.

Κεντρικὸ νόημα. Ὁ Δημοσθένης ὑποστηρίζει, ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι δὲν πρέπει, ὅπως ποτεῖταιν ἄλλοι αἰσθητοὶ νὰ κηρύττουν τὸν πόλεμον καὶ νὰ ἐπιτεροῦνται ἐπὶ τὸν Περσῶν. Ἡ συνέση ἀπαιτεῖ νὰ προετοιμαζοῦν, δουλοῦνται τὸν ἐξοπλισμὸ τοὺς γιὰ νὰ ἀπαντήσουν ὅπως πρέπει ἀν τοὺς ἐπιτεροῦν.

Ἔτσι καὶ τὴν κοινὴ γνώμη τὸν ἄλλων Ἕλλήνων ἐξασφαλίζουν (γιατὶ ὅλοι θὰ τοὺς βοηθήσουν ἀν γίνων ἐμματα ἐπιθέσεως ἀποκλήτης) καὶ ἀποθαρρύνουν τοὺς ἄλλους Ἕλληνας ἐχθρούς τοὺς (ἐννεαί τὸ φιλίππο καὶ τῆς ἑλληνικῆς πόλεως πῶς προετοιμασθήκη) νὰ ἐκμεταλλεύθουν τὴν ἐμ-πλοκή τοὺς σὲ ἐπίστικὸ πόλεμον.

10. ΙΣΤΟΡΙΑ

- 1) Ποιά πότα και υπό ποιους άρχηγούς διεξήχθησαν οι κυριότεροι μά-
χαι και ναυμαχίαι των Περσικών πολέμων;
2) Διά ποιους λόγους απέφασαν οι Άθηναίοι την έκστρατείαν εις
την Σικελίαν και ποιος ο ρόλος του Άλκιβιάδου εις την λήψιν της άπο-
φάσεως ταύτης;
3) Ποιοι οι τριες Ίεράρχαι; Ποτε διορίζεται η μνήμη των; Τι έκπρο-
σωπούν οίτοι; Ποιους άλλους Έλληνες Πατέρες ήδιστακάλους γνωρίζετε;
4) Ποτε ένεφανίσθησαν οι άδωκανοί Τούρκοι; Ποιος ο ίδρυτής των;
Πώς και ποτε ίδρύθη το άδωκανικόν κράτος;
5) Διά ποιους λόγους ή Ναπολέων έξοστράτευσαν εις την Άγγλον;
Ποτα τα κυριώτερα άπισθία της έκστρατείας και ποια ή έκβασις αυτής;
6) Ποιοι οι λόγοι διά τους οποίους ανέπτυχθησαν οι τριες κυριώτεροι
ναυτικοί πότοι και υπό ποιας συνθήκας έπανεστράτησαν αυτοί;

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΝ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΟΝ ΤΥΠΟΥ Α

1. ΕΚΘΕΣΙΣ ΙΔΕΩΝ

Οι πεπαιδευμένοι των απαιδύτων διαφέρουσι όσον οι ζώντες των τε-
θνηκότων.

(Άμεινετέλης)

2. ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Τι γνωρίζετε για τη ζωή του Μικρομάννη και το έργο του γενικώς;

3. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Κείμενον: Παρασκευάζοντα δε και την ές την άπτικήν έσολήν οι Ακα-
δεμαϊονοι, ώσπερ τε προδεδόκτα αυτάις και των Συρακούσων και Κο-
ρινθίων εναντίον, έπειδή έπυθέοντο την υπό των Άθηναίων βοήθειαν
εις την Σικελίαν, έπει δέ έσβλης γενομένης διακυλεύει. Καί δ' Άλκιβιά-
δης προσκείμενος έδίδασκε την Δεκέλειαν τειχίζεν και μή άμειναι τον πό-
λεμον Ιμάκιστα δε τοις Ακαδεμαϊονίοις έγγένετο τις ροήμηδιότης τους
Άθηνας ένομιζον διπλούν τον πόλεμον έχοντας προς τε οσας και Σι-
κέλιωτας εύκαταπεριτέτους έπιστάμει, ότι τας σπονδας προτέρους λε-
λυμένα ήγούντο αυτούς έν γαρ τα προτέρω πολέμω σφέτερον το παρα-
νόμημα μάλλον γενέσθαι, ότι τε ές Πλαταιαν Άλλον θηράτοι έν σπονδαίς
καί, είσμένον έν ταίς προτέρον ευθήκαις όπλα μή έπιδέον, ήν δικας
έβέλων διδόναι, αυτοί ούχ ήπύκουν ές δικας προκαλουμένων των Άθη-
ναίων. Καί δια τουτο είκότως άστυχείν τε ένομιζον και ένεβόουντο την τε
περί Πύλον συμφοραν και εί τις άλλη αυτοίς γένοιτο.
(Θουκ. 2', 18 § 1-2)

Παρατηρήσεις: 1.—Να μεταφρασθή το δοθέν κείμενον εις την νέαν
έλληνικήν.

2.—Να γραφή το νόημα, άπομυκνόμενον των λέξεων της μεταφράσεως,
εις άχι περισσότερους των δέκα στίχων.

3.—Γραμματικά παρατηρήσεις: Α' προσέδοκτο, άνιέναι: 1.
Να άναγνωρισθών και να άντικατασταθών χρονικός. Να γραφή ό ένεργ.
και μέσος άορ. β' το δεύτερου ρήματος εις τό β' πληθ. πόρουν εις άλλας
τάς έγκλίσεις.

β' διπλ. οδ.ν: Να άναγνωρισθών και να άναγραφούν όλοι οι τύποι του.
Γ' βοήθεια, συστοχέν: Να άναγνωρισθών έπιλογισμός.

4.—Συντακτικά παρατηρήσεις: Α' Να άναλυθή συντακτικώς η Μάλ-
σια δε τοις Ακαδεμαϊονίοις... εύκαταπεριτέτους έσοθαι.

β' Να έλεσθών οι υποθετικοί προτάσεις του κείμενου και να δικαιο-
λογηθή η έγκλίσις.

γ' είρημένον: Τι είναι συντακτικώς και διατί.

5.—Γραμμασιολογική παρατήρησις: Τι γνωρίζετε δια τον Ήρόδοτον
και το έργον του.

•Απαντήσεις: 1.—'Αλλά και οι Ακαδεμαϊονιοί παρασκευάζονταν να
εισβολήν στην Άτική και όποις τό είχαν από πριν άποφασίσει και γιατί
τους έξέλεσαν οι Συρακούσιοι και οι Κορινθίοι, όταν πληροφορήθηκαν
για τη βοήθεια που θα έστέλναν οι Άθηναίοι στη Σικελία, για να την
εμποδίσουν, αφού πη έγίνονταν βέβαια εισβολή. Έπιπλέον και ο Άλκιβιά-
δης έπείσθη τους έγγινώσκει την ανάγκη να άναφύσσουν τη Δεκέλεια και
να χυλώσουν τις έχθροπραξίες.

Μα ιδιαίτερα οι Ακαδεμαϊονιοί ένισχύθηκαν στην άπόφασή τους γιατί
ένέκοντο ότι οι Άθηναίοι έχοντας να κάνουν διμέτωπο πόλεμο, έναν-
τιον των και έναντιον των Σικελιωτών, θα καταβλήσουν πιο εύκολα κι
άκόμα, γιατί πιστεύουν πως εκείνοι πρώτοι είχαν παραβεί τις συνθήκες.
Γιατί στον προηγούμενο πόλεμο ή παραβίαση ήταν μάλλον δική τους.
Αφού και οι θηβαίοι έαμαν σε περίοδο ερήνης εισβολή στις Πλαταιές κι
αφού, ενώ ήταν γραμμένο στη συνθήκη ερήνης πως άναγορεύεται ο πό-
λεμος έναντιον οποιαδήποτε άρχοντα διατίποι, αυτοί δεν δέχθηκαν, άν
και οι Άθηναίοι τους κάλεσαν να τη δεχθούν. Καί γι' αυτό το λόγο πι-
στεύαν ότι δικαιο είχαν άτύχως και έναφάρταν από νού τους τη σέμψα
τους στην Πύλο κι' όσοι άλλοι κακό τους είχε βάλ.

2.—Οι λόγοι της εισβολής των Ακαδεμαϊονίων στην Άτική: Την
άπόφασή τους να θέσουν αυτή την έποχή σ' έφαμονή το αγένιο τους για
εισβολή στην Άτική δεν την πήραν κυρίως οι Ακαδεμαϊονιοί γιατί τους
το ζήτησαν οι Συρακούσιοι και οι Κορινθίοι για να εμποδίσουν την άπο-
στολή Άθηναϊκών ενόπλων στη Σικελία, ούτε γιατί τους παραινούς
ο Άλκιβιάδης. Την πέρση, γραφει θ' Θ', βέβαια πως θα γαντίσουν τους
Άθηναίους, που έκτός από τη φόρα του δικέτωρου άγώνα είχαν να άντι-
μετώπισουν, τώρα που παράδισαν τη Νίκαιο Ειρήνη, και την άντιτάσει
των Έλλήνων, όπως τό έπαθαν οι ίδιοι, που πλήρουν άκεία τό σάλαμα
τους να ποδοπατήσουν τότε, στην άρχή του πολέμου, την Τριακονταστή.

3.—Α' 1. Τέλειον έν, πρόσ όριστ. Παθ. Ύπερσ. τοι: προδોકείται —
'Απο. ένιστ. ένεργ. φων. του άνιρημ.

Χρονική άντικατάστασις:

Ένεστ. Παρστ.	προδοκείται προδεδόκτα	Π. Άορ. α' Παρστ.	προεδόχη προδεδόκτα
		Ύπερουντ, προδεδόκτα	

unt. Quia re animadversa reliquit, ne circumirentur, verit se fugae mandant. Omnibus locis sit caedes.

(*Καίο. De bello Gallico 7,67*)

Παρατηρήσεις : 1.—Νά δοθῇ μετάφρασις εἰς τήν νεοελληνικήν.

2.—Γραμματικά: Α' recipiuntur, iubebat, depellunt, interficiunt: Νά ἀναγνωρισθῶν οἱ τύποι καί νά γραφοῦν εἰς ὅλους τοὺς χρόνους τῆς φωνῆς καί ἐγκλίσεως εἰς τήν ὁποίαν ἀπαντοῦν.

Β' quia re: Νά ἀναγνωρισθῶν καί νά κλιθεῖν.

Γ' spe, lateribus: Νά ἀναγνωρισθῶν καί νά κλιθεῖν.

3.—Συντακτικά: Α' Omnibus iure iurando adactis: Νά ἀναγνωρισθῶν συντακτικῶς οἱ ὅροι.

Β' quia re nuntiata... iubet: Νά γίνῃ λεπτομερὴς συντ. ἀναγνώρισις. Γ' impeditur preui, inferri: Τι ἀπαρέμφατα εἶναι ταῦτα καί διατ.

* Ἀπαντήσεις : 1.—Μετάφρασις : Τό δέχτηκαν καί ἀφοῦ ἀναγκάστηκαν ὅλοι νά δώσουν ὄρκο, τήν ἐπομένη μέρα ἀφοῦ μοίρασε τὸ ἱππικὸ τοῦ σὲ τρία σῶματα, τὰ δύο πῦνθηκαν μπρος μας καί ἀπὸ τὰ δύο μας πλεονά, ἐνῶ τὸ ἄλλο δαχίσε νά κλένῃ τὸ ὄρκο· σὴν ἐμπροσθοφυλακὴ μας. Ὅταν ἐμάθε τὸ νενανός αὐτὸ ὁ Κάτοαρ, ἔβωσε διαταγὴ καί τὸ δικό του ἱππικὸ νά χωριστῇ σὲ τρία σῶματα καί νά βαδίση κατὰ τοῦ ἐχθροῦ. Μὲ μιὰς ἡ μάχη ἔπασσε παντοῦ. Ἡ ἐμπροσθοφυλακὴ στάθηκε μάζωψαν τὶς ἀποσκευές ἀνέμεσε σὲς λεγέωνες. Ἄν σὲ κάποια τοιμὰ οἱ δικοὶ μας (τίσις ὅρινον) τὰν πὸς δυσκολεῖονταν ἢ πιεζόνταν ἐπικίνδυνα, ἐκεῖ ἀκριβῶς ὁ Κάτοαρ διέταξε νά ἐπιτεθῇ ὁ στρατός μας. Ἡ τακτικὴ αὐτὴ καί τὸν ἐχθρό ἔκανε νά ἀργωσθῇ τήν καταδόξή του καί τὸν ἄδικον μας ἀνέβαζε τὸ ἥλικὸ ἐκείνη τὴν περλεμένη τῇ βοήθειά μας. Τελικὰ οἱ Γερμανοὶ, ἐπειδὴ στῇ δεξιά μας πλεονά, κατέφραυν καί βαδίστηκαν σὴν κορυφῇ ἐνὸς λόφου, ἐκτίστησαν τοὺς ἐχθρούς, κινήγησαν αὐτούς ποῦ ἔφραυν ὡς τὸ ποταμὶ, ὅπου μὲ τὸ στρατό τοῦ εἶχε παραταχθῇ ὁ Οὐσενγινετόριε καί σκότωσαν τοὺς πὸ πολλούς. Σὴν τὸ εἶδαν οἱ ἄλλοι, φεβήθησαν μήπως περικυκλωθῶν καί τὸ ἔβηλαν στὰ πόδια. Παντοῦ, σ' ὅλους τοὺς τόπους, τοὺς ἐ- οφείαν.

2.—Γραμματικά Παρατηρήσεις. Α' recipiuntur γ' πλ. προσ. ὁρ. ἐν. παθ. φων. τοῦ recipio, iubebat γ' ἐν. προσ. ὁρ. παρ. ἐνεργ. φων. τοῦ iubeo, depellunt γ' πλ. προσ. ὁρ. ἐν. ἐνεργ. φων. τοῦ depello, interficiunt γ' πλ. προσ. ὁρ. ἐν. ἐνεργ. φων. τοῦ interficio. Ἀντικατάσταση Ἐν. recipiuntur, παρ. recipiebantur, μέλ. recipiuntur, ὁρ. παρ. recepta sunt (γιατὶ τὸ ὅσοκ. τοῦ εἶναι τὸ impeditum, οὐδὲ), ὁρ. παρ. recepta erant, τερ. μέλ. recepta erunt.—Ἐν. iubet, παρ. iubebat, μέλ. iubebit, ὁρ. παρ. iussit, ὁρ. παρ. iusserat, τερ. μέλ. iusserit.—Ἐν. depellunt, παρ. depellebant, μέλ. depellent, ὁρ. παρ. depulerunt καί —lere, ὁρ. παρ. depulerant, τερ. μέλ. depulerint.—Ἐν. interficiunt, παρ. interficiebant, μέλ. interficient, τερ. μέλ. interficerent καί —cere, ὁρ. παρ. interfecerant, τερ. μέλ. interficerint.

Β' quia ὁρ. ἐν. τοῦ ὁρ. τῆς ἀναφ. ἀντ. η. καὶ, quae, quod —re ὁρ. ἐν. τοῦ ὁρ. ἀνομ. τῆς ε' κλίσεως res.—Ἐν. Ἀπὸ, ὁρ. quae res, γέν. ruitus rei, ὁρ. cui rei, αἰτ. quam rem, κλ. ἡ ἀντ. δὲν ἔχει res, ὁρ. qui re (πλ. Ap. Ov. quae res, γέν. quantum rerum, ὁρ. ὁρ. quibus rebus, αἰτ. quae res, κλ. ἡ ἀντ. δὲν ἔχει res).

Γ' spe ὁρ. ἐν. τοῦ ὁρ. τῆς ε' κλίσεως spes, lateribus ὁρ. εἶναι μέ τήν πρόθεσιν α) πλ. τοῦ αὐτ. τῆς γ' κλίσεως res.—Ἐν. δὲν ἔχει. ὁρ. spes, γέν. spei, αἰτ. epeim, κλ. spes, ὁρ. spe, πλ. ὁρ. δὲν ἔχει.—Ἐν. ἀπὸ, ὁρ. latus, γέν. lateris, ὁρ. lateri, αἰτ. latus, κλ. latus, ὁρ. latere,

Ἐνεστ. Μάλλ. Ἐνεργητικὴ φωνὴ Ἀορ. β' ἀνέιναι ἀνέκιναι ἀνήσκειν Παρσκ.

2. Δεύτερον πλὴθ. πρόσπων : Ἐν. Ἀορ. β' ὁρ. ἀνέιτε, ὁρ. ἀνέιτε, ἐκτ. ἀνέιτε (ἀνέιτε), προσ. ἀνέιτε Μ. Ἀορ. β' ὁρ. ἀνέιθε, ὁρ. ἀνέιθε, ἐκτ. ἀνέιθε, προσ. ἀνέιθε. Β' Αἰτιατ. ἐνικό τοῦ πολλαπλασιαστικοῦ φημιθητικοῦ : διπλοῦς. Οἱ ἄλλοι τύποι.

Ἐπίθ. : δύο (ἀπόλυτον), δεύτερος (τακτικόν), διπλοῦς (πολλαπλασιαστικόν), διπλάσιος (ἀναλογικόν), δεύτερος (χρονικόν). Διανεμητικὸν σὺν δύο ἢ : ἀνά(κατὰ) δύο. Οὐσ. : δύο, αἶσας. Ἐπίρ. : δὲς καὶ τροπικόν : διχῇ καὶ δίχα. Γ' Παρασυνέτον. Ἀφρ. οὐσ. ἐκ τοῦ βοήθους (καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ βοή+θεω)—παρασυνέτον : Σύνηρ. ῥήμα εἰς-έω ἐκ τοῦ δυστυχῆς (ἀρθε εἶναι ἐπίσης ἡ ἀπάντησις : Παρασυνέτον. δυσ+τυχῆνα, δυστυχῶ (έω), κατὰ τὸν νόμον τοῦ Σκαλιγερ (Σκαλιγερ).

4.—Α' : δύο προτάσεις : Κυρία «Μάλλιστα δὲ τοῖς Λακεδαιμονίοις» ἐγνε- γένητο τις ρώμη.

—Δευτερεύουσα ἢ ἐξηρημένη, αἰτιολογική : «ἐπὶ τοῖς Ἀθηναίοις ἐνέμουν... ἐπεσθαι» Κυρία : δὲ : ἀντιθ. συνδέει μὲ τὰ προηγούμενα, ῥήμα : ἐνεγένητο. ὑποκ. ρώμη, ἐπίθ. προσθ. τοῦ ὅσοκ, τις, ὁρ. προσ. : Λακεδαιμονίους, μάλισ- στα ἔπα. προσθ. εἰς τὸ Λακεδαιμονίους.

Αἰτιολογική : ἰεσται. συνθ. : διότι, ῥήμα ἐνόμειον, ὅσοκ. ὑπονοεῖται : αὐτοὶ (οἱ Λακεδ.) ἀντικ. : ἐπεσθαι (εἰς ἀπαρ.) τοῦ ἐπεσθαι : τοὺς Ἀθηναί- ους (ἐπεσθαι), κατηγ. τοῦ ἐπεσθαι=ἐνδοκίματου, ἔχοντες μετοχ. ὑποθ. ὅσοκ. : τοὺς Ἀθηναίους, ἀντικ. πόλεμον, διπλοῦν ἐπίθ. προσθ. εἰς τὸ πό- λεμον—πρὸς σέας καὶ (πρὸς) Σικελίας : ἐπεσθαι. τοῦ : διπλοῦν πόλεμον= πρὸς σέας καὶ πρὸς Σικελίας. Ἐμπροσθέντος προσδιορισμοῦ ἀντὶ δοτικῇ κοινωρίας, πὺρ συμπληρῶναι τὴν ἔννοιά τοῦ : ἔχοντας πόλεμον (τολεμοῦντα).

Β' Μία πρόθεσις ὑποθετική : ἢν δίκας ἐβέλωσι δίδόναι. Ὑποτακτ. γιατί τὸ ἦν συντάσσεται μόνο μὲ ὑποτακτική. Ἡ ἄλλη : εἰ τις ἄλλη αὐτοῖς γέ- νοιτο, εἶναι πλῆρη ἐρωτ. προσθ. καὶ ἐφέσται μὲ εὐκτική γιατί τὸ ῥήμα τῆς προσθ. ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐξαρτάται (καὶ τῆς ὁποίας εἶναι ἀντικείμενον) εἶναι ἱστορικοῦ χρόνου : ἐνεθυμίουτο.

Γ. Εἰρημένον : Αἰτ. ἀπόλυτος ἐνδοτική μετοχή Εἰρημένο· ὁν μετ. οὐδ. γένους παθ. παρκ. τοῦ ἀπορ. λέγεται ἐίρηται καὶ εἰρημένον ἐστὶ.

4. ΛΑΤΙΝΙΚΑ

Κελεμενον : Probata re atque omnibus iure iurando adactis, postero die in tres partes distributo equitatu duas se acies a duobus lateribus ostendunt, una a primo acmine licet impedire coepit. Quia re nuntiata Caesar suum quorū equitatum tripertito divisum contra hostem ire iubet. Pugnatur una omnibus in partibus. Consistit aquien : impedi- menta intra regiones recipiuntur. Si qua in parte nostri laborare aut gravius premi videbantur, eo signo inferri Caesar aciemque constitui iu- bebatur : quae res et hostes ad insequendum tardabat et nostros spe auxilii confirmabat. Tandem Germani ab dextro latere altum iugum nacti hostes loco depellunt : fugientes usque ad flumen, ubi Vercingetoris cum petentibus copiis condescendat, persequuntur compluresque interfici-

Πλ. όρθ. όν. latera, γεν. laterum, βοτ.-όφ. lateribus, alt. latera, κλ. latera.

3.-Συντακτικά παρατηρήσεις. Α' omnibus όποκ. της όφ. όπόλυτου adactis, που είναι μετοχή παραθετική χρονική—iurando iure κατά γεροντο-
δασκή έλξη άντι iurando (όραση. όργανική με τό να δώσουν, να όρκω-
στούν) ius (alt. άντικ.) όοκ' έτσι τό iure έγινε όφ. είναι όφ. το όργα-
νου, και τό iurando (ένώ ήταν όφ. γερονόλοισ=ένάρθρου όπορμεφάτου)
πής τέ θση γερονόλοισ, δηλ. έγινε και είναι στη φράση έπίθ. προσθ.
τοό iure.

Β' 'Η πόλοός είναι μία κύρια πρόταση (τό qui=iac) iube: pñeta, Caesari: ότοκ., με: τέλ. όπ. και άντικ. τοό iubei, equitatum: ότοκ. τοό
ire και άντικ. τοό iubeat sum: έπίθ. προσθ. είς τό εκμικταίμ, divisiim μετ.
χρον. άναφ. είς τό equitatum, Irripitillo έπια. προσθ. τοό τάτοου είς τό
divisiim, quaque έπίθ. προσθ. τοό τότοου contra hostem έπια. προσθ.
έκπα. την έχθρ. διάθεση, nuntia re: όφ. όπόλ.: nuntia μετ. παρσθ.
χρονική, re όποκ. τοό nuntia, qua istam άρχή. περίοδου, άντι hac έπίθ.
προσθ. στο re.

Γ impeditur άπαρ. τέλ. άντικ. τοό coepit, που έκοράζει έναξη, premi
είδ. άπαρ. άντικ. τοό viderantur που είναι αίσθητικό και δείξως σηματικό
(=φαίνονται, δείχνομ, δινώ την έντύπωση), inferri τέλ. άπαρ. άντικ. τοό iube-
bit που είναι όρετικό και άσυντικό (για να διατάξω, πάτω και τό θάλω κά-
τι και να μεσώ να ζητήσω από όποιον έξαρτάται την πραγματοποίηση του).

5. ΙΣΤΟΡΙΑ

1. 'Η Πελοποννησιακή Συμμαχία. Πότε ίδρύθη, από ποιους, και ποια
ή σημασία της για την Πελοπόννησον και για όλη γενικά την 'Ελλάδα:
2. Ποια ή 'Αθηναϊκή Συμμαχία. Πότε ίδρύθη, ποια ή έδρα της, ποιάς
ό όργανωτής της:
3. Ποίον τό πόλεμόν έργον τοό 'Ιουστινιανού είς την 'Ανατολήν:
4. Πώς έξελεσσάται τό εικονομαχικόν θέμα μετά την άνάμειν της άν-
τικής 'Εκκλησίας είς αυτό:
5. Ποια συνέλευσις και από ποιάς συνθήκας προέκυψε την 'Ανεξάρ-
τησαν των 13 'Αγγλικών 'Ατοικιών. Ποια συνθήκη και ποτε συνετέλεσε είς
την ανεξάρτησαν αυτών;
6. Τι καλούμεν φιλελληνισμόν. Ποίαι όροι πύνησαν την ανάπτυξιν
αυτοό, πώς έξεδηλώθη και τί προσέφερε είς τόν όγωνα τοό 21.

6. ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ

Ζήτημα 1ον. Τι είναι κύλινδρος. Τι είναι κώνος. Ποίοι εί τύποι διά
την έκταση τοό όγκου τοό κύλινδρου και τοό κώνου.
(Αί άπάντησεις δίδονται σε όλα τά σχολικά ένγχειρίδια δι' αυτό παρα-
λείπονται).

Ζήτημα 2ον. Να κατασκευασή ρόμβος όταν δοθή μία των γωνιών του
και ή επέναντι ταύτης διάγωνος.

Δύοις: *Αν είναι ΑΒΓΔ ό ζητούμενος ρόμβος και

δοθή ή Α και ή ΒΔ παρατηρούμεν ότι, όφου διά τό τρι-
γωνον ΑΒΔ είναι: (ΑΒ) = (ΑΔ)

και $\widehat{A} + 2 \cdot \gamma \gamma \gamma, \widehat{A} \widehat{B} \widehat{D} = 2 \delta \rho \theta.$

ή γυνία $\widehat{A} \widehat{B} \widehat{D} = 1 \delta \rho \theta, - \frac{\widehat{A}}{2}$ άρα γνωστή.

*Επομένως κατασκευάζομεν τό ίσοσκελές τρίγωνον ΑΒΔ
τοό ύποτου γνωρίζομεν την πλευράν ΒΔ και τίς προ-
κείμενας γωνίες έν συνεχεία δε τόν έναντι ρόμβον.

7. ΑΛΓΕΒΡΑ

Ζήτημα 1ον. Τι είναι έξισωσις α' βαθμού με δύο άγνωστους x, γ.

*Απάντησις: 'Εξίσωσις πρώτου βαθμού με δύο άγνωστους x, γ' καλοό-
μεν πασαν έξίσωσιν της μορφής:

$a x + \beta \gamma + \gamma = 0$
με α,β,γ τυχόντας αριθμούς και α ή β ≠ 0.

Ζήτημα 2ον. Δίδεται ή έξίσωσις με δύο άγνωστους
 $a x + \beta \gamma = 0$
(1)
όπου α, β πραγματικοί και τά ζεύγη (x₁, y₁), (x₂, y₂) πραγματικών άρι-
θμών τοιαύτα ώστε:

$$a x_1 + \beta y_1 = 0, \quad a x_2 + \beta y_2 = 0 \quad (2)$$

*Αν γ₁, γ₂ πραγματικοί και θέλωμεν

$$\xi_1 = \gamma_1 x_1 + \gamma_2 x_2, \quad \xi_2 = \gamma_1 y_1 + \gamma_2 y_2 \quad (3)$$

δείξατε ότι:

$$a \xi_1 + \beta \xi_2 = 0 \quad (4)$$

Δύοις: Πολλαπλασιάζοντες τας (3) επί α και β αντίστοιχως εύρίσκομεν.

$$a \xi_1 = a \gamma_1 x_1 + a \gamma_2 x_2, \quad \beta \xi_2 = \beta \gamma_1 y_1 + \beta \gamma_2 y_2 \quad (5)$$

Προσθέτοντες τας (5) κατά μέλη εύρίσκομεν

$$a \xi_1 + \beta \xi_2 = a \gamma_1 x_1 + a \gamma_2 x_2 + \beta \gamma_1 y_1 + \beta \gamma_2 y_2 = \gamma_1 (a x_1 + \beta y_1) +$$
$$+ \gamma_2 (a x_2 + \beta y_2) = \gamma_1 \cdot 0 + \gamma_2 \cdot 0 = 0 \text{ εξ αίτιας των (2).}$$

8. ΤΡΙΓΩΝΟΜΕΤΡΙΑ

Τι είναι συνημίτονον. Βάσει τοό όρισμού σας δείξατε ότι συν 79° < 1.

Ι. Θεωρούμεν ένα τριγωνομετρικόν τρέον μέτρου x (είτε είς άκτίνα,
είτε είς βάθμους, είτε είς μοίρας).

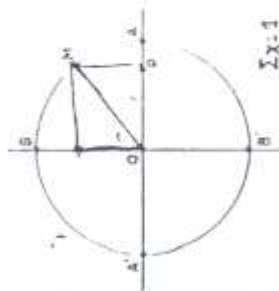
*Αν τό σημείον Α της τριγωνομετρικής περιφέρειας (Σχ. 1.) είναι τό
πέρασ τοό τόξου τότε θεωρούμεν την τελικήν άκτίνα ΟΑ.

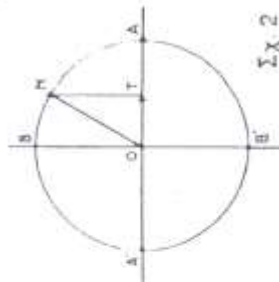
Θεωρούμε έπίσης την προβολή $\vec{OP}$ της τελικής ακτίνας $\vec{OM}$ επί τον άξονα (ΑΒ) των συνημάτων.

Όραμος. Ονομάζομεν συνημάτων το άνωτέρω τριγωνομετρικού τόξου και συμβολίζομεν ταύτα με τό σύμβολον «συν» το αλφάβηκον μέτρον του διανύματος $\vec{OP}$.

*Ητοι $\text{συν } \alpha = (\vec{OP})$.

Σχ. 1

Σχ. 2

II. Θεωρούμε μίαν τριγωνομετρικήν γωνίαν μέτρον α (είτε ελς άκτίνα είτε ελς βαθμός, είτε ελς μοίρα).

Όραμος. Ονομάζομεν συνημάτων της άνωτέρω τριγωνομετρικής γωνίας, και συμβολίζομεν ταύτα με τό σύμβολον «συν», το συνημάτων του τριγωνομετρικού τόξου τό όποιον έχει μέτρον α .

III. Θεωρούμεν τό σημείον Ν της τριγωνομετρικής περιφέρειας (Σχ. 2), τό όποιον είναι τό πέρας του τριγωνομετρικού τόξου του όποιου τό μέτρον είναι 79°. Έστω $\vec{ON}$ ή προβολή της τελικής ακτίνας $\vec{OM}$ επί των άξονα των συνημάτων. Είναι $\text{συν } 79^\circ = (\vec{ON})$ και $|\vec{ON}| < |\vec{OA}| = 1$. Επομένως $\text{συν } 79^\circ < 1$.

9. ΦΥΣΙΚΗ

1.—Έργον δυνάμεως. Μονάδες έργου.

2.—Θερμόμετρον θερμοχωρητικότητας 20 θερμίδων άνα βαθμόν, περιέχει 200 γραμμάρια πετρελαίου ελκικής θερμότητας 0,5 θερμίδων άνα γραμμάριον και βαθμόν. Ένός του πετρελαίου έμβλητίζεται ηλεκτρική αντίστασις, ή όποια τροφοδοτείται δια ρεύματος ύπο ευσσώρευτού έπι χρόνον 4 πρώτων λεπτών της ώρας. Έάν ή άρχική θερμοκρασία του θερμόμετρου ήτο 16,5°C και έθεωρήσθ ητόρο μέχρι των 35,5°C, πόσα ή άνα δευτερόλεπτον άπορροφούμενη θερμότης, ύπό του θερμόμετρου :

Δύσας: Έστω ϑ_1 τό παρόν της θερμότητας τό όποιον άπορδίδεται ύπό της ηλεκτρικής αντίστασεως. Έάν ϑ_2 και ϑ_3 είναι αντίστοιχώς τα ποσά της θερμότητος, που άπορροφώνται ύπό του θερμόμετρου και του πετρελαίου βά ισχύη ή σχέσις:

$$\vartheta_2 = \vartheta_1 + \vartheta_3$$

*Έπειδή όμως $\vartheta_2 = K(\vartheta_2 - \vartheta_1)$ και $\vartheta_3 = m \cdot c(\vartheta_2 - \vartheta_1)$ θα έχομεν :

$$\vartheta_2 = K(\vartheta_2 - \vartheta_1) + m \cdot c(\vartheta_2 - \vartheta_1) = (K + mc)(\vartheta_2 - \vartheta_1)$$

όπου Κ ή θερμοχωρητικότητα του θερμόμετρου, m ή μάζα του πετρελαίου, c ή ειδική θερμότης του πετρελαίου και ϑ_1 , ϑ_2 ή άρχική και ή τελική θερμοκρασία αντίστοιχώς του πετρελαίου—θερμόμετρου.

*Η θερμότης ϑ_2 ή άπορροφούμενη ύπό του θερμόμετρου και του πετρελαίου αντίστοιχώς ελς χρόνον $t = 4 \text{ min} = 240 \text{ sec}$. Επομένως θα έχομεν :

$$\frac{\vartheta_2}{t} = \frac{(K + m \cdot c)(\vartheta_2 - \vartheta_1)}{t}$$

*Εάν τότε θέσωμεν τά δεδομένα της άσκήσεως λαμβάνομεν :

$$\vartheta_2 = 9,55 \text{ Cal/sec}$$

10. ΧΗΜΕΙΑ

1.—Άτομική θερμία (συνοπτικά).

2.—Πόσα γραμμάρια Zn πρέπει νά αντίδρασσουν μέ H_2SO_4 δια νά λησθούν 1400 $\text{cm}^3 \text{ H}_2$ (N.B.Zn=65).

Δύσας: Βάσει της εξισώσεως: $\text{Zn} + \text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{ZnSO}_4 + \text{H}_2$

$$\frac{22400 \text{ cm}^3 \text{ H}_2}{1400} \cdot \frac{1}{22400} \cdot \frac{1}{65} \cdot 1000 = \frac{X}{65} \cdot 1000 \quad X = 4,05 \text{ gr}$$

11. ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ

1.—Περιφερειακό σύστημα (Έγκεφαλικά και νωτιαία νεύρα).

2.—Περιγραφή και λειτουργία της καρδιάς.

Συνδυάζει το θωρακικό σύστημα με το νωτιαίο σύστημα της περιφερειακής πηγής των διλήσεων της λειτουργίας

$$\vartheta_2 = \vartheta_1 + \vartheta_3$$